

Jaarverslaggeving 2015

1. Aanbiedingsbrief	3
2. Financieel resultaat 2015	6
3. Programmaverantwoording.....	10
Programma 1 – Participatie en Ondersteuning	10
Programma 2 – Bedrijvigheid en Bereikbaarheid.....	16
Programma 3 – Woon- en Leefomgeving	24
Programma 4 – Bestuur en interne dienstverlening	34
4. Paragrafen	38
Paragraaf 1 - Lokale heffingen.....	38
Paragraaf 2 - Weerstandsvermogen	43
Paragraaf 3 - Onderhoud kapitaalgoederen.....	48
Paragraaf 4 - Financiering	53
Paragraaf 5 - Bedrijfsvoering	57
Paragraaf 6 - Verbonden partijen.....	60
Paragraaf 7 - Grondbeleid	67
5. Balans en toelichting.....	71
1. Balans per 31 december 2015.....	71
2. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	73
3. Toelichting op de balans	75
4. Kasstroomoverzicht	81
5. Wet normering topinkomens (WNT).....	82
Bijlagen	83
Bijlage 1 – Controleverklaring	83
Bijlage 2 – In exploitatie genomen gronden (IEGG).....	86
Bijlage 3 – Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG).....	88
Bijlage 4 – Verloopoverzicht voorziening grondexploitaties	89
Bijlage 5 – Baten en lasten per beleidsproduct.....	90
Bijlage 6 – Staat uit te voeren werken	94
Bijlage 7 - Sisa staat	95

1. Aanbiedingsbrief

Aan de raad,

Hierbij bieden wij u de jaarverslaggeving 2015 aan.

Inleiding

De Jaarverslaggeving vormt het sluitstuk van de begrotingscyclus. In de Jaarverslaggeving geven we aan wat we van plan waren te doen, wat we hebben gedaan en wat dit heeft gekost. De structuur sluit aan op die van de Programmabegroting.

Wat betekende 2015 voor onze inwoners en ondernemers?

Het jaar 2015 was

het jaar waarin we zorgden

Op 1 januari 2015 werd de gemeente Barneveld verantwoordelijk voor de uitvoering van drie belangrijke zorgwetten: de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Jeugdwet en de Participatiewet. Aan de invoering ervan ging een intensieve periode van voorbereiding vooraf. We kunnen concluderen dat de overgang van de uitvoering van deze zorgtaken – van Rijk en provincie naar de gemeente – over het algemeen zonder grote problemen is verlopen en dat niemand vanwege deze nieuwe verantwoordelijkheid ‘tussen wal en schip’ is gekomen. We constateren dat steeds meer burgers in staat zijn om het zelf, samen, gemeente principe handen en voeten te geven.

Naarmate het jaar verstreek, nam de vluchtelingenstroom vanuit het Midden-Oosten naar Europa toe. Ook in Barneveld bereidden we ons voor op een verhoogde taakstelling voor de opvang van statushouders. Naast afspraken met Woningstichting Barneveld zochten we naar andere manieren van huisvesting om aan de taakstelling te kunnen voldoen. In diverse kernen binnen onze gemeente werden statushouders gehuisvest en we maakten plannen voor de realisering van semipermanente woningen bij de Churchillstraat in Barneveld. De zoektocht naar passende oplossingen is op 31 december 2015 niet geëindigd. Daarnaast zetten wij ons, samen met VluchtelingenWerk Barneveld en het bedrijfsleven, er voor in dat statushouders zo snel mogelijk de Nederlandse taal leren spreken en een baan vinden. Dat bevordert de integratie.

We onderzochten met het oog op de toekomst de positie van het Centrum voor Jeugd en Gezin Barneveld en besloten om het CJG Barneveld met ingang van 1 januari 2016 te verzelfstandigen tot dé aanbieder van jeugdhulp en hét (vrij toegankelijke) adres waar iedereen terecht kan met vragen over opgroeien en opvoeden. De gespreksvoerders van de gemeente Barneveld, die eerder nadrukkelijker aan het CJG Barneveld waren verbonden, zoeken en leiden toe naar passende jeugdhulp; het CJG Barneveld voert uit.

het jaar waarin we werkten

Op 1 juli 2015 gaf de Raad van State groen licht voor de realisering van Harselaar-Zuid, het nieuwe, 34 hectare grote bedrijventerrein aan de zuidoostzijde van Harselaar. Dat was – na jaren van voorbereiding – een fantastisch moment. Inmiddels is gestart met het bouwrijp maken van Harselaar-Zuid. Het is de verwachting dat na de zomervakantie van 2016 de eerste bedrijven worden gebouwd.

Er blijft – gelukkig – behoefte aan nieuwe bedrijventerreinen. Het bedrijventerrein Harselaar-West-West werd in 2015 vrijwel uitgegeven en ook Briellaerd-Noord kwam helemaal onder optie. Naast de uitgifte van nieuwe bedrijventerreinen dachten we ook na over het opknappen van bestaande terreinen; Harselaar-Oost staat op de nominatie om te worden gerevitaliseerd. In 2016 krijgt dit een concreet vervolg.

Nieuwe bedrijventerreinen, maar ook de groei van Barneveld in het algemeen, maken een uitstekende bereikbaarheid van Barneveld meer dan ooit belangrijk. In 2015 werd - samen met andere partijen – een stevige lobby gevoerd om de Tweede Kamer ervan te overtuigen dat er iets moet gebeuren aan het Knooppunt A1-A30. Dat lukte. Op 2 juli 2015 zei minister

Schultz van Haegen toe dat er nader onderzoek komt naar de oorzaken, gevolgen en oplossingen van en voor het Knooppunt A1-A30.

In 2015 dachten we ook met inwoners en ondernemers van het centrum van Barneveld na over manieren om het kernwinkelgebied aantrekkelijker te maken. Het uitvoeringsprogramma Barneveld Bruist is onlangs ter kennis van de gemeenteraad gebracht. Door middel van een aantal praktische maatregelen op het gebied van beleving, voorzieningen en mobiliteit wordt het kernwinkelgebied nóg aantrekkelijker om er te winkelen en te verblijven.

het jaar waarin we woonden

De gemeente Barneveld blijft groeien. Waar andere gemeenten in Nederland en – meer ingezoomd – in Gelderland te maken hebben met krimp, breidt Barneveld ieder jaar uit. In 2015 werden ruim 300 woningen opgeleverd en werden voorbereidingen getroffen voor de bouw van nieuwe woningen in Veller II, De Burgt (Eilanden-Oost), Blankensgoed (Voorthuizen) en Zwartebroek (Dwarsakker). Naast nieuwe woningen werden ook nieuwe of verbouwde scholen geopend en bereidden we voor verschillende scholen nieuwbouwplannen voor. De woonwijk De Burgt wordt verder gerealiseerd nu aan een langlopend conflict tussen partijen een einde is gekomen door het sluiten van een aanvullende overeenkomst.

We stonden in 2015 ook nadrukkelijk stil bij het thema duurzaamheid. Naast de door de gemeenteraad vastgestelde Wind- en Energievisie wordt op tal van manieren geprobeerd duurzaamheid in het beleid te integreren, zoals bij het nieuw opgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan en bij onkruidbestrijding in de openbare ruimte.

Veiligheid is een belangrijke voorwaarde voor een fijne woon- en leefomgeving. In 2015 zetten we in op het tegengaan van woninginbraken, onder andere door meer preventie, een intensieve betrokkenheid van de wijkplatforms en het lanceren van Whatsappgroepen.

In 2015 legden we ook de basis voor de nieuwe Strategische Visie Barneveld 2030. We deden dat met inwoners, organisaties en ondernemers en door middel van interviews, werksessies en een gebiedsconferentie in het Kulturhus De Essenburcht in Kootwijkerbroek.

het jaar waarin we bestuurden

We dachten in 2015 na over het actualiseren en verbeteren van de gemeentelijke dienstverlening. Het is de bedoeling dat in 2016 besluiten worden genomen over hoe wij dit aanpakken, onder andere door middel van een geheel vernieuwde website. We spreken hierover met inwoners en ondernemers. Deze interactieve manier van beleid maken en uitvoeren is ook onderdeel van de nieuwe Nota Communicatie die in 2015 werd geschreven en in 2016 is vastgesteld.

We hebben in 2015 de Planning- en Controlcyclus verbeterd waardoor het niet alleen voor raadsleden maar ook voor inwoners en ondernemers eenvoudiger wordt om alle documenten die te maken hebben met de begrotingscyclus te raadplegen. Het is de bedoeling dat deze Lean Planning en Control in 2016 live gaat.

We hebben ons, samen met de gemeenteraad en de gemeentelijke medewerkers, in 2015 opnieuw van harte ingezet voor onze inwoners, organisaties en ondernemers. Samen denken en samen doen – het motto van de Strategische Visie Barneveld 2030 kreeg ook in 2015 al zijn beslag. We spreken de hoop uit dat het in 2015 (uit)gevoerde beleid bijdroeg aan het welzijn van onze inwoners.

Voor een nadere toelichting op wat in 2015 tot stand is gekomen, verwijzen we u naar de verschillende programma's.

Financiële ontwikkelingen

Resultaat 2015

We sluiten het jaar af met een positief saldo van € 1,4 miljoen. In de vastgestelde maandrapportage van december 2015 gingen we nog uit van een verwacht positief saldo van € 0,6 miljoen. In hoofdstuk 2 lichten we het ontstane verschil ten opzichte van de maandrapportage van december van € 0,8 miljoen nader toe. Daar wordt per afwijkende post vermeld waardoor het verschil is ontstaan.

Een groot deel van het verschil (circa € 0,7 miljoen) is ontstaan door incidentele baten.

Ontwikkeling decentralisaties

Daarnaast hebben we voor het sociaal domein, voor wat betreft de financiën, zowel positieve als ook negatieve resultaten. Het voorstel is om het uiteindelijke positieve saldo van beide (ad € 3,3 miljoen) te storten in de reserve sociaal domein. Met de reserve sociaal domein beogen we een zachte landing voor de 3 decentralisaties te kunnen financieren en innovaties te bekostigen. De komende jaren zullen wij structureel minder inkomsten krijgen voor de 3 decentralisaties. Op basis van de huidige gegevens is de verwachting dat wij in 2018 ten opzichte van 2015 voor de WMO € 2,1 miljoen minder ontvangen, voor de participatie € 0,8 miljoen en voor jeugd € 1,4 miljoen minder. We verwachten dat met de huidige, ingeslagen weg een structurele bekostiging van deze taken ook op termijn mogelijk moet zijn. Daarbij houden we rekening met het feit dat met name voor de jeugdhulp de nodige stappen in de transformatie nog gezet moeten worden. Gezien de omvang van de positieve en negatieve resultaten zijn de separate onderdelen opgenomen in de financiële analyse. De storting in de reserve sociaal domein is als een separaat beslispunt in deze jaarverslaggeving opgenomen.

Ontwikkeling schuldpositie

Uit de balansratio's blijkt dat de solvabiliteit in 2015 is verbeterd ten opzichte van het voorgaande jaar. Hoewel we ons nog onder de gestelde norm van 20% bewegen zien we goede resultaten van genomen besluiten. Het betekent dat we werken aan een groei van de algemene reserve. Voor wat betreft de netto schuldquote zet de dalende trend door in 2015. De trend van deze beide kengetallen geven aan dat we ons bewust zijn hoe de financiële situatie is binnen de gemeente en welke keuzes we moeten maken om onze balans financieel gezonder te krijgen.

We constateren dat de solvabiliteit en netto schuldquote nog niet aan de door ons gewenste norm voldoen. Daaruit concluderen we dat wij behoedzaam met de algemene reserve om moeten blijven gaan.

Ontwikkeling weerstandsfactor

Het weerstandsvermogen is met een huidige factor van 1,1 ten opzichte van de laatste peiling lager uitgevallen; bij de Programmabegroting 2016 was de factor nog 4,7. De fluctuatie van het weerstandsvermogen heeft alles te maken met de risico's rond de grondexploitatie. Zoals in de Programmabegroting 2016 reeds was aangekondigd, is in de huidige berekening rekening gehouden met een opslag voor de niet voorziene risico's in de grondexploitaties conform nieuw vastgesteld beleid. De optimale waarde van het weerstandsvermogen hebben we gesteld op minimaal 1,2. Als we, conform het voorstel, het positieve resultaat van 2015 storten in de algemene reserve, wordt deze waarde bereikt (zie verder paragraaf 2).

Grondexploitaties

Het resultaat op de grondexploitatie over 2015 bedraagt € 77.000 nadelig. Dat is € 73.000 nadeliger dan begroot. Dit verschil bestaat uit meerdere factoren. Zo sluiten we een winstgevend complex af met een positief resultaat van € 229.000. Daarnaast zijn alle grondexploitaties geactualiseerd en in een Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) opgenomen. Deze actualisaties leiden, evenals vorig jaar, tot mutaties in de getroffen verliesvoorziening. De bijstelling van deze voorziening leidt per saldo tot een verhoging van € 302.000. Dat geeft een nadelig effect op het resultaat in de jaarrekening. Het MPG is gebruikt ter onderbouwing van de jaarrekening en onder meer gebruikt voor bijlagen 2 t/m 4. In bijlage 2 en 3 vindt u de geactualiseerde gegevens van de grondexploitaties. In bijlage 4 vindt u het verloop van de verliesvoorziening per complex. In het MPG, dat u ter kennisname wordt aangeboden, vindt u een nadere uitwerking op complex niveau. Met het vaststellen van de jaarverslaggeving vragen wij u tevens de te verwachten resultaten van de grondexploitaties op eindwaarde vast te stellen. In paragraaf 7 wordt verder ingegaan op het grondbeleid en de ontwikkeling in te verwachten resultaten.

Vaststelling

De jaarverslaggeving 2015 bieden wij u hierbij ter vaststelling aan. De hierin opgenomen jaarrekening en het hierin opgenomen jaarverslag zijn gecontroleerd door BakerTillyBerk en de goedkeurende controleverklaring is in de rapportage opgenomen.

Wij stellen u voor:

1. De jaarverslaggeving 2015 vast te stellen;
2. De te verwachten resultaten van de grondexploitaties op eindwaarde vast te stellen plus de verhoging van de verliesvoorziening grondexploitaties met € 302.000;
3. Akkoord te gaan met de storting van € 3.300.000 in de reserve sociaal domein, zoals verwerkt in deze jaarverslaggeving;
4. Het positieve resultaat over 2015 ad € 1.449.000 te storten in de algemene reserve;
5. Décharge te verlenen aan het college van Burgemeester en wethouders voor het gevoerde beleid.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,

D. Bakhuizen
Secretaris

J.W.A. van Dijk
Burgemeester

2. Financieel resultaat 2015

2.1. Resultaat programma's 2015

In 2015 heeft de gemeente een positief resultaat behaald van € 1.449.000 afgerond. In bijgaand resultatenoverzicht wordt per programma het behaalde resultaat afgezet ten opzichte van de bijgestelde begroting. Bij de verschillen is aangegeven of het een voordelig (V) of nadelig (N) effect heeft op het totale resultaat.

In onderdeel 2.2. treft u een analyse op hoofdlijnen aan van de belangrijkste afwijkingen tussen de werkelijkheid over 2015 en de bijgestelde begroting.

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten	Rekening 2014	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015	Vershil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
1. Participatie en ondersteuning	- 26.402	- 46.544	- 47.914	- 43.514	4.400 V
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	- 1.948	- 2.476	- 2.344	- 2.428	- 84 N
3. Woon- en leefomgeving	- 36.915	- 37.101	- 38.426	- 38.703	- 277 N
4. Bestuur en interne dienstverlening	- 32.063	- 29.100	- 32.146	- 31.498	648 V
Totaal Lasten	- 97.328	- 115.221	- 120.830	- 116.143	4.687 V
Baten					
1. Participatie en ondersteuning	12.573	12.124	8.823	8.068	- 755 N
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	- 6.130	1.374	1.418	360	- 1.059 N
3. Woon- en leefomgeving	19.420	15.134	17.323	18.576	1.253 V
4. Bestuur en interne dienstverlening	70.381	85.432	96.293	96.805	512 V
Totaal Baten	96.244	114.063	123.858	123.810	- 48 N
Saldo van baten en lasten	- 1.084	- 1.158	3.027	7.666	4.639 V
Mutatie reserves					
Toevoegingen	- 2.316	- 1.235	- 5.467	- 8.767	- 3.300 N
Onttrekkingen	2.185	2.766	3.030	2.550	- 480 N
Mutatie reserves	- 131	1.531	- 2.437	- 6.218	- 3.780 N
Resultaat	- 1.215	374	590	1.449	859 V

In bijlage 5 vindt u een meer uitgewerkt resultaten overzicht per programma, waarin per programma en per beleidsproduct de lasten en baten worden weergegeven. In de programmaverantwoording vindt u financiële overzichten per beleidsproduct met enkel het saldo van baten en lasten.

Financieel resultaat 2015

2.2. Verschillenanalyse

Het resultaat over 2015 bedraagt € 1.449.000 positief. Bij de maandrapportage over december 2015 werd nog uitgegaan van een verwacht positief resultaat van € 590.000. Per saldo is er een positief verschil van € 859.000. Onderstaand worden de belangrijkste verschillen ten opzichte van het verwacht resultaat weergegeven.

bedragen x € 1.000

Resultaat	Actuele Begroting	Rekening 2015	Vershil
Structurele begrotingsruimte	- 157		
Incidentele begrotingsruimte	747		
Totaal resultaat	590	1.449	859 V

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Programma	Structureel	Incidenteel	Totaal verschil
Voordelen				
01. WMO	P1		4.460 V	4.460 V
02. Bijzondere baten	P4		685 V	685 V
03. Stelpost autonome groei	P4	164 V		164 V
04. Bijstandsverlening WWB	P1		100 V	100 V
Totaal voordelen		164 V	5.245 V	5.409 V
Nadelen				
05. Storting in de reserve sociaal domein			- 3.300 N	- 3.300 N
06. Jeugd	P1		- 1.077 N	- 1.077 N
07. Restafval verwerkingskosten	P3		- 117 N	- 117 N
08. Grondexploitaties	P2 en P3		- 73 N	- 73 N
Totaal nadelen		-	- 4.567 N	- 4.567 N
09. Overige kleine afwijkingen	P1-P4		17 V	17 V
Totaal overige		-	17 V	17 V
Totaal afwijkingen		164 V	695 V	859 V

Toelichting op de belangrijkste verschillen

1. WMO (programma 1)

(voordelig € 4.460.000)

Het voordeel op de WMO is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Het grootste deel ontstaat door een eenmalig hogere ontvangst van € 2 miljoen aan rijksmiddelen op basis van historische kosten. Vanaf 2016 worden deze middelen verdeeld via een nieuw verdeelmodel. Daarnaast is het eerste effect merkbaar van het transformatieproces. De zelfredzaamheid van de Barneveldse burger leidt er toe dat we minder uitgaven aan vangnetvoorzieningen en zogenaamde meerkostenregelingen hebben. De keukentafelgesprekken aan huis hebben daar aan bijgedragen. Gevolg is tevens dat er aan de inkomstenkant minder eigen bijdragen zijn ontvangen. Per saldo heeft dit geresulteerd in een voordeel van € 1,7 miljoen.
- Het ingestelde beleid voor de WMO is gebaseerd op de zelfredzaamheid van mensen volgens het geformuleerde zelf, samen, gemeente principe. In 2015 is er minder gebruik gemaakt van de algemene voorziening huishoudelijk hulp. Dit resulteert in een voordeel van € 416.000.
- Minder vrijwilligers dan verwacht hebben zich gemeld voor de 'mantelzorgwaardering'. Hierdoor ontstaat er een voordeel € 90.000.
- Ook bij de PGB uitgaven hebben we minder aanvragen gehad dan eerder was verwacht. Hierdoor is een voordeel ontstaan van € 254.000.

2. Bijzondere baten (programma 4)

(voordelig € 685.000)

Deze post bestaat uit nagekomen baten uit voorgaande jaren, plus voordelige resultaten bij verkoop van activa. Het gaat hier om incidentele voordelen.

- a) De gemeente Barneveld heeft in het verleden leningen verstrekt aan de SVN ten behoeve van onder andere startersleningen. Deze geldlening staat ook als zodanig in de administratie van de gemeente. De SVN berekent rente over deze geldlening van de gemeente. Die worden toegevoegd aan het saldo van de leningen. Daarnaast wordt er een beheersvergoeding van ingehouden. De rente is hoger dan deze beheerskosten. Per saldo neemt het bedrag jaarlijks toe door deze vergoedingen. Deze toename is de afgelopen jaren niet in de administratie van de gemeente verwerkt. Dit is in 2015 gecorrigeerd, ook voor de afgelopen jaren. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 350.000. De saldo's worden nu jaarlijks op elkaar aangesloten.
- b) Voor de gemeenten Woudenberg en Scherpenzeel verrichten wij onder andere werkzaamheden op het gebied van automatisering. Daartoe is destijds een dienstverleningscontract aangegaan. Over de omvang van de vergoeding is enige tijd discussie geweest. In 2015 zijn deze vergoedingen met terugwerkende kracht in rekening gebracht. De vergoedingen over voorgaande jaren leveren een incidentele bate op van € 220.000.
- c) In 2015 is een afrekening ontvangen over 2014 met betrekking tot de energiekosten van de openbare verlichting. Dit heeft een incidenteel voordeel opgeleverd van € 65.000.
- d) Het resterende deel bestaat uit voordelige resultaten bij verkoop van activa van € 20.000 en ontvangen subsidiegelden van reeds afgesloten projecten uit 2011 en 2012 van € 30.000.

3. Stelpost autonome groei (programma 4)

(voordelig € 164.000)

In de begroting is de stelpost voor autonome groei opgenomen voor 2015 (€ 50.000) en de resterende delen van de jaren 2012 (€ 14.000), 2013 (€ 50.000) en 2014 (€ 50.000). Gedurende 2015 is geen aanspraak op deze stelpost gemaakt. Dat geeft bij het afsluiten van het jaar een financieel voordeel van in totaal € 164.000. Gezien de beperkte aanspraak op deze stelpost in de afgelopen jaren is de omvang reeds eerder verlaagd van € 100.000 naar € 50.000. Ook in 2015 is deze stelpost niet aangesproken. Wij stellen daarom voor om deze stelpost te laten vervallen en het saldo in te zetten op de taakstellende bezuinigingen 2016 en 2017.

4. Bijstandsverlening WWB (programma 1)

(voordelig € 100.000)

Het voordelige resultaat op de bijstandsverlening bestaat uit de volgende onderdelen:

- We constateren aan het einde van het jaar dat er minder uitkeringen zijn dan verwacht. De instroom van statushouders is vertraagd ten opzichte van de laatste verwachtingen. Daarnaast is er een hogere uitstroom. Tevens zijn de gemiddelde kosten per uitkering in het tweede halfjaar lager dan begroot. Per saldo is hierdoor een voordeel ontstaan van € 450.000.
- Voor uitkeringen aan zelfstandigen hebben we per saldo minder nodig gehad dan verwacht. Een deel hadden we ontvangen van het rijk en als inkomsten meegenomen in de begroting. Het overschot op deze post van € 280.000 dienen we terug te betalen aan het rijk wat een incidenteel nadeel oplevert van € 280.000.
- Als laatste hebben we meer uitgaven gehad aan bijzondere bijstand en minimaregelingen. Met name hogere kosten voor bewindvoering voor bijstandsgerechtigden. Per saldo geeft dit een nadelig effect van € 70.000.

5. Storting in de reserve sociaal domein

(nadelig € 3.300.000)

Eind 2015 heeft het college de raad voorgesteld om overschotten binnen het sociaal domein te storten in de reserve sociaal domein en tekorten te onttrekken uit deze reserve. Dit gezien de onzekerheden en fluctuaties die er nog steeds zijn bij de eindprognose van de jeugdhulp.

Daarbij ging het om de ontschotte middelen van de decentralisaties (WMO, Jeugdhulp en participatiewet). De voordelen uit de WMO bedragen € 4,4 miljoen. De nadelen uit de jeugdhulp bedragen € 1,1 miljoen. Het voorstel is om het saldo van beide, ad € 3,3 miljoen, toe te voegen aan de reserve sociaal domein.

Met de reserve sociaal domein beogen we de 3 decentralisaties te kunnen financieren en innovaties te bekostigen. De komende jaren zullen wij structureel minder inkomsten krijgen voor de 3 decentralisaties. Op basis van de huidige verwachtingen zullen wij in 2018 ten opzichte van 2015 voor de WMO € 2,1 miljoen minder ontvangen, voor de participatie € 0,8 miljoen minder en voor jeugd € 1,4 miljoen minder.

6. Jeugd (programma 1)

(nadelig € 1.077.000)

Het nadeel komt voort uit het feit dat er in onze gemeente relatief veel voogdij-instellingen zijn gevestigd. Van kinderen die daar verblijven heeft de betreffende instelling de voogdij en daarmee valt het kind wat betreft woonplaatsbeginsel onder gemeente Barneveld. Dit levert een negatief effect op. Het Rijk heeft in het 4e kwartaal besloten gemeenten met bovenmatig veel residentiële Jeugdhulpcapaciteit in elk geval in 2015 (deels) te compenseren. Gebleken is echter dat ondanks deze compensatie sprake blijft van een bovenmatig nadeel. Wij zijn nog in discussie met het rijk over dit nadelige effect en trachten daarvoor een compensatie te ontvangen. Het is echter op dit moment nog onzeker of we hiervoor enige vorm van compensatie zullen ontvangen.

7. Restafval verwerkingskosten (programma 3)

(nadelig € 117.000)

Het nadelige verschil op het product restafval is ontstaan door een hogere verbrandingsbelasting van € 13 per ton afval. In 2015 hadden we 10.500 ton afval. Het nadelige effect van deze verhoging is dan ook € 136.500. Door het beter scheiden van afval is er een positief resultaat ontstaan van € 19.500. Per saldo resteert er een nadelig resultaat van € 117.000. Dit negatieve resultaat is incidenteel van aard. In 2016 wordt de raad een nieuw afvalbeleidsplan voorgelegd met voorstellen om meer afvalscheiding te realiseren, waardoor er naar verwachting minder restafval overblijft. Het is de verwachting dat de verwerkingskosten daardoor weer afnemen.

8. Grondexploitaties (programma 2 en 3)

(nadelig € 73.000)

Het resultaat op de grondexploitaties bestaat uit twee aspecten. Eén daarvan is de winst die we hebben gerealiseerd met het positief afsluiten van project Stroe IV en V. Het resultaat daarvan is € 229.000. Het andere onderdeel bestaat uit de toename van de verliesvoorziening met per saldo € 302.000.

De mutatie op de verliesvoorziening ontstaat onder andere door een toename van de te verwachten verliezen in Columbiz Park met ca € 0,9 miljoen, bij Briellaerd Noord met € 0,2 miljoen en een beter te verwachten resultaat in Thorbeckelaan Zuid van € 0,1 miljoen en bij Veller II van € 0,7 miljoen. In bijlage 4 van deze jaarverslaggeving vindt u een uitgebreid overzicht van de mutaties op de verliesvoorziening per complex.

9. Overige kleine afwijkingen (programma 1 t/m 4)

(voordelig € 17.000)

Deze post betreft een rest post om aansluiting te krijgen met de totale afwijking ten opzichte van de prognose uit de maandrapportage van december 2015.

3. Programmaverantwoording

Programma 1

Participatie en Ondersteuning

Wat hebben we bereikt?

Doelstelling

Wij streven naar zelfstandige inwoners die, waar nodig, met gemeentelijke taken worden ondersteund om die zelfstandigheid te bereiken of – met ondersteuning – zo lang mogelijk te handhaven. We willen dit bereiken door te werken aan:

- Het vergroten van de zelfredzaamheid;
- Het versterken van onze sociale en vitale samenleving;
- Het leveren van een gemeentelijk vangnet waar dat (tijdelijk) nodig is.

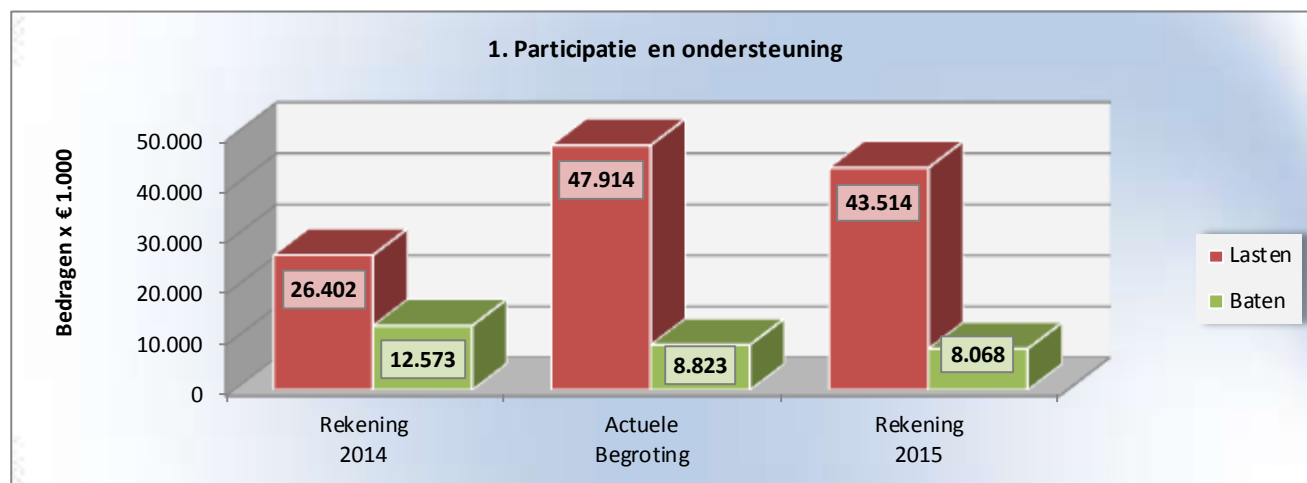
Samenvatting

In 2015 is gestart met de uitvoering van de gedecentraliseerde taken in het kader van de Participatiewet, de Wmo en de Jeugdwet. We zijn er, samen met betrokken partijen, in geslaagd om de eerste overgang goed op te vangen. Signalen dat mensen in grote problemen zijn gekomen, zijn er niet geweest.

Vorig jaar werd het wereldbeeld met name bepaald door de enorme vluchtelingenstromen. De plicht om voor statushouders huisvesting te regelen en het feit dat er onvoldoende huurwoningen beschikbaar waren om het aan onze gemeente toegewezen aantal statushouders te huisvesten, maakte het noodzakelijk dat gezocht is naar andere vormen van huisvesting. Het is een realiteit dat veel vluchtelingen, die een voorlopige verblijfsvergunning krijgen, voor langere tijd in Nederland zullen blijven. We spannen ons daarom maximaal in voor een snelle integratie van deze mensen. De eigen verantwoordelijkheid om te integreren, de taal te leren en werk te vinden, staat daarbij voorop. Ook de bijstandsuitgaven zijn hierdoor aanzienlijk hoger uitgevallen dan geraamd.

De VMBO school De Meerwaarde heeft samen met het ROC A12 en het ROC Amersfoort stappen gezet die tot een verdere verbreding van het MBO onderwijs in Barneveld hebben geleid. Ook in FoodValley verband is inhoud gegeven aan de koppelingen onderwijs en arbeidsmarkt, waar ook Barneveldse bedrijven bij betrokken zijn.

In 2015 zijn we geconfronteerd met financiële tekorten bij de Permar. Inmiddels heeft een intergemeentelijk raadsonderzoek plaatsgevonden, waaruit blijkt dat de bestuurs- en organisatiestructuur niet adequaat gefunctioneerd heeft en de informatievoorziening niet op orde is. Verder blijkt lokale uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening als beste optie naar voren te komen. Dit krijgt in 2016 een lokaal en regionaal vervolg.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1.1. Zelfredzame inwoners

Speerpunten

Beleidsproduct 112 Re-integratie/132 Voorzieningen inwoners met een beperking

Speerpunt 1.1 Arbeidsparticipatie naar vermogen/Efficiënte en effectieve voorziening voor mensen met een arbeidsbeperking

Doel

De gemeente kiest voor het centraal stellen van werk¹: het perspectief van de ondersteuning is het leveren van een zinvolle bijdrage aan de samenleving, zo mogelijk door betaalde arbeid.

¹ Hieronder verstaan we niet alleen betaald werk, maar ook andere vormen van zinvolle dagbesteding

Verantwoording

De Participatiewet is een jaar van kracht. Nieuwe instrumenten en voorzieningen zijn beschikbaar, maar worden nog niet veelvuldig ingezet, vanwege een geleidelijke instroom van de nieuwe doelgroep (voorheen Wajong/Wsw). Contacten met scholen in het Voorgezet Speciaal Onderwijs en Praktijkonderwijs (VSO/PRO) zijn geïntensiveerd om de overdracht van leerlingen met een arbeidsbeperking in goede banen te leiden. De eerste aanmeldingen voor het doelgroepenregister zijn gedaan en de eerste plaatsingen op garantiebanen zijn gerealiseerd. In 2016 is het verder vullen van het doelgroepenregister een aandachtspunt. De arbeidsmarktregio FoodValley en het Regionaal Werkbedrijf FoodValley zijn vanaf begin 2015 operationeel. Onder andere door een gezamenlijk Werkgeversservicepunt (WSP) en een afgestemd pakket van functionaliteiten en voorzieningen. Ook is een inventariserend onderzoek uitgevoerd naar de ondersteuning van kwetsbare jongeren in de leeftijd tot 27 jaar. De werkgroep kwetsbare jongeren, die wordt gevormd door vertegenwoordigers van verschillende (lokale) organisaties, is in vervolg op het inventariserend onderzoek aan de slag gegaan met het vertalen van de uitkomsten van het onderzoek naar het inrichten van een netwerkorganisatie voor de periode 2016 – 2017. Doel is (meer) samenhang, afstemming en synergie te bewerkstelligen in een sluitend aanbod voor de doelgroep kwetsbare jongeren. Ook vereist het grote aantal statushouders het treffen van extra maatregelen.

In 2015 zijn we geconfronteerd met financiële tekorten bij de Permar. Inmiddels heeft een intergemeentelijk raadsonderzoek plaats gevonden, waaruit blijkt dat de bestuurs- en organisatiestructuur niet adequaat gefunctioneerd heeft en de informatievoorziening niet op orde is. Inmiddels zijn er diverse verbeteringen doorgevoerd in de organisatie. Ook is op verschillende momenten in de raad gesproken over de toekomst van de Permar. Er is een onderzoek uitgevoerd door een extern bureau waaruit lokale uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening als beste optie naar voren komt. Dit krijgt in 2016 een lokaal en regionaal vervolg.

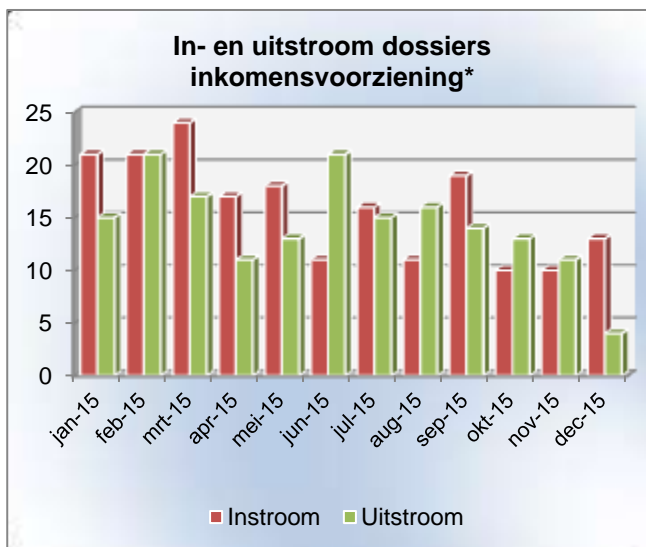
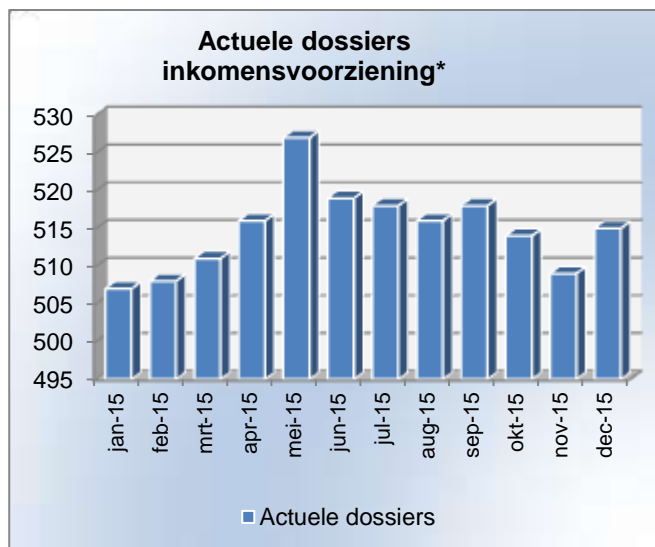
VMBO school De Meerwaarde heeft samen met het ROC (Regionaal Opleidingen Centrum) A12 en het ROC Amersfoort stappen gezet die tot een verdere verbreding van het MBO onderwijs in Barneveld hebben geleid. Jongeren kunnen door de samenwerking tussen de drie scholen MBO onderwijs volgen in metaal-, electro-, bouw-, installatie- en voertuigtechniek en zorg en welzijn. In FoodValley verband is stimulerend, faciliterend en verbindend inhoud gegeven aan de koppelingen onderwijs en arbeidsmarkt waaronder het initiatief Tech for Food in ROC A12. In dit project –dat inmiddels door het ministerie van Onderwijs wordt ondersteund – worden opleidingen heel specifiek aangesloten op de behoefte van bedrijven. Vanuit onze gemeente zijn daar bijvoorbeeld Moba, Jansen Poultry Equipment, maar ook Leertouwer, bij aangesloten. Inmiddels is binnen de landelijke kaders een Techniepact FoodValley opgesteld. Dit richt zich op 3 initiatieven:

1. Wetenschapsknooppunt Wageningen en Betasteunpunt
2. Knooppunt Techniek
3. Techno- en FoodDiscovery.

Per 1 januari 2015 is de kostendelersnorm ingevoerd als onderdeel van de Participatiewet. Deze kostendelersnorm wordt niet toegepast op de verschillende minimaregelingen, met uitzondering van de Individuele Inkomens toeslag. Hierdoor komt een grotere groep minima in aanmerking voor regelingen om maatschappelijk te participeren, zoals de sport- en

cultuurregeling. De Individuele Inkomensvoorziening wordt echter per huishouden verstrekt en is bedoeld voor inwoners die langdurig rondkomen van een laag inkomen.

Vanaf oktober 2015 is de Woningstichting Barneveld in samenwerking met de gemeente gestart met een pilot: spreekuur voor huurders met een huurachterstand. Tijdens het spreekuur gaan de consultant van de woningstichting en een gespreksvoerder schulddienstverlening van de gemeente samen met de huurder in gesprek over de mogelijkheden voor een reële huurbetalingsregeling en wordt nagegaan of door de inwoner van alle mogelijke regelingen gebruik wordt gemaakt. Hiervoor zijn tot en met februari 2016 30 huurders uitgenodigd. De pilot wordt binnenkort geëvalueerd.

*Op grond van de wet Buig = bundeling inkomensvoorziening gemeenten.

Toelichting: Het aantal uitkeringsdossiers is dit jaar opnieuw gestegen. Dit is veroorzaakt doordat de instroom, conform het landelijke beeld, hoger lag dan de uitstroom, veroorzaakt door conjuncturele omstandigheden. Er is sprake van een lichte daling sinds september vanwege een voorzichtig herstel op de arbeidsmarkt. De stijging in december wordt veroorzaakt door instroom van statushouders.

Beleidsproduct 113 Maatschappelijke Zorg

Speerpunt 1.2 Zelfstandig (blijven) wonen/uitvoering nieuwe Wmo

Doel

Zelfstandig wonende inwoners met beperkingen zo lang mogelijk in hun eigen leefomgeving laten blijven wonen door middel van maatschappelijke ondersteuning. De mogelijkheden en verantwoordelijkheden van inwoners zelf en de samenleving is hierbij uitgangspunt (Zelf-Samen-Gemeente)

Verantwoording

De overgang van cliënten naar de algemene voorziening huishoudelijke hulp begin 2015, als onderdeel van de nieuwe Wmo, was een grote verandering. Inwoners met langdurige lichamelijke beperkingen die daardoor niet meer kunnen schoonmaken, geen huisgenoten hebben die dat wel zouden kunnen, maar nog wel regievermogen hebben, kunnen rechtstreeks met een aanbieder de huishoudelijke hulp regelen. Inmiddels is de nieuwe regelgeving een jaar operationeel en het draait goed. Er is sprake van een goede afstemming met aanbieders. Daarnaast is in 2015 twee keer een kwaliteitsmeting afgenomen om de resultaten schoon huis en tevreden inwoner te meten. Sinds 2015 is er ook een regeling tegemoetkoming meerkosten om stapeling van bijdragen tegen te gaan van inwoners die gebruik maken van de algemene voorziening huishoudelijke hulp en daarnaast tevens een Wmo eigen bijdrage betalen.

Met de AWBZ-decentralisatie naar de nieuwe Wmo heeft de gemeente Barneveld een transformatieslag gemaakt. Gericht

op de met de nieuwe Wmo beoogde resultaten zijn in 2015 vanuit de Zelf-Samen-Gemeente visie gesprekken met cliënten gevoerd. In de praktijk bleken minder inwoners van de Barneveldse Wmo-vangnetvoorzieningen (inclusief de nieuwe voorzieningen Woonondersteuning, Wooncoaching en Dagopvang) gebruik te maken dan verwacht. Aanbieders zijn over het algemeen tevreden over de Barneveldse Wmo, waarin meer op resultaten wordt gestuurd en aanbieders meer verantwoordelijkheid en vrijheid hebben om met cliënten aan zelfredzaamheid en participatie te werken..

Het platform Wonen-Zorg-Welzijn in de gemeente Barneveld, waarin lokaal werkende maatschappelijke organisaties op het gebied van wonen, zorg en welzijn overleggen, heeft besloten tot een doorstart, waarbij partijen op basis van een convenant (actiever) gaan samenwerken om inwoners met een beperkte zelfredzaamheid zo zelfstandig mogelijk te laten (blijven) wonen.

Welzijn Barneveld heeft een Strategisch Actieplan 'Civil Society', waarmee een meer zorgzame samenleving wordt gestimuleerd en gefaciliteerd, opgesteld. Hiervoor is een opbouwwerker aangesteld.

Sinds 2015 biedt de gemeente Barneveld in samenwerking met Menzis een collectieve zorgverzekering voor minima aan. Hierbij is sprake van collectief maatwerk. Inwoners van de gemeente die weinig te besteden hebben kunnen door de collectiviteitskorting en een gemeentelijke bijdrage profiteren van een aanvullende zorgverzekering. Hierbij is er de keuze uit twee polissen. Naast een pakket met ruime dekking is er een uitgebreid pakket dat met name geschikt is voor personen met hoge zorgkosten, zoals chronisch zieken of gehandicapten. Bij dit pakket is het eigen risico meeverzekerd. De collectieve zorgverzekering voor minima is per 2015 toegankelijk voor een grotere inkomensgroep dan voorheen, waardoor meer inwoners worden gecompenseerd voor hun zorgkosten. Eind 2015 waren er ongeveer 490 deelnemers aan deze collectieve zorgverzekering.

In het kader van de basismobiliteit wordt per 1 januari 2017 de Regiotaxi van de provincie gedecentraliseerd naar de Gelderse regio's. Daarvoor is door regio FoodValley een samenwerkingsovereenkomst met de provincie afgesloten. Er is een start gemaakt met de aanbesteding voor een regiecentrale. Na definitieve gunning is in 2016 een aanbesteding voor het vervoer gedaan en is een beheersorgaan ingesteld. De gekozen constructie biedt mogelijkheden voor toekomstige integratie van meerdere vormen van doelgroepenvervoer zoals het leerlingenvervoer.

Het WMO- en gezondheidsplan wordt met het Meerjarenbeleidsplan Wet gemeentelijke schuldhulpverlening in het Beleidsplan Sociaal Domein geïntegreerd. Ook beleid over de relatie sport/onderwijs/jeugd wordt hierin opgenomen. Vaststelling vindt plaats in de 2e helft van 2016, na vaststelling van de Strategische Visie.

1.2. Sociale en vitale samenleving

Speerpunten

Beleidsproduct 123 Volksgezondheid en zorg voor jeugd

Speerpunt 1.3 Positief opgroeien en opvoeden (uitvoering Jeugdwet)

Doel

Door lokaal te regisseren (en waar nodig regionaal te organiseren):

1. het zoveel mogelijk voorkomen van noodzaak tot jeugdhulp
2. het bieden van jeugdhulp (ondersteuning, hulp en zorg) aan jeugdigen en hun ouders bij alle denkbare opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen
3. de uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering

Verantwoording

De monitoring van de Jeugdhulp komt steeds verder op orde. De facturatie blijft nog een aandachtspunt. De positie en rol van het Knooppunt Jeugdhulp Regio FoodValley, en de samenwerking daarin, is onderwerp van gesprek. De inkoopprocedure voor nieuwe contracten is eind december afgerond. Het overleg hierin met de aanbieders verliep over het algemeen constructief.

In 2015 is onderzoek gedaan naar de positionering van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) Barneveld. De conclusie in het onderzoeksrapport is, dat het wenselijk is om het CJG te verzelfstandigen. Eind 2015 is de Stichting CJG Barneveld opgericht en zijn de bestuurder en raad van toezicht benoemd. Medewerkers in dienst van meerdere organisaties voor maatschappelijke dienstverlening en/of jeugdhulp zijn overgestapt in een dienstverband met het CJG. Per 1 januari 2016 heeft het CJG haar werkzaamheden voortgezet als een zelfstandige instelling voor laagdrempelige vrij toegankelijke jeugdhulp in Barneveld. Met de verzelfstandiging is de uitgangssituatie voor het bieden van hulp in een vroegtijdig stadium eenvoudiger.

In de begroting 2015 is vastgelegd om in 2015 tot een integrale jeugdgezondheidszorg (JGZ) voor jongeren van 0-18 jaar te komen. In 2015 was de JGZ 0-4 jaar nog ondergebracht bij Icare en de JGZ 4-18 bij de GGD van VGGM. Op grond van een extern haalbaarheidsonderzoek hebben de colleges van B&W van Barneveld, Ede, Scherpenzeel en Wageningen (gezondheidsregio West Veluwe-Vallei) besloten om de gehele JGZ onder te brengen bij VGGM. Eind 2015 is de overdracht van onderneming Icare-VGGM afgerond en daarmee is de integrale JGZ met ingang van 2016 een feit. In de komende jaren zullen de samenwerkende gemeenten in de VGGM regio Midden Gelderland met VGGM verder werken aan de doorontwikkeling van de JGZ.

Vanaf 1 januari 2016 is de nauwe samenwerking tussen CJG (vrij toegankelijke psychosociale jeugdhulp /schoolmaatschappelijk werk) en VGGM (jeugdgezondheidszorg 0-18) aangescherpt. Deze samenwerking is de basis voor het aanbieden van basiszorg ten behoeve van een gezonde en veilige ontwikkeling van alle kinderen en het (vroeg) signaleren.

Wmo en Jeugdhulp in cijfers (nieuwe middelen)

Beleidsproduct	Resultaat in €
113 Maatschappelijke zorg	700.000
123 Volksgezondheid en preventie	- 1.100.000
132 Voorzieningen inwoners met beperking	3.700.000*
Saldo	3.300.000

*) inclusief € 2.000.000 incidentele rijksbijdrage

Op grond van het door de raad vastgestelde Beleidskader voor de drie decentralisaties was het uitgangspunt in 2015 om 3D breed (Participatiewet, Wmo en Jeugdwet) binnen de financiële kaders te blijven. Het proces van inkoop van (boven)regionale jeugdhulp kenmerkte zich in de eerste maanden van 2015 nog door onvoorspelbaarheid en grilligheid. In de loop van 2015 nam de financiële inzichtelijkheid binnen het regionale inkoopproces van jeugdhulp toe en werd duidelijk dat het jaar met een negatief resultaat zou worden afgesloten. Tot op zekere hoogte blijft er ten aanzien van de jeugdhulp, gelet op de aard van de materie, altijd sprake van enige onvoorspelbaarheid. De start van het transformatieproces in de Wmo verliep echter zodanig dat er voldoende zekerheid bestond dat een tegenvallend financieel resultaat bij de inkoop van jeugdhulp ruim kon worden gecompenseerd. In de komende jaren wordt er op ingezet om het niveau van de inkoop van jeugdhulp en de daarmee verband houdende kosten terug te dringen, waardoor het niveau van de rijksvergoeding wordt bereikt.

Voor een juiste en volledige verantwoording van de lasten inzake jeugdzorg en PGB is de gemeente afhankelijk van informatie van derden te weten productieverantwoordingen met controleverklaringen van de accountant van de betreffende zorgverlener en de controleverklaring over de bestedingen van de PGB-budgetten van de auditdienst van de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Van één zorgverlener ontbreekt de productieverantwoording en de controleverklaring, daarnaast heeft de auditdienst van de SVB haar controle nog niet afgerond. Als gevolg hiervan bestaat onzekerheid of een deel van de uitgaven inzake jeugdzorg daadwerkelijk zijn geleverd en over de juistheid van de declaraties ten laste van de PGB-budgetten. Gemeente Barneveld heeft de maximale bedragen als last in de jaarrekening verantwoord. De genoemde onzekerheid bedraagt EUR 3,4 miljoen. De werkelijke uitgaven zullen genoemd bedrag niet overstijgen, lagere daadwerkelijke uitgaven zullen in 2016 worden verwerkt.

1.3. Gemeentelijk vangnet

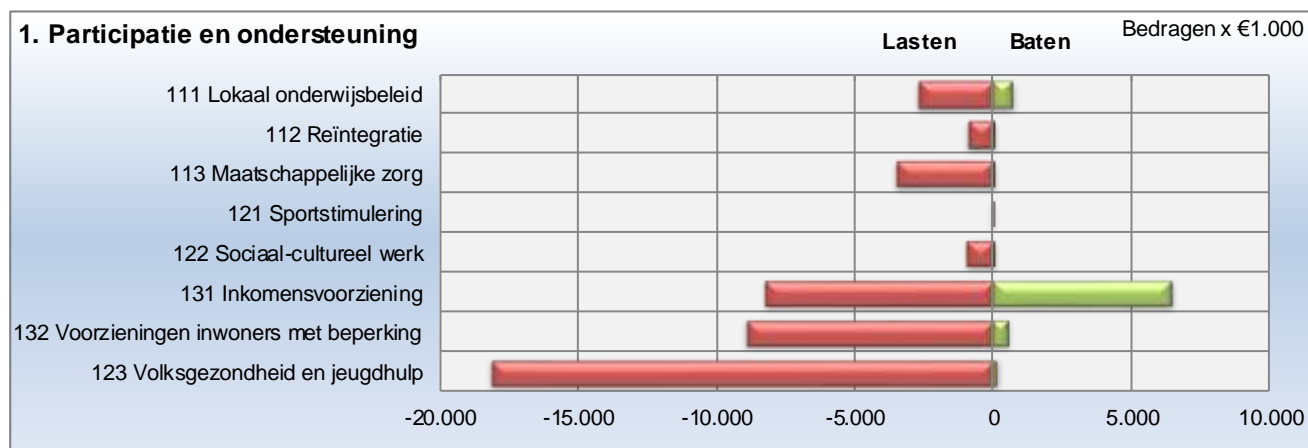
Hiervoor zijn geen speerpunten opgenomen. Zie speerpunt 1.1.

Programmaverantwoording

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000

1. Participatie en ondersteuning	Rekening 2014	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015	Vershil
Saldo van baten en lasten					
1.1 Zelfredzame inwoners	- 4.205	- 6.446	- 7.269	- 6.441	829 V
111 Lokaal onderwijsbeleid	- 2.135	- 2.290	- 2.116	- 1.985	131 V
112 Reïntegratie	- 392	- 426	- 972	- 924	48 V
113 Maatschappelijke zorg	- 1.677	- 3.730	- 4.181	- 3.532	650 V
1.2 Sociale en vitale samenleving	- 3.711	- 16.859	- 17.797	- 18.886	- 1.090 N
121 Sportstimulering	- 55	- 54	- 54	- 56	- 2 N
122 Sociaal-cultureel werk	- 900	- 814	- 871	- 912	- 40 N
123 Volksgezondheid en jeugdhulp	- 2.756	- 15.992	- 16.872	- 17.919	- 1.047 N
1.3 Gemeentelijk vangnet	- 5.913	- 11.116	- 14.025	- 10.119	3.906 V
131 Inkomensvoorziening	- 1.917	- 2.118	- 1.934	- 1.757	177 V
132 Voorzieningen inwoners met beperking	- 3.996	- 8.998	- 12.092	- 8.362	3.729 V
Saldo van baten en lasten	- 13.829	- 34.421	- 39.091	- 35.446	3.645 V
Resultaat	- 13.829	- 34.421	- 39.091	- 35.446	3.645 V

Programma 2

Bedrijvigheid en Bereikbaarheid

Wat hebben we bereikt?

Doelstelling

Een gezonde economie draagt bij aan het welvaarts- en voorzieningenniveau in de gemeente. Belangrijke dragers hiervoor zijn de lokale, brede en evenwichtige werkgelegenheid en bedrijvigheid. De gemeente Barneveld is gebaat bij een uitstekende bereikbaarheid over de weg en met het openbaar vervoer. In het verlengde daarvan ligt een uitstekende doorstroming van het verkeer; dat is niet alleen belangrijk voor de bereikbaarheid, maar draagt ook bij aan de kwaliteit van het milieu en de directe woon- en leefomgeving. Wij stimuleren en faciliteren het bedrijfsleven in hun ontwikkeling en zetten in op:

- Een aantrekkelijk ondernemingsklimaat;
- Een brede en evenwichtige bedrijvigheid en werkgelegenheid;
- Een goede bereikbaarheid.

Samenvatting

Het bestemmingplan Harselaar-Zuid is onherroepelijk geworden en de verkoop van kavels is van start gegaan. Voor Columbiz Park is een nieuw ontwikkelingsperspectief opgesteld en is de kaderstelling hernieuwd. Dit heeft het marktperspectief dusdanig verbeterd dat inmiddels voor het totale plangebied serieuze belangstelling bestaat. In 2015 is overeenstemming bereikt over de ontwikkeling van Thorbeckelaan-Zuid. Inmiddels is de eerste paal voor de Midden Nederland Hallen de grond ingeslagen. Voor Briellaerd-Noord zijn inmiddels alle kavels verkocht of onder optie. Het bestemmingsplan om de Harselaartunnel te realiseren is vastgesteld.

Naar aanleiding van de lobby die wordt uitgevoerd ten aanzien van de bereikbaarheid van Barneveld en Regio FoodValley heeft de minister van Infrastructuur & Milieu in juli de toezegging gedaan om samen met de provincie Gelderland en Regio FoodValley een onderzoek te doen naar de knelpunten op en rond de aansluiting A1/A30. We verwachten de resultaten van dit onderzoek op korte termijn.

Begin 2015 is het station Barneveld-Zuid in gebruik genomen; het derde station in Barneveld op de Valleilijn. Het aantal reizigers dat hier gebruik van maakt, voldoet aan de verwachtingen; gemiddeld 6.000 per maand. Uit een locatieonderzoek is gebleken dat realisering van de railterminal het beste plaats kan vinden op het zogenoemde verwerkingsterrein langs de spoorlijn Amersfoort/Apeldoorn.

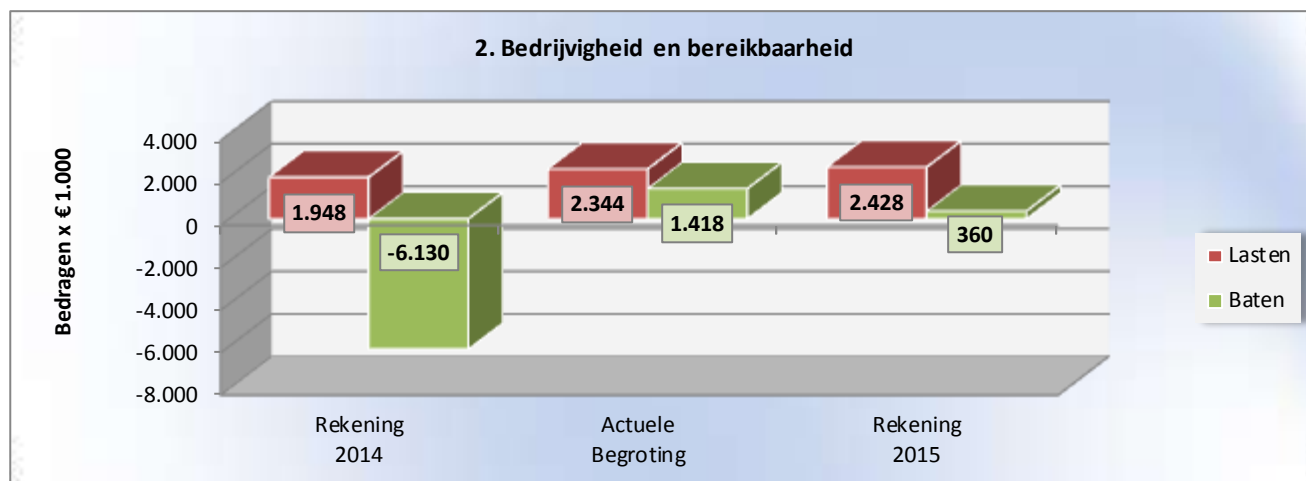
Eind vorig jaar is de eerste steen gelegd van het zogenoemde Poultry Innovation Lab, een centrum waar kennis en innovaties binnen de pluimveesector samen onderdak vinden, te gebruiken voor praktijktraining en kennisoverdracht. Een handelsmissie naar Zuid-Korea heeft de basis gelegd voor nieuwe bedrijfscontacten.

Naar aanleiding van het in mei gehouden Centrumdebat zijn, in overleg met de Barneveldse Middenstandsvereniging en Centrum Ontwikkeling Barneveld maatregelen geformuleerd, die het winkelcentrum aantrekkelijker moeten maken, waaronder het verbeteren van fietsparkeren. Tijdens het centrumdebat bleek ook dat er animo is voor meer plekken waar onbetaald geparkeerd mag worden. Eind vorig jaar is onder meer besloten extra gratis parkeerplaatsen aan te wijzen, waarmee het aantal gratis parkeerplaatsen in en rondom het centrum is gestegen van 330 naar 500 van de in totaal 1560 plekken. Het betreft een pilot, die eind 2016 wordt geëvalueerd.

Nadat eind 2014 is besloten om in de periode 2015- tot 2017, 40 oplaadpalen voor elektrisch vervoer te (laten) plaatsen, zijn er inmiddels 15 (in plaats van 11) publieke oplaadpalen geplaatst met een financiële bijdrage vanuit de provincie.

Geconcludeerd is dat de blauwe zone in Voorthuizen naar verwachting functioneert.

Met de komst van de nieuwe Albert Heijn in Voorthuizen is een start gemaakt met de uitvoering van de detailhandelsvisie voor Voorthuizen.

- De resultaten op de grondexploitatie bedrijventerreinen worden administratief als baten verwerkt. Een extra te treffen voorziening, afwaardering of een verliesneming wordt als een negatieve baat weergegeven (zoals bijvoorbeeld in 2014 het geval is geweest).

Wat hebben we daarvoor gedaan?

2.1. Aantrekkelijk ondernemingsklimaat

Speerpunten

Beleidsproduct 213 Promotie economie

Speerpunt 2.1 Breedband Buitengebied

Doel

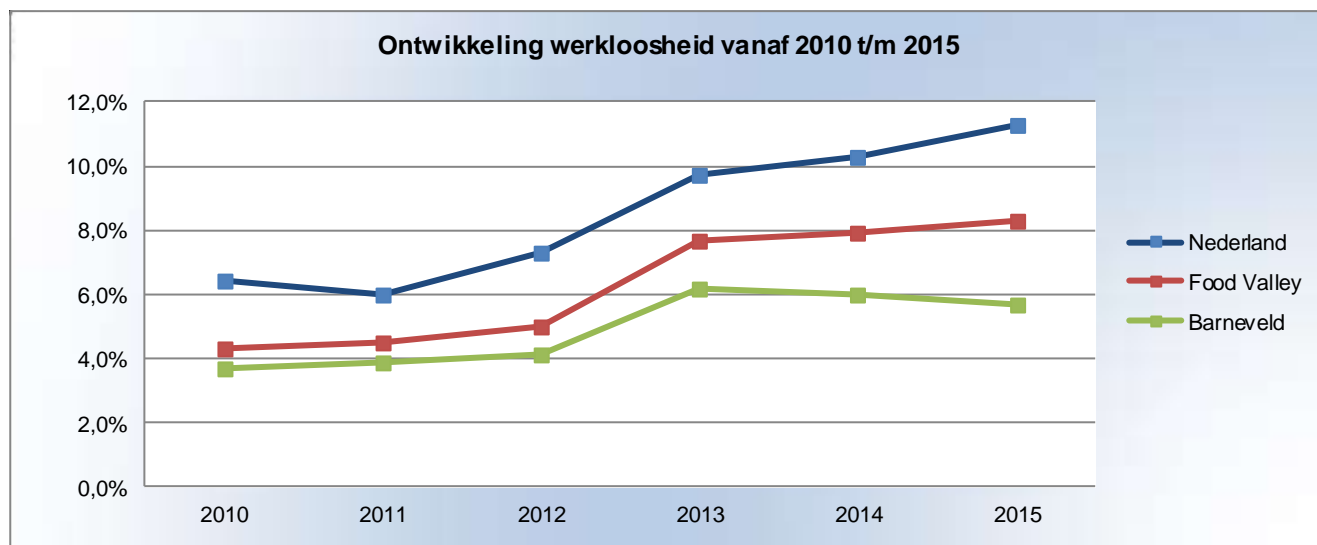
Beschikbaarheid van breedband voorzieningen voor alle huishoudens in de gemeente Barneveld.

Verantwoording

De afronding van het vraagbundelingstraject in de pilot Kootwijkerbroek kost meer tijd dan verwacht. Dat wordt met name veroorzaakt door de snelle technologische ontwikkelingen. Zodra er duidelijkheid is van de KPN (die Reggefiber heeft overgenomen) over de bijdrage per aansluiting en de manier van financiering (COGAS –concept) kan een eventuele vraagbundeling (het peilen van de interesse van de bewoners van het buitengebied) worden opgepakt. De verwachting is dat de uitkomsten van de eventuele vraagbundeling in juni 2016 bekend zijn. Daarmee zal in juni 2016 ook bekend zijn of de uitvoering van glasvezel in het pilotgebied haalbaar is.

In 2015 is ook aangesloten bij het provinciale initiatief om breedband op de witte vlekken Gelderland te realiseren. Dit regionale onderzoek naar de uitrol van breedband binnen de FoodValley is door de raad geaccordeerd; hier is een bedrag van € 111.000,- voor beschikbaar gesteld. Dit onderzoek naar de behoefte aan breedband in het buitengebied is inmiddels gestart en de eerste uitkomsten worden naar verwachting in het tweede kwartaal 2016 bekend.

2.2. Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden

Toelichting: Het aantal Niet werkende werkzoekenden (Nww-ers) in Barneveld bedraagt 1.607 personen in december 2015. Dit is 5,7% van de beroepsbevolking. Landelijk bedraagt dit percentage 11,3% en voor FoodValley 8,3%. Binnen FoodValley is Barneveld, op Renswoude en Scherpenzeel na, de gemeente met het laagste percentage Nww-ers. Ook is in Barneveld, in tegenstelling tot landelijk en regionaal, sprake van een lichte daling van de werkloosheid. De groei van het aantal bedrijven en banen in Barneveld is in 2015 hoger dan gemiddeld in Gelderland. De groei van het aantal bedrijven is al een aantal jaren voor een groot deel toe te schrijven aan de toename van zzp-ers. Maar niet alleen het aantal zzp-ers nam dit jaar toe, ook het aantal andere bedrijven.

Speerpunten

Beleidsproduct 221 Economisch structuurbeleid

Speerpunt 2.2 Poultry Expertise Centre

Doel

Bundeling van expertise van onderwijs, onderzoek en het bedrijfsleven op het gebied van pluimvee en benutting voor onderwijs- en opleidingsdoeleinden.

Verantwoording

Vanuit verschillende Europese regio's is er belangstelling voor het concept van het Poultry Expertise Centre. De mogelijkheden die deze contacten bieden worden verder uitgewerkt met het oog op een mogelijke Europese connectie richting het Poultry Expertise Centre (PEC).

Het onderdeel 'nieuwbouw van studentenwoningen' van de campusontwikkeling heeft, vanwege financieel economische redenen, nog geen doorgang gevonden. De nieuwbouw van de opleidings- en trainingsfaciliteit (innovatieve pluimveestal) is vertraagd door aanpassingen in het ontwerp. De realisatie wordt in het eerste kwartaal van 2016 afgerond.

Verder is een landelijke opleiding MBO/HBO module gereed en in gebruik genomen en is het standaard aanbod van trainingen voor het bedrijfsleven geactualiseerd.

In het kader van de nieuwe gebiedsopgave vanuit de provincie is het voornemen om het PEC een prominente rol in deze opgave te geven voor Regio FoodValley. Daarbij is de inzet erop gericht om het PEC meer te verbinden met de Kennisas Ede-Wageningen en de WUR (Wageningen University & Research centre)

Tenslotte is er voortvarend gewerkt aan de internationale uitrol van het PEC. Zo zijn er in dit kader onder andere over en weer werkbezoeken met de stadsregio Iksan (Zuid Korea) geweest. Dit heeft geleid tot een memorandum gericht op het doen van een gezamenlijk onderzoek naar de realisering van een kennisverbinding met het PEC.

Speerpunt 2.3 Revitalisering Harselaar-Oost

Doel

Alle bedrijventerreinen in de gemeente hebben een verzorgde uitstraling, beschikken over adequate functionaliteiten voor de gevestigde bedrijven en sluiten goed aan op de geplande uitbreidingen.

Verantwoording

Het verkrijgen van medewerking en het toezeggen van commitment vanuit het bedrijfsleven is een moeizaam proces gebleken. De basis is gelegd voor een integrale aanpak vanuit meerdere disciplines (Duurzaamheid, Waterhuishouding, Verkeer en Economie). Begin 2016 is het collegebesluit over de inventarisatie van de knelpunten in het gebied genomen. Aan de hand daarvan wordt in de eerste helft van 2016 een integraal plan van aanpak opgesteld. Dit plan vormt dan de basis voor de subsidieaanvraag aan de provincie. De uitvoering van de start van de werkzaamheden is voorsnog voorzien voor 2017.

Speerpunt 2.4 Leegstand kantoren

Doel

Leegstand in het bestaande aanbod aan kantoren in Barneveld terug dringen

Verantwoording

Door het toepassen van creatieve oplossingen is de kantorenleegstand in 2015 in Nederland voor het eerst sinds 2008 licht gedaald. Ook in Barneveld is een trend waarneembaar, waarbij enkele solitair gelegen grotere kantoorpanden weer ingevuld worden. Voorbeelden hiervan zijn de invulling van het oude ABN-Amro pand aan de Burgemeester Kuntzelaan en de (deel)verhuur van enkele panden in de kantorenstrip aan de Baron van Nagellstraat. Niettemin blijft de kantorenleegstand in Barneveld een weerbarstige problematiek die lastig beïnvloedbaar is. In het afgelopen jaar hebben wij de kantorenleegstand gemonitord en de planologische instrumenten in beeld gebracht met behulp waarvan leegstand kan worden aangepakt. Deze aanpak is verder besproken met de eigenaren, waarbij de gemeente vooral een faciliterende rol heeft.

Inmiddels is er voor Regio FoodValley een regionale kantorenvisie in de maak waarbij vraag en aanbod naar kantoren op regionaal niveau in kaart worden gebracht. Mogelijk dat de maatregelen uit die visie een positief effect kunnen hebben op het terugdringen van de kantorenleegstand in het bestaande aanbod in Barneveld.

Speerpunt 2.5 Railterminal

Doel

Het mogelijk maken van de overslag van goederen van weg naar spoor (en vice versa) binnen Regio FoodValley door het faciliteren van de realisering van een goederenterminal op bedrijventerrein Harselaar.

Verantwoording

In januari 2015 is het projectplan samen met de oplegnotitie en het onderzoek regionale inventarisatie railterminal ter kennisname naar de raad gegaan. In september 2015 heeft de raad ingestemd met de conclusies van het Quick Scan Locatieonderzoek, namelijk dat de locatie Harselaar Verwerkingsterrein over de beste uitgangssituatie voor de realisering van een railterminal beschikt. De provincie heeft, naast onze eigen bijdrage, een subsidie verleend van € 100.000. Hierdoor kon opdracht worden verleend tot het opstellen van de maatschappelijke kosten baten analyse (MKBA). De locatiestudie, het verdiepingsonderzoek naar de haalbaarheid en de maatschappelijke kosten baten analyse zijn begin 2016 afgerond en komen in het voorjaar 2016 ter kennisname naar de raad. Op dit moment worden de stappen voor het vervolgtraject in kaart gebracht.

Beleidsproduct 222 Grondexploitatie bedrijventerreinen
Speerpunt 2.6 Harselaar-Zuid, fase 1A
Doel Het scheppen van ruimte voor de vestiging van bedrijven binnen de gemeente Barneveld.
Verantwoording Nadat het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden, is de aanbestedingsprocedure voor het bouw- en woonrijp maken van start gegaan. Op 25 november 2015 werd een verkoopmanifestatie gehouden, waarna de verkoop voortvarend ter hand is genomen.
Speerpunt 2.7 Columbiz Park
Doel Herontwikkeling van het gebied Harselaar-Centraal
Verantwoording <p>In maart heeft de gemeenteraad ingestemd met het beschikbaar stellen van een aanvullende financiële voorziening voor Columbiz Park. Tevens is aan de raad een ontwikkelingsperspectief gepresenteerd met daarin de eerste ruimtelijke, functionele en financiële kaders voor de ontwikkeling van het "nieuwe" Columbiz Park. Dit ontwikkelingsperspectief vormde de basis voor een verdere concretisering in een inrichtingsplan, beeldkwaliteitsplan en bestemmingsplan.</p> <p>De bodemverontreiniging bleek toch meer verspreid dan in eerste instantie uit boringen was gebleken. Hierdoor was het uitgraven en verwijderen van meer verontreinigde grond noodzakelijk. Dit heeft tot meer kosten geleid dan voorzien. Met de provincie Gelderland zijn als bevoegd gezag van de sanering afspraken gemaakt omtrent het verdere vervolg van de bodemsanering.</p> <p>Daarnaast ontstaat gaandeweg de planvorming meer inzicht in de kosten en opbrengsten die samenhangen met de planontwikkeling. Zo is bijvoorbeeld, ten opzichte van eerdere aannames, de hoeveelheid uitgeefbare grond iets kleiner. Ook de in maart reeds aangekondigde aanpassing van de ondergrondse infrastructuur heeft tot een toename van de kosten geleid. Voor de grondexploitatie betekent dit per saldo een verslechtering van circa 9 ton ten opzichte van de eerdere voorlopige grondexploitatie waar mee werd gewerkt. De te verwachten financiële resultaten zijn in bijlage 2 opgenomen.</p> <p>Het nieuwe ontwikkelingsperspectief en de hernieuwde kaderstelling voor Columbiz Park heeft het marktperspectief voor Columbiz Park dusdanig verbeterd dat er inmiddels sprake is van serieuze belangstelling.</p> <p>Een voorontwerp bestemmingsplan voor de nieuwe opzet van Columbiz Park heeft in de periode van 26 juni tot en met 9 juli ter inzage gelegen. Tijdens deze periode is 1 inspraakreactie ingediend. De planning van het bestemmingsplan is, als gevolg van een aantal uit te voeren onderzoekvereisten, iets opgeschoven. De nieuwe planning is dat het ontwerpbestemmingsplan in het voorjaar van 2016 ter inzage wordt gelegd. Vaststelling is vooralsnog voorzien in juli 2016.</p>

2.3. Een goede bereikbaarheid

Speerpunten

Beleidsproduct 231 Verkeer
Speerpunt 2.8 Verkeersveiligheid
Doel Verbeteren van de verkeersveiligheid.
Verantwoording <p>De jaarlijkse evaluatie van het GVVP is in juli vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders en ter kennisname naar de raad gegaan. Mede op basis van de Strategische Visie, die medio 2016 wordt voorgelegd aan de raad, wordt het nieuwe GVVP 2016-2019 opgesteld. Vaststelling is voorzien het 4^e kwartaal van 2016.</p> <p>Naar aanleiding van de lobby die wordt uitgevoerd t.a.v. de bereikbaarheid van Barneveld en de Regio FoodValley heeft de minister van Infrastructuur & Milieu in juli de toezegging gedaan om samen met de provincie Gelderland en Regio FoodValley een onderzoek te doen naar de knelpunten op en rond de aansluiting A1/A30. De resultaten hiervan worden binnenkort verwacht.</p> <p>Uit de verkeersveiligheidsmonitor 2014 blijkt wederom dat aandacht gewenst is voor de oudere fietser (60+-ers) en 80 km/uur wegen in het landelijke gebied. De beleidslijn die in 2013 is ingezet wordt gecontinueerd.</p> <p>Verder zijn diverse verkeersmaatregelen getroffen of voorbereid:</p> <ul style="list-style-type: none">
• De fietsoversteek Luntersweg ter hoogte van Hertenspoor is verbeterd en verkeersveiliger gemaakt.
• Een plan om de fietsveiligheid van de oversteeken op de Burgemeester Kuntzelaan te verbeteren, met onder andere een 30 km/uur traject in plaats van 50km/uur en een tweerichtingen fietspad tussen de Wilhelminastraat en het station Barneveld-Centrum.
• Een extra fietstoegang naar scholencomplex De Burghof. Met deze verbinding wordt het fietsverkeer verspreid en de verkeersveiligheid verbeterd. Nabij deze school is tevens een extra fietsverbinding gecreëerd tussen de Burgemeester Labreelaan en de Nederwoudseweg.
• De verlenging van fietspad langs de Eendrachtstraat in Zwartebroek-Terschuur is eind 2015 opgeleverd.
• Realisatie 30 km/uur regime op gedeelte Essenerweg in Kootwijkbroek in combinatie met de aanleg van een regenwaterriool (afkoppelen) om de regelmatig terugkerende wateroverlast te bestrijden en de afvoer van relatief schoon regenwater naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie te Ede te verminderen.
• De afgelopen jaren zijn diverse gebieden met wegen buiten de bebouwde kom afgewaardeerd van 80 km/uur naar 60 km/uur. Begin 2016 zijn de laatste maatregelen in het gebied tussen Voorthuizen-Stroe-Kootwijkerbroek uitgevoerd.
Speerpunt 2.9 Snelfietsroute
Doel Verbeteren van de verkeersveiligheid en bereikbaarheid.
Verantwoording <p>Nadat de raad in december 2014 had ingestemd met het tracé voor de snelfietsroute Barneveld-Voorthuizen, is het geplande nieuwe fietspad langs het spoor, tussen het centrum van Barneveld en de school de Meerwaarde, n.a.v. reacties van aanwonenden, op een aantal punten aangepast. Bewoners langs het tracé zijn hierover via een nieuwsbrief geïnformeerd en er zijn in maart extra informatieavonden gehouden over het tracé van de snelfietsroute, voor bewoners van ondermeer Hertenspoor en Wildforster.</p> <p>Het ontwerp bestemmingsplan voor de fietsroute langs de spoorlijn ter hoogte van Lunterseweg-Hertenspoor- Wildforster in wijk Barneveld Zuid is gelijktijdig met de omgevingsvergunning "kappen" ter inzage gelegd van 27 maart tot 7 mei 2015. In</p>

juli heeft de raad het bestemmingsplan Fietsroute Barneveld Zuid vastgesteld, met daarin het fietspad langs de spoorlijn ter hoogte van de Lunterseweg - Hertespoor - Wildforster in de wijk Barneveld-Zuid, waarbij de gemeente een afscheidingswand zal plaatsen van max 3 m hoog. Tegen het bestemmingsplan is beroep ingesteld en er is een voorlopige voorziening gevraagd tegen de bomenkap. Die is toegekend, zodat de bomen voorlopig niet gekapt mogen worden. Behandeling van het beroep heeft plaatsgevonden op 7 maart 2016. De aanbesteding (4e kwartaal 2015) en start realisatie (eind 2015) schuiven door tot na de uitspraak van de Raad van State over het bestemmingsplan.

In december 2015 is een memo met de nadere uitwerking van de snelfietsroute, gedeelte Hertespoor-Harselaartunnel, naar de raad gegaan. Zowel voor de realisatie van de snelfietsroute, als voor de rotonde ter hoogte van de Van Wijnbergenlaan, verstrekt de provincie subsidie. In december 2015 heeft een informatieavond plaatsgevonden voor aanwonenden langs het tracé van de snelfietsroute tot aan de Harselaar. Dit onderwerp is besproken in de commissie grondgebied van januari 2016. Er is afgesproken dat er een extra overleg zal plaatsvinden met (een afvaardiging van) bewoners van de Stationsweg in aanwezigheid van de gemeenteraad om de reacties op het ontwerp met elkaar te bespreken. Dit overleg heeft op 3 maart 2016 plaatsgevonden. De planning is er op gericht om voor eind 2017 de rotonde en dit deel (Veller-Harselaartunnel) van de snelfietsroute te realiseren.

Speerpunt 2.10 Harselaartunnel

Doel

Bereikbaarheid garanderen van de kernen Barneveld en Harselaar bij groei van trein- en wegverkeer;
Mogelijk maken van een toekomstig station op het traject Amersfoort-Apeldoorn.
Verbetering van de veiligheid van de spoorkruising.

Verantwoording

Nadat het ontwerpbestemmingsplan Baron van Nagellstraat VIII in juli/augustus ter inzage heeft gelegen en er drie zienswijzen zijn ingediend, is het bestemmingsplan voor de Harselaartunnel in november 2015 door de raad vastgesteld. Hier is beroep tegen ingesteld. Behandeling hiervan bij de Raad van State heeft op 14 maart 2016 plaatsgevonden.

Dit bestemmingsplan maakt de aanleg van een tunnel onder de spoorlijn mogelijk. Deze onderdoorgang wordt geschikt voor autoverkeer en langzaam verkeer (voetgangers en fietsers). Daarbij wordt in eerste instantie een tunnelbak aangelegd die is voorzien van twee keer één rijstrook voor gemotoriseerd verkeer, inclusief aan de oostzijde een in twee richtingen bereden vrij liggend fietspad ten behoeve van de snelfietsroute en aan de westzijde een vrij liggend fiets- en voetpad.

Het kruispunt Wencopperweg/Binnenveld is reeds aangepast, evenals de Wencopperweg (nieuwe ontsluitingsweg) en het Binnenveld richting Station Barneveld Noord.

Speerpunt 2.11 Noordelijke Rondweg Voorthuizen

Doel

Minder verkeersbelasting in de kern van Voorthuizen.

Verantwoording

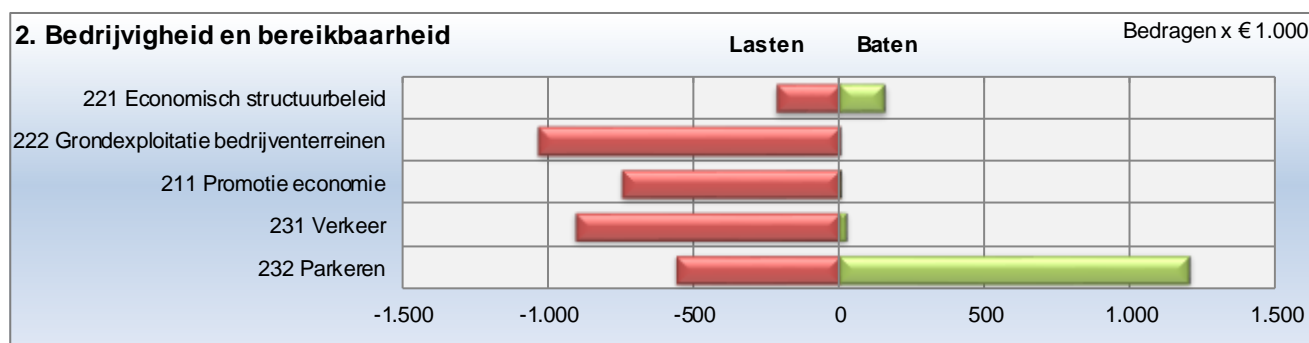
De Raad van State heeft negen beroepschriften ontvangen tegen het inpassingsplan voor de provinciale omleiding N303, de rondweg om Voorthuizen. Volgens de provincie Gelderland leiden de bezwaren niet tot vertraging in de aanleg van de weg. De Raad van State heeft op 24 februari uitspraak gedaan. Een aantal beroepen is niet ontvankelijk verklaard en de andere beroepen zijn ongegrond. Door deze uitspraak is het plan onherroepelijk geworden. De provincie gaat verder met de voorbereiding.

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000

2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	Rekening 2014	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015	Vershil
Saldo van baten en lasten					
2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat	- 526	- 717	- 763	- 742	20 V
211 Promotie economie	- 526	- 717	- 763	- 742	20 V
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	- 7.580	- 53	- 63	- 1.091	- 1.028 N
221 Economisch structuurbeleid	- 89	- 53	- 63	- 57	7 V
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen	- 7.492	-	-	- 1.034	- 1.034 N
2.3 Bereikbaarheid	28	- 332	- 100	- 235	- 135 N
231 Verkeer	- 668	- 1.056	- 769	- 880	- 111 N
232 Parkeren	696	724	669	645	- 24 N
Saldo van baten en lasten	- 8.078	- 1.102	- 926	- 2.068	- 1.143 N
Resultaat	- 8.078	- 1.102	- 926	- 2.068	- 1.143 N

- Het negatieve verschil op met name de grondexploitatie bedrijventerreinen is ontstaan als gevolg van de toename van de verliesvoorziening op de ontwikkeling de bedrijventerreinen Columbiz Park en Briellaerd Noord en een afname van de voorziening bij Thorbeckelaan Zuid. In bijlage 4 vindt u een overzicht van de mutaties op de verliesvoorzieningen per complex.

Programma 3

Woon- en Leefomgeving

Wat hebben we bereikt?

Doelstelling

Nieuwe ontwikkelingen moeten gericht zijn op de doorontwikkeling van zowel de economische potentie die onder andere een gevolg is van de strategische ligging van de gemeente langs belangrijke vervoersassen, als op de kwaliteiten van natuur en landschap, die een gevolg zijn van de ligging op de flank van de Veluwe en in de verbindingstrook met de Utrechtse Heuvelrug.

De gemeente streeft naar voldoende en gevarieerde woningbouw, ook in de kleine dorpen van onze gemeente. Een fraaie leefomgeving en kwalitatieve voorzieningen zijn daarbij belangrijke factoren. Voor de beoogde groei dient ruimte te worden gereserveerd. Voor woningbouwplannen blijft het in stand houden van het

'dorps karakter' van de kernen uitgangspunt. Er is ruimte voor duurzame ontwikkelingen en initiatieven.

Tenslotte draagt een goed onderhouden leefomgeving in belangrijke mate bij aan de tevredenheid van bewoners en bezoekers. Daarom zetten we in op:

- Een kwantitatief en kwalitatief aanbod van woningen;
- Een aantrekkelijke leefomgeving;
- Adequate voorzieningen.

Samenvatting

De woningbouw in Barneveld is in 2015 opnieuw relatief omvangrijk gebleken. Ruim 300 woningen, alsmede een verpleeginstelling met 32 units, zijn opgeleverd. Dit is relatief gezien een duidelijk grotere prestatie ten opzichte van het landelijke beeld. Dit aantal had iets meer kunnen zijn wanneer een aantal woningen in Veller II en in Puurveen nog eind 2015 waren opgeleverd; dit zal nu begin 2016 zijn.

Verreweg de meeste woningen zijn in de kern Barneveld gebouwd (252 woningen), met name in Veller II in de clusters E en F (samen 171 woningen). Dit waren in belangrijke mate grondgebonden koopwoningen in verschillende prijsklassen alsmede een aantal vrije sector huurwoningen. In Veller I is op een aantal vrije sector kavels gebouwd. Verder was er sprake van 2 appartementenontwikkelingen in de kern Barneveld: aan de Reigerstraat (11 sociale huurappartementen) en het kopersdeel van het project Domselaerstaete (40 koopappartementen).

In Voorthuizen is de tijdige oplevering van het appartementencomplex aan de Apeldoornsestraat (21 appartementen, waarvan 20 sociale huurappartementen) van Woningstichting Barneveld een welkome aanvulling op het bestaande aanbod in deze kern gebleken. In de overige kernen was er vooral sprake van particuliere ontwikkelingen (1 of 2 woningen) en de afronding van projecten als 't Boerenerf.

Totaal is 26% in de goedkope sfeer gebouwd (11% sociale huur en 15% sociale koop), 43% in de middeldure sector (€ 170.000 - € 250.000) en 31% in de duurdere sector (> € 250.000). Met name de oplevering van 95 duurdere (vooral grondgebonden) koopwoningen vanaf € 250.000 duidt op een verder herstel van de duurdere koopwoningmarkt (in 2014 waren dit 67 woningen). Het aandeel sociale huur (11%) is achtergebleven ten opzichte van de doelstelling (≥ 20%), maar in 2016 en 2017 zal sprake zijn van een inhaalslag sociale woningbouw.

Het bestemmingsplan voor Holzenbosch is vastgesteld. Hiertegen is beroep ingesteld bij de Raad van State. In deze wijk staat duurzaamheid hoog in het vaandel.

Duurzaamheid is ook het thema van de in juli vastgestelde Energievisie. Voor de realisatie is de inzet en samenwerking van inwoners, bedrijven en gemeente essentieel. Een vervolgstap is inmiddels gezet met het voorstel voor het oprichten van een Duurzaam Barnevelds Energiebedrijf; een initiatief van Barneveldse bedrijven. En ook is begin 2016 de Windvisie vastgesteld.

Ook bij het Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) is duurzaamheid een thema. Behalve dat wateroverlast bij hevige regenval voorkomen moet worden, worden ook maatregelen ter voorkoming van verdroging voorgesteld.

Duurzaamheid speelt ook een rol bij het bestrijden van onkruid op verhardingen: in 2015 is hierbij geen gebruik meer gemaakt van chemische bestrijdingsmiddelen.

Het bestemmingsplan buitengebied is vorig jaar onherroepelijk geworden. Samen met de samenleving wordt de Strategische Visie ontwikkeld.

Het onderhoud van wegen en fietspaden is geëvalueerd. Begin 2016 komen wij met een voorstel om achterstallig onderhoud weg te werken en de wegen structureel goed te kunnen onderhouden.

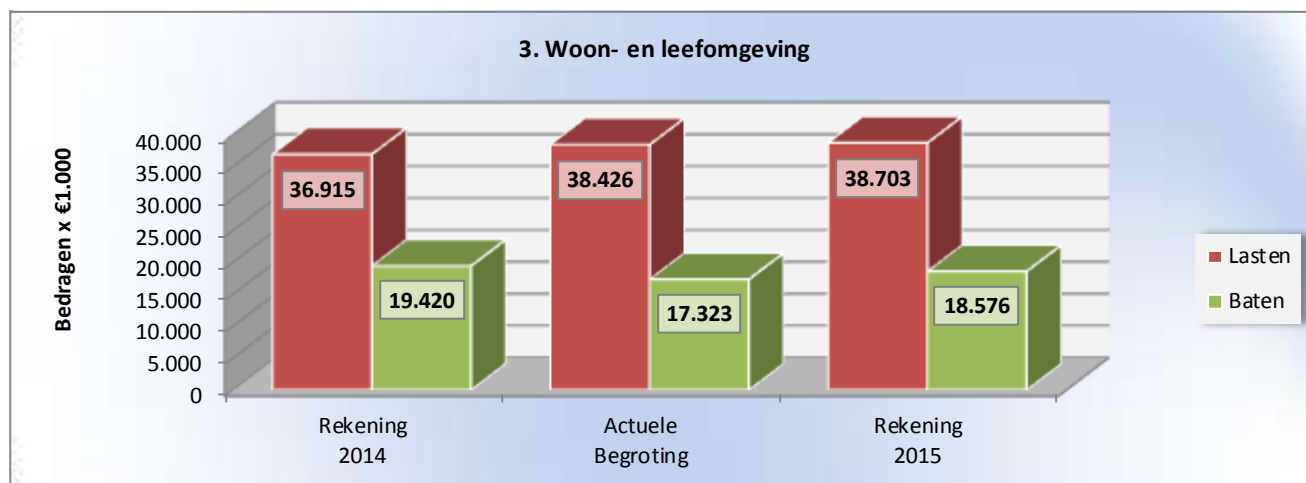
In 2015 hadden we te maken met 169 woninginbraken. In 2014 waren dit er nog 196, zodat sprake is van een daling van 18%. In de wijken wordt actief ingezet op preventie. Daarnaast maken steeds meer wijkplatforms een verbreding door van hun activiteiten. Naast leefomgeving en veiligheid worden ook taken op het gebied van sociale cohesie opgepakt.

In 2015 is een Horecaconvenant gesloten, waarmee een gecoördineerde aanpak tot stand is gekomen voor Barneveld-centrum. Doel is een gezellig uitgaansgebied, met zo min mogelijk overlast. Een pilot van een jaar is van start gegaan, waarin omwonenden, ondernemers, gemeente en toezicht nauw samenwerken.

In 2014 is in Gelderland-Midden één geregionaliseerde brandweerorganisatie ontstaan, waar ook het brandweerkorps van de gemeente Barneveld in is opgegaan. Zo ontstond één grote organisatie waarin intensief wordt samengewerkt tussen vrijwilligers en beroepsmedewerkers. De overgang van verschillende kleinschalige organisaties naar één nieuwe brandweerorganisatie creëerde een natuurlijk moment om de repressieve organisatie opnieuw in kaart te brengen en te optimaliseren. Dit proces is in 2015 afgerond. Zo is ook gekeken naar een betere en efficiëntere verdeling van het materieel over de regio. Voor Barneveld is dit proces goed verlopen met draagvlak bij de vrijwilligers. Tegelijkertijd is voor Barneveld specifiek, mede naar aanleiding van de discussie omtrent de opkomst- en aanrijtijden, een onderzoek gestart naar de mogelijke realisatie van een extra brandweerpost. Naar aanleiding van de onderzoeksresultaten is besloten om een concreet plan uit te werken voor deze post.

Diverse nieuwe scholen zijn in 2015 in gebruik genomen: de Wheemschool in Voorthuizen, de Eben-Haëzerschool in Barneveld en de Rehobothschool in Kootwijkerbroek. En er zijn nieuwe kleedruimten gerealiseerd op Overbeek in Terschuur en de bouw van de kleedruimten op de Bosrand in Stroe is gestart. Voor SDVB is duidelijkheid gekomen: er komen 2 natuurgrasvelden bij. Voor de dorpshuizen in de kernen Garderen en Voorthuizen zijn plannen in voorbereiding; besluitvorming volgt in 2016.

Aan het Schaffelaartheater is voor een periode van twee jaar extra subsidie toegekend en er is een convenant met het theater gesloten. Het negatieve eigen vermogen is aangezuiverd door een achtergestelde lening. Medio 2016 neemt de raad een besluit over de toekomstige exploitatie- en bestuursvorm van het theater en de hoogte van het structurele jaarlijkse subsidie.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

3.1. Woningen (kwantitatief en kwalitatief)

Speerpunten

Beleidsproduct 311 Volkshuisvesting

Speerpunt 3.1 Huisvestingsverordening

Doel

Evenwichtige verdeling van de goedkope woningvoorraad en meer flexibiliteit in de bestaande woningvoorraad. Dit ter

bestrijding van de onevenwichtige en onrechtvaardige gevolgen van schaarste aan goedkope woonruimte.

Verantwoording

In juni 2015 is de nieuwe Huisvestingsverordening vastgesteld. Dit was noodzakelijk, omdat op 1 januari 2015 de Huisvestingswet 2014 in werking was getreden en er sprake was van een aantal substantiële beleidswijzigingen. Opvallende veranderingen waren dat sturing in de woonruimteverdeling zich beperkt tot de woonruimtevoorraad die bedoeld is voor verhuur. Ook zijn de bindingseisen sterk aan banden gelegd. Het uitgangspunt van de nieuwe wet is de vrijheid van vestiging. Iedereen die rechtmatig in Nederland verblijft heeft het recht om zich vrijelijk te verplaatsen en te vestigen.

Om die reden was het noodzakelijk de nieuwe Huisvestingsverordening vast te stellen. In de raadsvergadering van 17 december 2014 heeft u ingestemd met de Startnotitie Huisvestingsverordening 2015 gemeente Barneveld. In deze notitie werden voorstellen gedaan om de nieuwe Huisvestingsverordening vorm te geven. Bij de uitwerking van de verordening is met de gemaakte keuzes in de Startnotitie rekening gehouden. Alleen "de woonruimteverdeling" en "het voeren van de urgentieregeling" zijn in de verordening uitgewerkt.

Speerpunt 3.2 Woonvisie

Doel

Integrerend kader van beleidsdoelen van de gemeente op het terrein van wonen voor de periode 2015-2020, met een doorkijk naar 2030. Het gaat om een strategische beschrijving van doelen, instrumenten, middelen en tijd. Van belang zijn de ontwikkelingen in het rijks- en EU-beleid als ook de regionale samenwerking binnen FoodValley.

Verantwoording

De planning is gewijzigd, waarmee aangesloten wordt op de uitwerking van de nieuwe Strategische Visie. Deze wordt in 2016 vastgesteld, zodat de voorbereiding van de nieuwe Woonvisie begin 2016 van start is gegaan. Daarnaast is de nieuwe Woningwet per 1 juli 2015 in werking getreden die een beduidend sterkere rol van de gemeente in het volkshuisvestelijke toezicht op de woningcorporaties vereist en een andere verhouding met Huurdersorganisaties betekent.

De evaluatie van de Visie op Wonen 2010-2020, die ter kennisname naar de raad komt, is om bovenstaande redenen eveneens gewijzigd. Deze komt begin 2016 ter kennisname naar de raad.

Medio 2015 is het overzicht gerealiseerde woningbouw 2010-2014 en toetsing aan Visie op Wonen 2010-2020 ter kennisname naar de raad gegaan. Daarin is informatie gegeven over de kwantitatieve en kwalitatieve woningbouwproductie in de jaren 2010-2014. Gebleken is onder meer dat de ambitie uit de Strategische Visie en de Woonvisie 2010-2020 om 300-400 woningen per jaar op te leveren, alleen in de jaren 2010 en 2013 is gerealiseerd. In andere jaren bleven de opleveringen achter. Gemiddeld werden er in de afgelopen 5 jaar zo'n 300 woningen per jaar opgeleverd. In vergelijking met andere en omliggende regio's deed de woningmarkt van Barneveld het de afgelopen jaren zeker niet slecht. Kennelijk was er in voldoende mate sprake van een aantrekkelijk aanbod en keuzevrijheid, hetgeen ook beoogd werd met de notities 'Fasereen en doseren' die in de afgelopen 4 jaar in samenspraak met de ontwikkelaars in Barneveld zijn opgesteld.

Beleidsproduct 312 Grondexploitatie woningen

Speerpunt 3.3 Veller 2

Doel

Het bouwen van 800 woningen op basis van een marktconform programma, met bijbehorende maatschappelijke voorzieningen en de realisering van een treinstation.

Verantwoording

Het afgelopen jaar zijn er weer vele woningen in Veller II gebouwd. Het woningbouwprogramma voor Veller II omvat ongeveer 800 woningen. Hiervan worden zo'n 300 woningen in de goedkope sector (huur en koop) gerealiseerd. In de vrije

sector huurwoningen zullen ongeveer 100 woningen worden gerealiseerd. In de vrije sector koopwoningen worden rond de 400 woningen gebouwd. Tot en met 2015 zijn er al 380 woningen in de clusters G, E en F gerealiseerd. In 2015 zijn 171 woningen opgeleverd. Het treinstation is in 2015 met bijbehorende toegangswegen in gebruik genomen.

Speerpunt 3.4 De Burgt 2

Doel

Het realiseren van de resterende deelgebieden binnen De Burgt, waartoe in ieder geval behoort het deelgebied Eilanden-Oost.

Verantwoording

De raad heeft in juni aangegeven geen wensen en bedenkingen ten aanzien van de aanvullende overeenkomst samenwerking De Burgt te hebben. Door sluiting van deze aanvullende overeenkomst is een langlopend conflict tussen partijen beslecht en wordt er een nul situatie gecreëerd van waaruit partijen verder kunnen werken aan de realisatie en afronding van het project De Burgt.

Inmiddels is Eilanden-Oost (309 woningen en een supermarkt) bouwrijp opgeleverd. In het vierde kwartaal van 2015 zijn de zogenaamde ruimte-voor-ruimte gronden door de gemeente gekocht van CV de Burgt. Deze bouwkvavels zijn bijna allemaal reeds verkocht. De eerste bouwers zijn gestart met de bouw van woningen in het gebied Eilanden-Oost.

In november 2015 heeft CV de Burgt II weer € 1,2 miljoen van de lening van GBO BV afgelost. Het saldo van de lening die de gemeente heeft uitstaan op GBO BV bedraagt per einde 2015 € 3,4 miljoen.

Speerpunt 3.5 Holzenbosch

Doel

De toekomstige woonwijk Holzenbosch in het plangebied Voorthuizen Zuid (fase 1) voorziet in 368 woningen met een voorzieningenstrook.

Verantwoording

De gemeente realiseert, samen met andere partijen, aan de zuidzijde van Voorthuizen de nieuwe woonwijk Holzenbosch, met (in plaats van 368) 365 woningen in fase 1. Het bestemmingsplan en beeldkwaliteitsplan hiervoor zijn door de raad in december 2015 vastgesteld. Hiertegen is beroep ingesteld bij de Raad van State.

In de nieuwe woonwijk worden 327 woningen gerealiseerd. Het resterende deel van de 365 woningen is voorzien in de voorzieningenstrook. Bouw- en Aannemingsbedrijf Schoonderbeek BV, Woningstichting Barneveld en de gemeente werken aan een duurzame woonwijk. Er wordt een realistische duurzaamheidsambitie bepaald; dat geldt ook voor de kaders en de aanbevelingen voor de uitvoering van die ambitie. Het gaat daarbij overigens niet alleen om het bouwen van duurzame woningen (onder andere energieneutraal), maar ook om het inrichten van de wijk op zo'n manier dat ook op duurzame wijze kan worden geleefd en het beheer op een duurzame wijze kan worden georganiseerd.

Speerpunt 3.6 Inbreidingslocaties

Doel

Het ontwikkelen van een twintigtal (met name voormalige school-) locaties in de gehele gemeente.

Doel is het optimaal uitnutten van eigen grondposities conform doelstellingen uit de nota grondbeleid. Hierbij worden nieuwe concepten, gericht op niches, gestimuleerd. Dit is bedoeld om te voorkomen, dat de ontwikkeling van inbreidingslocaties ten koste gaat van andere gemeentelijke projecten.

Verantwoording

Het bestemmingsplan Van den Berglaan I is in mei door de raad vastgesteld. Dit plan betreft de bouw van 22 seniorenappartementen in de wijk Kromme Akker in Voorthuizen door de Woningstichting Barneveld.

Ondanks het feit dat bij de werkzaamheden aan de Jacob Catsstraat een bodemverontreiniging is aangetroffen, is de vertraging in de tijd beperkt gebleven.

Het bestemmingsplan Sanderstraat Terschuur heeft vertraging opgelopen, omdat een belanghebbende uit het gebied wilde meeliften met het plan. Het wijzigingsplan is inmiddels door het college vastgesteld.

Het bestemmingsplan Thorbeckelaan, de verplaatsing Tolboom, is vertraagd, omdat overleg met de aanvrager meer tijd heeft gekost dan gepland. Dit is nu geagendeerd voor mei 2016.

Het bestemmingsplan Jonkersweg, waarbij het gaat om de realisatie van 15 woningen op de kruising Van Domselaerstraat en Jonkersweg, is inmiddels in maart 2016 vastgesteld.

De bestemmingsplannen voor de inbreidingslocaties Wildzoom (voormalige locatie Eben-Haëzerschool) en Kosterijweg (voormalige locatie Rehobothschool) zijn geagendeerd voor september 2016. Contractvorming verliep moeizamer dan gepland, hetgeen zorgde voor vertraging in het proces.

Voor de hoek Schoutenstraat/Thorbeckelaan komt een uitwerkingsplan. Dit gaat naar verwachting in juni ter kennisname naar de raad.

3.2. Aantrekkelijke leefomgeving

Speerpunten

Beleidsproduct 321 Veiligheid

Speerpunt 3.7 Woninginbraken

Doel

Het aantal woninginbraken in de gemeente Barneveld terug te dringen tot 15 % onder het regionaal gemiddelde.

Verantwoording

In het Integraal Gemeentelijk Veiligheidsplan Barneveld 2015-2018 is een daling van het aantal woninginbraken in de periode 2015-2018 met 5 % per jaar naar maximaal 160 woninginbraken in 2018 als doelstelling opgenomen. In 2015 hadden we te maken met 169 woninginbraken. In 2014 waren dit er nog 196, zodat sprake is van een daling van 18%. Dit is in lijn met het regionale beeld.

In december werd het mogelijk om via de gemeentelijke website de whatsapp groepen in de wijken te volgen en zich hiervoor aan te melden. Er zijn inmiddels bijna 100 whatsapp groepen in de gemeente, met ieder een eigen coordinator, uniek in Nederland!

In 2015 werden opnieuw preventieavonden georganiseerd, werden informatiebrieven verzonden naar omwonenden van aangevers van woninginbraken en werd in nauwe samenwerking met de politie actief meegewerkt aan de landelijke Veiligheidsweek. Betrokken bewoners surveilleerden samen met de politie in hun wijk om verdachte situaties te leren herkennen en te signaleren.

Ook werd in nauwe samenwerking met de politie meegewerkt aan een nieuw project: boef in de wijk. De politie zette in wijken 'verdachte' personen (politiemensen) uit, die door bewoners opgezocht moesten worden aan de hand van verstrekte gegevens via twitter. Gelijktijdig werden bewoners attent gemaakt op verdachte situaties in de woonwijken.

In 2015 is een Horecaconvenant gesloten, waarmee een gecoördineerde aanpak tot stand is gekomen voor Barneveld-centrum. Doel is een gezellig uitgaansgebied, met zo min mogelijk overlast. Een pilot van een jaar is van start gegaan,

waarin omwonenden, ondernemers, gemeente en toezicht nauw samenwerken.

De wijkplatforms hebben een doorstart gemaakt met een efficiëntere samenwerkingsstructuur. Steeds meer wijkplatforms maken een verbreding door van hun activiteiten: naast de zaken met betrekking tot leefomgeving en veiligheid worden in toenemende mate activiteiten, gericht op meer sociale cohesie in buurten en dorpen, opgepakt.

Beleidsproduct 322 Groen

Speerpunt 3.8 Onkruidbestrijding op verhardingen

Doel

Zoeken naar een nieuwe chemie-vrije wijze van onkruidbestrijding op de verhardingen.

Verantwoording

Met ingang van november 2015 is het professioneel gebruik van chemische, met name glyfosaat houdende, onkruidbestrijdingsmiddelen op verhardingen niet meer toegestaan. Voor overig groen geldt een verbod per november 2017. Particulieren mogen nog wel chemische bestrijdingsmiddelen gebruiken maar dit wordt geminimaliseerd via voorlichting en aanpassing van verpakkingen. Mogelijk dat er in de toekomst ook een verbod komt voor gebruik door particulieren.

Om alvast ervaring op te doen met onkruidbestrijding zonder chemische bestrijdingsmiddelen, en om tegemoet te komen aan de wensen vanuit de raad, zijn we in 2014 in een groter gebied de verhardingen, waar onkruid opkomt, gaan borstelen en in een kleiner gebied selectief chemische middelen toe gaan passen. Deze werkwijze is de methode van duurzaam onkruid beheer (DOB-methode) op verhardingen. Met ingang van 1 januari 2015 is de bestrijding van onkruid op verhardingen aanbesteed onder de voorwaarde dat het zonder chemische bestrijdingsmiddelen wordt uitgevoerd. De methode die nu wordt toegepast is de WAVE-techniek, waarbij een machine met grote precisie heet water op de onkruidplantjes spuit, waardoor ze uitgeput raken en afsterven.

Bij de Programmabegroting 2015 hebben wij reeds de verwachting uitgesproken dat het bestrijden van onkruid op verhardingen zonder chemische bestrijdingsmiddelen twee maal zo duur zou zijn dan met chemische bestrijdingsmiddelen. Gebleken is dat er voor 2015 een tekort was van € 102.500,-. Een bedrag van € 22.500 is gedekt uit de exploitatiebegroting en het overige deel uit de incidentele begrotingsruimte. In de Programmabegroting 2016 is rekening gehouden met het structurele financiële effect van de nieuwe werkwijze.

Beleidsproduct 325 Riolering & water

Speerpunt 3.9 Verbrede Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP) 2015-2018

Doel

Invulling geven aan de wettelijke zorgplicht omtrent afvalwater, grondwater en hemelwater, vastgelegd in het Verbrede Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP) 2015-2018.

Verantwoording

De uitvoering van het GRP wordt inzichtelijk gemaakt door het opstellen en evalueren van (financiële) jaarplannen. De evaluatie van het uitgevoerde jaarplan 2014 en het uit te voeren jaarplan 2015 zijn ter kennisname naar de raad gegaan (B02, 13-05-15).

De werkzaamheden/projecten die in 2015 bijzondere aandacht hebben gekregen, zijn opgesomd in paragraaf 3, subparagraaf Water.

Als onderdeel van de voorbereidingen voor het nieuwe Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2016-2019 is in de raadscommissie Grondgebied van 28 mei 2015 een workshop gehouden. Aan de hand van 5 actuele thema's

(duurzaamheid, klimaatverandering, rol particulier, risico-gestuurd beheer en samenwerking) is afgetast wat de algemene mening is over deze ontwikkelingen op het gebied van riolering. De mening is in een beleidskeuzenotitie verwoord naar beleidskeuzen inclusief keuzen op gebied van financiën. De beleidskeuzen zijn in november door de raad vastgesteld. De beleidskeuzen vormden het uitgangspunt voor het opstellen van beleid en doelen in het nieuwe Gemeentelijk Rioleringsplan 2016-2019. In dit plan zijn deze uitgangspunten uitgewerkt in maatregelen die nodig zijn om de doelen te verwezenlijken. Naast de kosten van deze maatregelen is een overzicht gegeven van de ontwikkeling van de inkomsten; de rioolheffing.

Het concept GRP heeft in december ter inzage gelegen, er zijn geen inspraakreacties ontvangen, wel is door zowel het Waterschap Vallei & Veluwe als de Provincie positief gereageerd. Het GRP is inmiddels in maart 2016 door de raad vastgesteld. Gelijktijdig is de subsidieverordening afkoppelen hemelwater vastgesteld, om particulieren te stimuleren het hemelwater op eigen terrein af te koppelen van de 'traditionele' riolering.

Beleidsproduct 326 Milieu en ruimtelijke ordening

Speerpunt 3.10 Strategische visie 2015- 2030

Doel

Actueel beleidskader gemeente.

Verantwoording

Wij werken aan een herijkte Strategische Visie voor de gemeente Barneveld. Dit doen we aan de hand van het door de raad in november 2014 vastgestelde en in november 2015 gewijzigde Plan van Aanpak voor fase 2, dat oorspronkelijk uit 3 stappen bestond, maar is teruggebracht tot 2 stappen.

De gemeente bepaalt het beleid niet langer alleen, maar is één van de partijen die beleid opstelt. Daarom wordt de Strategische Visie samen met de samenleving ontwikkeld: een co-creatieproces. Deze methodische aanpak is voor het opstellen van de Strategische Visie weliswaar nieuw, maar sluit aan bij de open en constructieve gesprekken met de samenleving die de gemeente op het vlak van belangrijke trends en ontwikkelingen al geruime tijd voert.

Stap 1 uit dit proces is afgerond en in november 2015 door middel van een tussenrapportage aan de raad voorgelegd. De tussenrapportage beschrijft in het kort achtergrond en doel van de Strategische Visie en wat er tot nu toe is gedaan. De rapportage gaat vervolgens in op de uitkomsten. De tussenrapportage is in een brede bijeenkomst op een actieve manier besproken met de samenleving. Het doel was lijnen uit te zetten naar de toekomst en te verkennen met welke rolverdeling de benodigde acties uitgevoerd zouden moeten worden. De laatste weken van het jaar zijn benut om de resultaten te verwerken tot een eerste opzet voor de herijkte Visie.

Vaststelling van de Visie is voorzien in juli 2016.

Beleidsproduct 327 Wegen

Speerpunt 3.11 Onderhoud wegen

Doel

De kwaliteit van de wegen, met name ook in het buitengebied, moet op peil blijven.

Verantwoording

De jaarlijkse rapportage kwaliteit wegen zou ter kennisname naar de raad komen in juni 2015. Omdat de kwaliteitsmetingen aanleiding geven voor een uitgebreidere kwaliteitsanalyse dan normaal is dit uitgesteld. In november zou een voorstel voor beheer en onderhoud wegen aan de raad worden voorgelegd. De inhoudelijke voorbereiding en analyse ten behoeve van

deze notitie is inmiddels afgerond. Om de kwaliteit van onze wegen op het gewenste niveau te krijgen, zullen naar verwachting aanvullende middelen nodig zijn. Behandeling van deze notitie vindt plaats in april 2016. De afweging van de benodigde middelen zal bij de Kadernota 2017- 2020 plaatsvinden.

3.3. Adequate voorzieningen

Speerpunten

Beleidsproduct 332 Huisvesting onderwijs

Speerpunt 3.12 Huisvesting onderwijs

Doel

Voldoende en adequate huisvesting voor leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs.

Verantwoording

In de leegstand van de Vogelhorst is een dislocatie van PCO Gelderse Vallei (De Branding) gerealiseerd voor de wijk Veller.

De voorbereidingen voor het Lijsterhofcomplex zijn klaar. De bouw start in het voorjaar van 2016. De prins Willem-Alexanderschool en de Fontein in de Lijsterhof krijgen een omvang passend voor de eigen wijk.

Over vier jaar wordt gekeken of de dislocatie in Veller genoeg potentie heeft om te groeien tot een school met een eigen gebouw. Tot die tijd wordt een gedeelte van het gereserveerde terrein in Veller voor een school aangehouden.

De Wheemschool in Voorthuizen, de Eben-Haëzerschool in Barneveld en de Rehobothschool in Kootwijkerbroek zijn in 2015 feestelijk geopend. Bij de twee laatstgenoemde scholen is eveneens een gymzaal gerealiseerd. In de Burgthof zijn extra lokalen gerealiseerd. De bouw van de Rehobothschool (Detmarschool) aan de Schoutenstraat is gestart. De verkeerssituatie Thorbeckelaan/Schoutenstraat heeft hierbij onze aandacht. Onderzocht wordt of en welke nadere maatregelen nodig zijn voor een verkeersveilige situatie.

Het Programma en overzicht voorzieningen huisvesting onderwijs 2016 is vastgesteld en ter kennisname naar de raad gegaan. Hierin is onder meer gemeld dat over de nadere uitwerking van de locatie van de nieuwbouw van de Julianaschool in het voorjaar van 2016 een besluit wordt genomen. Dat is inmiddels het geval. De raad heeft in maart 2016 ingestemd met de verplaatsing van de Julianaschool en de financiële kaders hiervoor gewijzigd.

Beleidsproduct 335 Sportaccommodaties

Speerpunt 3.13 Realisatie sportvoorzieningen

Doel

Eigentijdse, betaalbare en adequate sportvoorzieningen en clubgebouwen.

Verantwoording

In de eerste helft van 2015 is de beleidsnotitie middellange termijnvisie voetbalaccommodaties vastgesteld. Eén van de conclusies was de benodigde uitbreiding met 2 natuurgras voetbalvelden voor SDVB in 2017.

In september is het bestemmingsplan vastgesteld dat verplaatsing van het sportcomplex van de voetbalvereniging "De Kieviten" in Voorthuizen naar een nieuwe locatie aan de oostzijde van de Baron van Nagellstraat aan de Oude Zeumerseweg mogelijk maakt.

Na overleg met het bestuur van de Mixed Hockey Club Barneveld is besloten om de geplande bouw van 4 kleedruimten als

uitbreiding op de bestaande kleedruimten van sportcomplex Oosterbos aan te houden. De bouw wordt nu betrokken in de plannen voor herinrichting van sportcomplex Oosterbos in 2017.

Op sportcomplex Overbeek in Terschuur, dat wordt gebruikt door Voetbalvereniging Terschuurse Boys en Korfbalvereniging Revival, zijn de 10 nieuwe kleedlokalen in december in gebruik genomen.

De kleedruimten (met clubruimte en tribune voor rekening van VV Stroe) op complex De Bosrand worden in het najaar 2016 in gebruik genomen. Deze voorzieningen worden gebouwd door vrijwilligers van de vereniging.

Begin 2015 is de manege van ruitersportvereniging Barneveld gesloopt om plaats te maken voor een bedrijfspand op Harselaar West-West. De vereniging maakt tijdelijk gebruik van een loods op het MOB-complex aan de Garderbroekerweg in Voorthuizen. In 2015 zijn diverse locaties in de omgeving van Barneveld onderzocht op geschiktheid voor vestiging van een permanente manege. In december 2015 is de keuze gemaakt voor het terrein van het voormalige trainingsveld van VVB op sportcomplex 't Nieuwe Oost. Inmiddels is begonnen met de voorbereiding van de bestemmingsplanprocedure.

Beleidsproduct 336 Overige accommodaties werk

Speerpunt 3.14 Gemeenschapsvoorzieningen kleine kernen

Doel

Revitalisering van het voorzieningen niveau dorpshuizen in de kernen Voorthuizen en Garderen

Verantwoording

In de notitie Informatie Dorpshuizen van april 2015 is het functioneren en belang van dorpshuizen in de kernen uiteengezet alsmede de ontwikkelingen met betrekking tot de exploitatie hiervan. Voor de kern Garderen wordt bezien of een tijdelijke huursituatie een oplossing biedt om op toekomstige ontwikkelingen in te spelen en voor de lange termijn met een integrale oplossing te kunnen komen. In de eerste helft van 2016 zal een voorstel hiervoor aan de raad worden aangeboden.

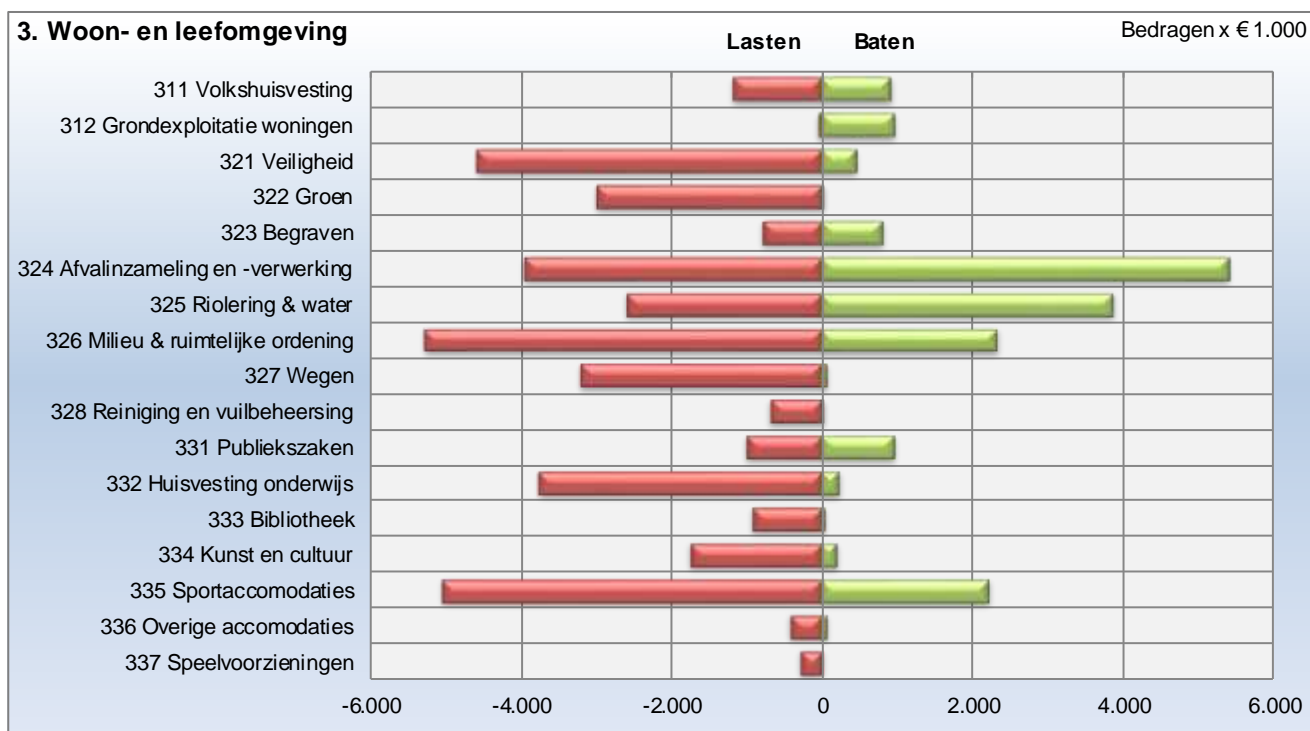
In relatie met de onderzoeken die door de gemeente en door Commissie Dorpshuis Voorthuizen zijn uitgevoerd naar (ver)nieuwbouw of renovatie van het dorpshuis Het Trefpunt, spelen momenteel meerdere ontwikkelingen op het gebied van maatschappelijke voorzieningen in Voorthuizen. Het betreft onder meer nieuwbouw van een school, de ambitie van Zorggroep Ena voor Nieuw Avondrust, het onderbrengen van een bibliotheekfunctie in diverse scholen, het ontstaan van ontmoetingsplekken, het plan van Chr. Korfbalvereniging Spirit om een eigen sporthal te bouwen en vervanging of sloop van de verouderde gymzaal de Brug. Deze ontwikkelingen zijn van invloed op de plannen voor het realiseren en gebruik van een nieuw dorpshuis voor Voorthuizen. Deze ontwikkelingen worden begin 2016 besproken en in kaart gebracht. De verwachting is dat in de tweede helft van 2016 een voorstel wordt voorgelegd aan de raad.

Programmaverantwoording

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000

3. Woon- en leefomgeving	Rekening 2014	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015	Verschil
Saldo van baten en lasten					
3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)	3.265	- 202	- 393	630	1.024 V
311 Volkshuisvesting	- 603	- 202	- 330	- 267	62 V
312 Grondexploitatie woningen	3.868	-	- 64	898	961 V
3.2 Aantrekkelijke leefomgeving	- 11.093	- 11.258	- 11.131	- 11.221	- 90 N
321 Veiligheid	- 4.436	- 4.021	- 4.057	- 4.129	- 72 N
322 Groen	- 2.950	- 3.080	- 2.988	- 2.981	7 V
323 Begraven	38	91	- 20	11	31 V
324 Afvalinzameling en -verwerking	1.641	1.522	1.633	1.424	- 209 N
325 Riolering & water	1.181	1.086	1.172	1.258	86 V
326 Milieu & ruimtelijke ordening	- 2.908	- 3.076	- 2.994	- 2.953	41 V
327 Wegen	- 3.145	- 3.220	- 3.210	- 3.149	61 V
328 Reiniging en vuilbeheersing	- 514	- 560	- 667	- 702	- 35 N
3.3 Adequate voorzieningen	- 9.666	- 10.508	- 9.579	- 9.536	43 V
331 Publiekszaken	- 104	- 148	- 86	- 56	31 V
332 Huisvesting onderwijs	- 3.832	- 4.349	- 3.464	- 3.523	- 59 N
333 Bibliotheek	- 933	- 924	- 913	- 903	11 V
334 Kunst en cultuur	- 1.824	- 1.843	- 1.610	- 1.558	52 V
335 Sportaccomodaties	- 2.043	- 2.185	- 2.785	- 2.828	- 43 N
336 Overige accommodaties	- 658	- 752	- 400	- 370	31 V
337 Speelvoorzieningen	- 272	- 308	- 320	- 300	21 V
Saldo van baten en lasten	- 17.494	- 21.967	- 21.103	- 20.127	977 V
Resultaat	- 17.494	- 21.967	- 21.103	- 20.127	977 V

Programma 4

Bestuur en interne dienstverlening

Wat hebben we bereikt?

Doelstelling

We streven naar een goed bestuur (good governance) om transparante, adequate en snelle besluitvorming te faciliteren, om de organisatiedoelen te realiseren en daarover verantwoording af te leggen. Hierbij wordt het bestuur ondersteund door een doeltreffende, efficiënte en transparante organisatie. De financiële huishouding van de gemeente op orde houden, waarbij met zo min mogelijk geld zo veel mogelijk wordt bereikt.

Daarom zetten we in op:

- goed bestuur;
- goede (interne) dienstverlening, met continue verbeteringen via de leanfilosofie;
- gezonde financiële huishouding.

Samenvatting

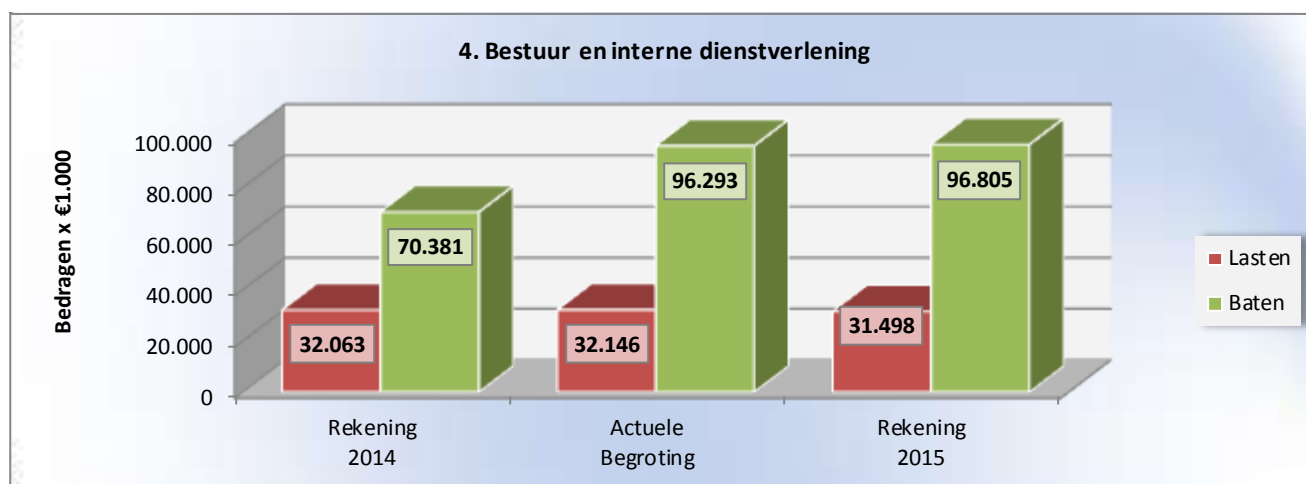
In 2015 zijn aanzetten gemaakt om tot actualisering en verbetering van de gemeentelijke dienstverlening te komen, waaronder een geheel vernieuwde website. Gestart is met het opstellen van een visie op (e) dienstverlening, die in de eerste helft van 2016 aan de raad wordt voorgelegd.

In de tweede helft van 2015 heeft de raad met de invoering van iBabs een nieuw raadsinformatiesysteem gekregen. Ook is gestart met videonotulering. Nieuwe technieken maken het mogelijk de raads- en commissievergaderingen vanaf de bank thuis te volgen of naderhand terug te kijken.

In 2015 is de LPC (Lean Planning & Control) geïmplementeerd: een applicatie voor de Planning & Controlcyclus. De documenten van de P&C cyclus worden voortaan hierin opgesteld en zijn hierin raadpleegbaar. Ook maakt de applicatie het eenvoudig om 'door te klikken' naar onderliggende of relevante informatie. De LPC is in het voorjaar van 2016 'openbaar' geworden.

De samenwerking in de Regio FoodValley heeft zich doorontwikkeld. Voor het eerst is een tripartite strategische agenda opgesteld waarin bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden hun visie en verantwoordelijkheden voor het concept Food Valley tot uitdrukking hebben gebracht. De gemeenschappelijke regeling is aangepast, zodat slagvaardiger kan worden geopereerd. De regio heeft als extra taak de Basismobiliteit gekregen. Er is gewerkt aan de samenwerking met de regio Oostgötland in Zuid Zweden en de regio krijgt steeds meer bekendheid in zowel Europa als daarbuiten.

De voorgenomen bezuiniging voor 2015 is gerealiseerd en voor 2016 reeds voor bijna 60%. Het in 2014 in gang gezette uittreedarrangement is succesvol. Van het uittreedarrangement hebben in 2015 20 medewerkers gebruik gemaakt en zullen in 2016 nog eens 6 medewerkers dit doen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

4.1. Bestuur

Speerpunten

Beleidsproduct 411 Bestuur
Speerpunt 4.1 Verbetering van de (bestuurlijke) informatievoorziening en dienstverlening
Doel <ul style="list-style-type: none">
• Waarborgen van een tijdige en volledige informatievoorziening richting college, raad en inwoners
• Waarborgen van de vertrouwelijkheid en integriteit van gegevens, waaronder de gegevens van burgers.
• Betere dienstverlening en administratieve lastenverlichting voor burgers, bedrijven en instellingen
Verantwoording <p>In 2015 zijn aanzetten gemaakt om tot actualisering en verbetering van de gemeentelijke dienstverlening te komen. Zo zijn voorbereidingen getroffen voor de uitrol van een nieuw Documentmanagementsysteem (Verseon nieuwste versie) als basis van een goede informatievoorziening en voor de aanbesteding van een geheel vernieuwde website en intranet.</p> <p>Als flankerend beleid daaronder is in het laatste kwartaal van 2015 begonnen met het opstellen van een geactualiseerde visie op (e) dienstverlening, waarin een aantal speerpunten worden vastgesteld, die wij tegelijkertijd uitwerken in een uitvoeringsplan. Dit proces is in het eerste kwartaal van 2016 gereed. Dit geldt ook voor de voorbereiding van de nieuwe Website. De huidige gemeentelijke website is doorgelicht en ontdaan van verouderde informatie. Tegelijkertijd is er een in- en extern traject gestart, gericht op het vaststellen van een websitestrategie in het eerste kwartaal van 2016. Dit dient vervolgens als onderlegger voor de aanbesteding van een geheel nieuwe website eind 2016.</p> <p>In de tweede helft van 2015 heeft de raad met de invoering van iBabs een nieuw raadsinformatiesysteem gekregen. In de raadzaal zijn ook diverse voorzieningen gerealiseerd. Daarnaast zijn voorbereidingen voor videonotulering getroffen.</p> <p>De P&C cyclus is verder geoptimaliseerd. Zo is de ontwerp-Programmabegroting opgesteld in de nieuwe applicatie LPC (Lean Planning & Control). In maart 2016 verschijnt de eerste maandrapportage van 2016 in deze applicatie. Dan wordt de LPC bij de raad geïntroduceerd. Alle producten uit de Planning en Controlcyclus worden voortaan in deze applicatie opgesteld, waardoor de vindbaarheid en de samenhang van de (onderdelen van de) producten wordt verbeterd.</p> <p>Met het kader stellende voorstel voor de Nota communicatie is door de raad in maart 2016 ingestemd.</p> <p>Uit de audit c.q. zelfevaluatie informatiebeveiliging Basisregistratie personen (BPR) blijkt dat Barneveld voldoet, zelfs boven de norm.</p>

4.2. Interne dienstverlening

Speerpunten

Beleidsproduct 422 Ondersteuning organisatie
Speerpunt 4.2 Organisatieontwikkeling
Doel Een moderne en gedegen organisatiestructuur.
Verantwoording De nieuwe organisatiestructuur is zonder grote problemen ingevoerd. De diverse systemen en processen zijn tijdig aangepast. De dienstverlening richting de burger en het bedrijfsleven is adequaat gebleven. De respons op de uittreedregeling is aanzienlijk en draagt daarmee positief bij aan de te realiseren besparing op de organisatie.

4.3. Algemene dekkingsmiddelen

Speerpunten

Beleidsproduct 431 Treasury
Speerpunt 4.3 Verbetering schuldenpositie
Doel Gezonde financiële situatie, verbeteren van de solvabiliteit
Verantwoording De notitie inzake actualisatie schuldenpositie is in maart 2016 ter kennisname naar de raad gegaan. Het verkopen van een deel van het vastgoed zou hier onderdeel van uitmaken. Besloten is echter niet tot verkoop van vastgoed over te gaan, in verband met de inzet van vrijkomende woningen voor de huisvesting van statushouders. In 2015 is onder andere een kwaliteitsslag gemaakt ten aanzien van de dossiers binnen de hypotheekportefeuille. Met betrekking tot de verkoop van de hypotheekportefeuille zijn in 2015 gesprekken gevoerd met meerdere gegadigden. In de notitie inzake actualisatie schuldenpositie wordt hier verder op ingegaan.

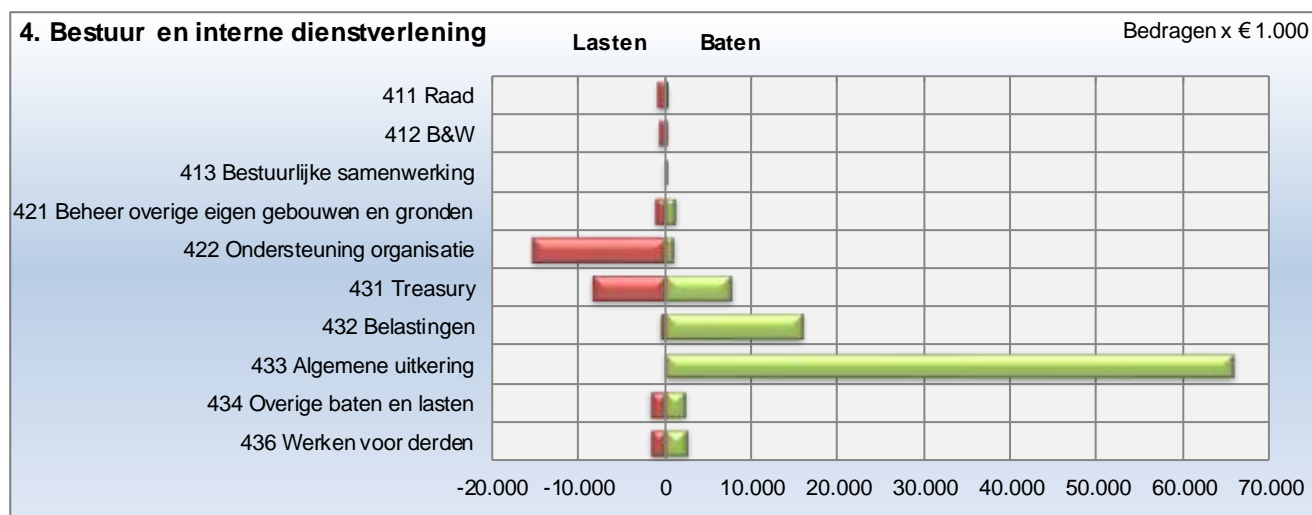
Beleidsproduct 433 Algemene uitkering
Speerpunt 4.4 Verhoging inkomsten gemeente via toename algemene uitkering
Doel De inkomsten van de gemeente vanuit de algemene uitkering verder te optimaliseren.
Verantwoording Uitvoering van dit project vindt in 2016 plaats doordat in 2015 prioriteit is gegeven aan de beoordeling van objectieve verdeelmodellen Jeugd en WMO en de 2e fase groot onderhoud gemeentefonds. Het Plan van Aanpak hiervoor is inmiddels opgesteld en ter kennisname naar de raad gezonden.

Programmaverantwoording

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000

4. Bestuur en interne dienstverlening	Rekening 2014	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015	Verschil
Saldo van baten en lasten					
4.1 Bestuur	- 1.901	- 1.845	- 1.850	- 1.858	- 8 N
411 Raad	- 806	- 764	- 772	- 794	- 22 N
412 B&W	- 826	- 818	- 815	- 797	19 V
413 Bestuurlijke samenwerking	- 269	- 264	- 264	- 268	- 4 N
4.2 Interne dienstverlening	- 14.292	- 14.122	- 14.706	- 14.291	415 V
421 Beheer overige eigen gebouwen en gronden	90	188	100	28	- 72 N
422 Ondersteuning organisatie	- 14.382	- 14.310	- 14.806	- 14.319	487 V
4.3 Algemene dekkingsmiddelen	54.511	72.299	80.703	81.456	753 V
431 Treasury	- 571	- 758	- 778	- 794	- 17 N
432 Belastingen	10.756	12.334	15.192	15.214	22 V
433 Algemene uitkering	44.456	60.368	65.665	65.691	26 V
434 Overige baten en lasten	- 1.049	- 495	- 285	451	736 V
436 Werken voor derden	919	850	909	894	- 15 N
Saldo van baten en lasten	38.317	56.332	64.147	65.307	1.160 V
Mutatie reserves					
4.4 Resultaatbepaling	- 131	1.531	- 2.437	- 6.218	- 3.780 N
441 Mutaties reserves	- 131	1.531	- 2.437	- 6.218	- 3.780 N
Mutatie reserves	- 131	1.531	- 2.437	- 6.218	- 3.780 N
Resultaat	38.186	57.863	61.710	59.089	- 2.620 N

4. Paragrafen

Paragraaf 1

Lokale heffingen

1.1 Inleiding

De inkomsten van de gemeente komen uit verschillende bronnen. De hoofdmoot wordt gevormd door de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Ongeveer 20% van de gemeentelijke inkomsten (€ 25 miljoen van € 126 miljoen) wordt gegenereerd vanuit het eigen belastinggebied. In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan dit gebied dat wordt gevormd door de belastingen, de leges en de overige heffingen die de gemeente oplegt. Het (meerjaren) beleid ten aanzien van de lokale belastingen, inclusief het boete- en kwijtscheldingsbeleid is opgenomen in de op 16 december 2014 door de raad vastgestelde Nota lokaal belastinggebied Barneveld 2014.

Er is informatie opgenomen over de volgende zaken:

- het beleid ten aanzien van de lokale belastingen
- een overzicht van de begrote en de werkelijk ontvangen inkomsten uit belastingen
- een toelichting op de grootste afwijkingen tussen begrote en werkelijke inkomsten
- de lokale lastendruk
- informatie over bezwaar, beroep en kwijtschelding

De lokale belastingen zijn een belangrijk onderdeel van de “eigen” inkomsten van de gemeente en worden meestal gebruikt als algemeen dekkingsmiddel voor het te voeren beleid.

1.2. Beleid

1.2.1 Algemene uitgangspunten

Het beleid voor de lokale belastingen is vastgelegd in de verschillende verordeningen en in de Nota lokaal belastinggebied Barneveld 2014. Het tarievenbeleid wordt jaarlijks geformuleerd bij de vaststelling van de begrotingsuitgangspunten in de kadernota.

Onroerende zaakbelastingen

In 2015 is de toename van de opbrengst ten opzichte van 2014 voor 2% toe te schrijven aan het verhogen van de tarieven met het inflatiepercentage. De resterende opbrengststijging is toe te schrijven aan de autonome groei als gevolg van een toename van de waarde door nieuw- en verbouw.

Naast de tariefstijging ter compensatie van de gemiddelde inflatie is het tarief gestegen door de daling van de waarde van de onroerende zaken. De opbrengst van de onroerende zaakbelastingen is het resultaat van de waarde van de onroerende zaken en het belastingtarief. Om de opbrengst van de gemeente gelijk te houden bij dalende waarden van onroerende zaken, worden hogere tarieven gehanteerd. Deze aanpassing van het belastingtarief, voor de daling van de onroerende zaken, heeft derhalve nagenoeg geen invloed op de hoogte van het door de inwoners te betalen bedrag aan onroerende zaakbelasting.

Leges

De algemene lijn is om de leges zo min mogelijk te verhogen. In sommige gevallen wordt daarvan afgeweken om de opbrengst kostendekkend te houden.

Paragrafen

1.2.2 Tarieven

bedragen x € 1.000

Tarieven lokale heffingen	2014	2015
Onroerende zaakbelastingen		
- eigenaren woningen, in % van de waarde	0,0998	0,1048
- eigenaren niet-woningen, in % van de waarde	0,1368	0,1454
- gebruikers niet-woningen, in % van de waarde	0,1079	0,1148
Hondenbelastingen		
- voor de 1e hond	€ 41,00	€ 41,00
- voor de 2e hond	€ 57,05	€ 57,05
- voor elke volgende hond	€ 70,35	€ 70,35
Toeristenbelasting		
- tarief per overnachting	€ 0,88	€ 0,88
- seizoenplaats	€ 164,55	€ 164,55
- jaarplaats	€ 164,75	€ 164,75
Forensenbelasting		
- waarde minder dan € 70.000 of panden waarvoor geen waarde is vastgesteld	€ 177,30	€ 177,30
- waarde meer dan € 70.000 vermeerderd met 0,83% van het bedrag waarmee de heffingsgrondslag € 70.000 te boven gaat. Met dien verstande dat een maximumbedrag geldt van:	€ 177,30	€ 177,30
	€ 925,00	€ 925,00
Afvalstoffenheffing		
- éénpersoonhuishoudens	€ 165,00	€ 167,70
- meerpersoonshuishoudens	€ 274,00	€ 279,50
Rioolheffing:		
- vastrecht tot 350 m ³ afvalwater	€ 154,00	€ 161,70

1.3 Inkomsten uit heffingen

1.3.1 Vergelijkend overzicht opbrengsten uit belastingen

Binnen het gemeentelijk belastinggebied wordt onderscheid gemaakt in belastingen en rechten. Belastingen zijn bijdragen in de algemene middelen van de gemeente. Tegenover het betalen van belasting staat geen direct aanwijsbare tegenprestatie. Voor de tarieven van de belastingen zijn geen beperkingen opgenomen. Voorbeelden van belastingen zijn: onroerendezaakbelastingen, forensenbelasting, toeristenbelasting en hondenbelasting.

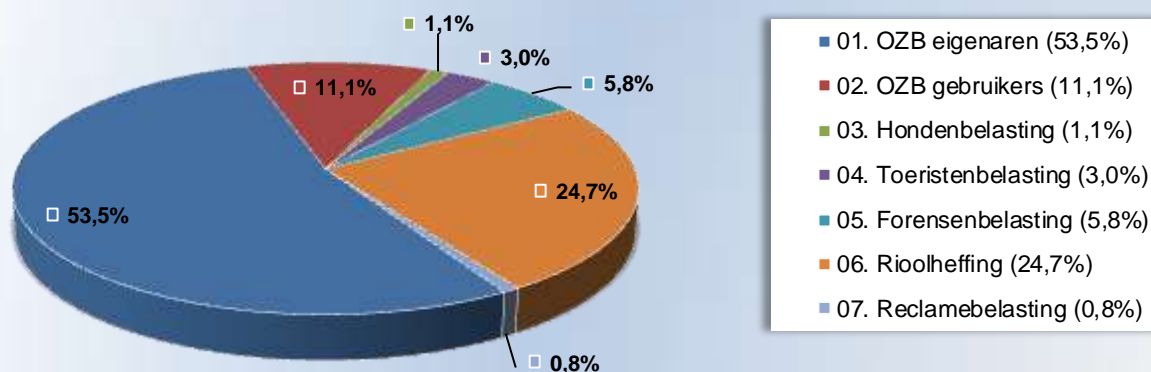
Rechten worden geheven ter dekking van de kosten van dienstverlening door de gemeente. In de wet is bepaald dat de geraamde opbrengst niet hoger mag zijn dan nodig om 100% van de geraamde kosten te dekken. Dit houdt in dat de kostendekkendheid op basis van de begroting wordt beoordeeld. Een beoordeling achteraf is niet in de wet opgenomen. Voorbeelden van rechten zijn de begrafenisrechten, parkeergelden en leges voor verschillende diensten. Een lagere dekking is een beleidsvrijheid van de gemeente. Het overzicht van de belastingen wordt weergegeven in bijgaande tabellen en grafieken.

Paragrafen

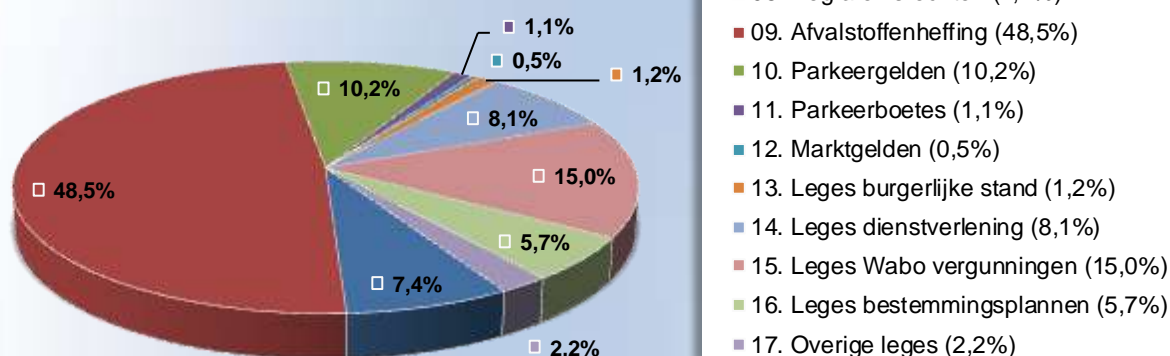
bedragen x € 1.000

Lokale heffingen	Rekening 2014	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015	Verschil
Belastingen (Algemene dekkingsmiddelen)					
01. Onroerende zaakbelastingen eigenaren	8.050	8.206	8.361	8.386	24 V
02. Onroerende zaakbelastingen gebruikers	1.642	1.673	1.728	1.742	14 V
03. Hondenbelasting	176	182	182	177	- 5 N
04. Toeristenbelasting	438	443	443	471	28 V
05. Forensenbelasting	916	925	925	907	- 18 N
06. Rioolheffing	3.631	3.817	3.817	3.861	44 V
07. Reclamebelasting	121	125	125	118	- 7 N
Totaal Belastingen (Algemene dekkingsmiddelen)	14.976	15.371	15.581	15.661	80 V
Rechten (Tariefsgebonden)					
08. Begravenisrechten	693	690	690	749	59 V
09. Afvalstoffenheffing	4.708	4.843	4.893	4.906	13 V
10. Parkeergelden	972	1.000	1.000	1.034	34 V
11. Parkeerboetes	159	156	156	111	- 45 N
12. Marktgeden	52	56	56	46	- 10 N
13. Leges burgerlijke stand	141	152	152	123	- 29 N
14. Leges dienstverlening	779	739	739	817	78 V
15. Leges Wabo vergunningen	1.587	1.480	1.480	1.520	40 V
16. Leges bestemmingsplannen	651	526	564	572	8 V
17. Overige leges	187	200	227	227	0 V
Totaal Rechten (Tariefsgebonden)	9.929	9.842	9.957	10.105	149 V
Totaal lokale heffingen	24.905	25.213	25.537	25.766	229 V

Belastingen (algemene dekkingsmiddelen) - Rekening 2015

Rechten (tariefsgebonden) - Rekening 2015

1.3.2 Toelichting op belangrijkste afwijkingen

ad 8) Begrafenisrechten

De opbrengststijging is een direct gevolg van bovengemiddeld verlenging van grafrechten en aanschaf van graven voor onbepaalde tijd.

ad 14) Leges dienstverlening

In 2015 zijn meer paspoorten, identiteitskaarten en rijbewijzen afgegeven dan begroot.

1.4 Lokale lastendruk

Om een indruk te hebben wat de "lokale lastendruk" is, wordt berekend wat de huishoudens aan belasting moeten betalen. Daarbij worden de voor huishoudens gebruikelijke heffingen betrokken.

Door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) wordt jaarlijks een atlas van de lokale lasten opgesteld. De bruto woonlasten van meerpersoonshuishoudens lopen, volgens de COELO Atlas voor 2015, uiteen van € 520 tot € 1.198 per jaar. Landelijk gezien bevindt Barneveld zich op plaats 192 van de 393 gemeenten en is Barneveld een gemeente met een gemiddelde lastendruk. De stijging in 2015 van de lokale lasten in Barneveld is meer dan gemiddeld. Deze bovengemiddelde stijging wordt vooral veroorzaakt door onze gestegen rioolheffing (5%) die groter is dan het landelijk gemiddelde (1,9%).

Het grote verschil tussen de woonlasten in de goedkoopste en de duurste gemeente (€ 678) is enigszins misleidend. De frequentieverdeling van de gemeentelijke woonlasten is zeer vlak. In 71 procent van de gemeenten liggen de woonlasten tussen de € 600 en de € 800. Aan de onder- en bovenkant van de verdeling zit een beperkt aantal uitschieters. Hoewel het maximum op € 1.198 ligt komen maar 21 gemeenten boven de € 900 uit.

Lokale lastendruk	2014	2015	Lasten- stijging (%)
Hoogste tarieven			
- Landelijk	€ 1.183	€ 1.198	1,3%
- Gelderland	€ 912	€ 925	1,4%
Laagste tarieven			
- Landelijk	€ 514	€ 520	1,2%
- Gelderland	€ 537	€ 520	-3,2%
Gemiddelde tarieven			
- Landelijk	€ 704	€ 716	1,7%
- Gelderland	€ 702	€ 707	0,7%
- Barneveld	€ 708	€ 726	2,5%

Bron: COELO Atlas van de lokale lasten(www.coelo.nl)

Het bedrag van de bruto woonlasten is opgebouwd uit de onroerende zaakbelasting, waarbij wordt uitgegaan van de gemiddelde woningwaarde (zowel landelijk als provinciaal als voor Barneveld), de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Ten aanzien van de OZB zal bij de Kadernota 2017 een voorstel gedaan worden ter aanpassing van de vaste gemiddelde inflatie (2%).

1.5 Bezwaar, beroep en kwijschelding

1.5.1 Bezwaar en beroep

Wie het niet eens is met een opgelegde aanslag kan een bezwaarschrift indienen bij de gemeente. Een bezwaarschrift moet worden ingediend binnen 6 weken na het opleggen van de aanslag. Op nagenoeg alle bezwaren tegen de bij het reguliere kohier opgelegde aanslagen is voor 1 september 2015 uitspraak gedaan. Voor degenen die het niet eens zijn met de uitspraak bestaat er de mogelijkheid om beroep in te stellen bij de rechter, hoger beroep bij de Hoge Raad.

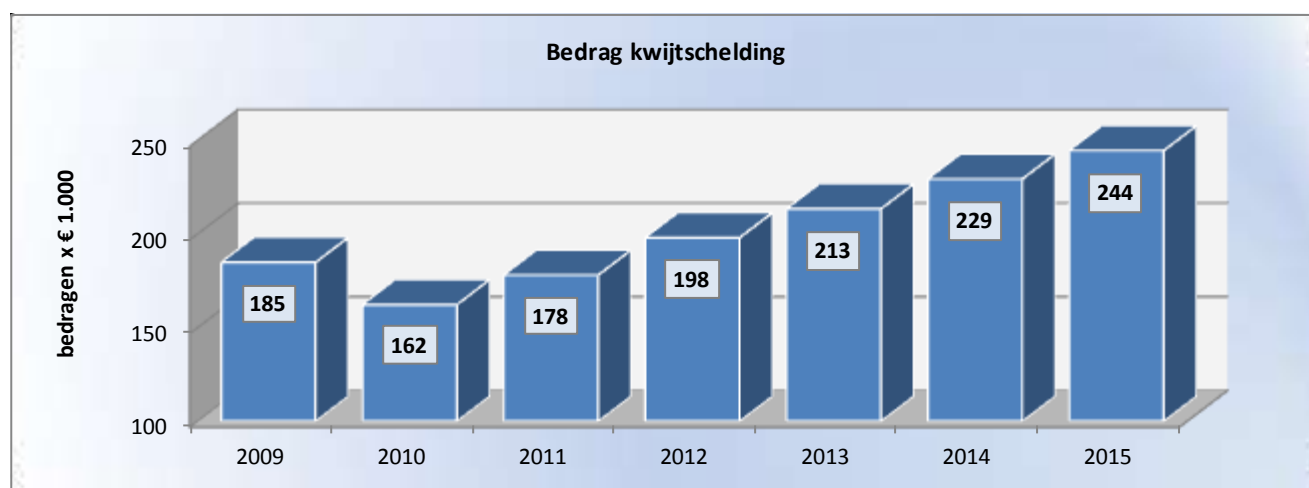
1.5.2 Kwijschelding

Voor de inwoners van Barneveld zonder vermogen en met een laag inkomen bestaat de mogelijkheid om kwijschelding te vragen voor de aanslag van de afvalstoffenheffing en het rioolrecht. Door gegevensuitwisseling met het Inlichtingenbureau (waar gegevens uit de administraties van UWV, RDW en Belastingdienst worden gecombineerd) wordt nagegaan of een eerder verleende kwijschelding leidt tot een ambtshalve kwijschelding in het volgende jaar. Betrokkenen hoeven daarvoor dan niet zelf opnieuw een aanvraag in te dienen.

Paragrafen

In de begroting 2015 is er van uit gegaan dat er ongeveer 600 keer kwijtschelding zou worden verleend voor een totaal bedrag van € 250.000. In werkelijkheid is er 713 keer kwijtschelding gevraagd. 647 aanvragen zijn geheel of gedeeltelijk gehonoreerd en 66 afgewezen. Het totale bedrag aan kwijtschelding is uitgekomen op € 244.424. In ca 50% van de gehonoreerde aanvragen is automatisch kwijtschelding verleend op grond van de hiervoor aangegeven gegevensuitwisseling met het Inlichtingenbureau.

Kwijtscheldingen	Aangevraagd	Afgewezen	Geheel of gedeeltelijk toegewezen	Bedrag kwijtschelding
2009	610	91	519	€ 184.732
2010	526	81	445	€ 162.173
2011	565	79	486	€ 177.967
2012	614	70	544	€ 197.927
2013	670	69	601	€ 213.294
2014	731	97	634	€ 229.264
2015	713	66	647	€ 244.424

Het aantal geheel of gedeeltelijk toegewezen kwijtscheldingen is in 2015 met 2% gestegen in vergelijking met 2014. Dit is met name te verklaren door een toename in het aantal uitkeringsgerechtigden. Dit aantal is met ruim 3% toegenomen in 2015.

Paragraaf 2

Weerstandsvermogen

2.1 Inleiding

Informatie over het weerstandsvermogen is van belang om te weten of en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. Deze tegenvallers kunnen incidenteel en structureel van aard zijn, maar hebben altijd invloed op de financiële positie van de gemeente. Hoe hoog het weerstandsvermogen zou moeten zijn, is niet exact aan te geven. De omvang is afhankelijk van de financiële risico's die de gemeente loopt en de kans dat de risico's daadwerkelijk effectief worden. De mate van flexibiliteit van de gemeentebegroting speelt een belangrijke rol bij de bepaling van het weerstandsvermogen: hoe snel kunnen tegenvallers worden opgevangen door ombuigingen van bestaand beleid al dan niet in combinatie met belastingverhogingen.

Ook de omvang van de vrij aanwendbare reserves is daarbij van belang. Vanuit het provinciaal toezicht zijn geen directe normen voor het weerstandsvermogen aangegeven; wel wordt bewaakt dat de algemene reserve een bepaalde minimum omvang heeft.

2.2. Begrippenkader

Onder het weerstandsvermogen wordt een kengetal verstaan, namelijk de verhouding tussen de direct beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Met de direct beschikbare weerstandscapaciteit bedoelen we de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten te dekken. Onder benodigde weerstandscapaciteit verstaan we alle risico's waarvoor nog geen maatregelen zijn getroffen, die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Tot het treffen van dergelijke maatregelen behoren onder andere het instellen van voorzieningen, het afdekken van risicogebieden met verzekeringen dan wel andere risico-beperkende acties.

2.3 Beleid

In januari 2016 is de Nota risicomanagement & weerstandsvermogen geactualiseerd en sindsdien zijn de hoofdlijnen van beleid als volgt.

Risico's en reserves zijn continu aan verandering onderhevig, het weerstandsvermogen is dan ook een momentopname. Om schijnnaauwkeurigheid te voorkomen wordt daarom gewerkt met streefwaardes en bandbreedtes in plaats van exacte getallen.

Weerstandsvermogen	Effect	Maatregel
< 1,0	onder minimale streefwaarde	College neemt maatregelen om binnen twee jaar > 1,0 te komen. Deze zijn gericht op het verlagen van de benodigde weerstandscapaciteit en/of het verhogen van de beschikbare weerstandscapaciteit.
1,0 – 1,2	minimale streefwaarde	college maakt analyse en geeft de meerjarige verwachting aan.
1,2 – 1,6	optimale bandbreedte	n.v.t.
1,6 – 2,0	maximale streefwaarde	college maakt analyse en geeft de meerjarige verwachting aan.
> 2,0	boven maximale streefwaarde	n.v.t.

Het weerstandsvermogen wordt concern-breed twee maal per jaar bepaald. Dit wordt uitgewerkt in paragraaf 2 (programmabegroting en jaarverslaggeving).

Met ingang van deze jaarverslaggeving 2015 wordt er in de risicolijst ook rekening gehouden met de post 'onvoorziene risico's grondexploitatie'.

2.4 Beschikbare weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit geeft de mate aan waarin de gemeente zelf in staat is om niet-begrote kosten te dekken door structurele middelen vrij te maken. Hierbij kan gedacht worden aan de mogelijkheden die er zijn tot het verhogen van de inkomsten (bijvoorbeeld via belastingverhoging).

Bij de incidentele weerstandscapaciteit gaat het om de aanwezigheid van vrij besteedbare middelen die eenmalig kunnen worden ingezet. In het kader van het weerstandsvermogen binnen deze paragraaf zullen wij slechts rekening houden met de incidentele weerstandscapaciteit.

In onderstaande tabel is een vergelijkend overzicht gegeven van de geprognoseerde weerstandscapaciteit per begin/einde van het boekjaar.

bedragen x € 1.000

Beschikbare weerstandscapaciteit	31-dec-2014	31-dec-2015
1. Algemene reserves	22.072	20.644
2. Stille reserves	p.m.	p.m.
Totaal	22.072	20.644

Algemene reserves (1)

Voor de berekening van de weerstandscapaciteit worden alleen de vrij besteedbare reserves meegenomen. Deze vrij besteedbare reserves treffen wij aan bij de groep van algemene reserves. Voor de bestemmingsreserves geldt dat voor wijziging van de bestemming een raadsbesluit nodig is, en er dus geen sprake is van een vrij besteedbare reserve. Voorzieningen zijn niet vrij besteedbaar en behoren daarom niet tot de weerstandscapaciteit.

Stille reserves (2)

Stille reserve is het verschil tussen de hogere directe opbrengstwaarden bij verkoop en de boekwaarden van de diverse activa. Hierbij kan worden gedacht aan panden, aandelen en bedrijfsmiddelen. De directe opbrengstwaarde dient bekend te zijn en bovendien moeten de betreffende activa direct verkoopbaar of verhandelbaar zijn. Dit is met de gemeentelijke activa zelden het geval. Mede daarom zijn de stille reserves als een p.m. post opgenomen.

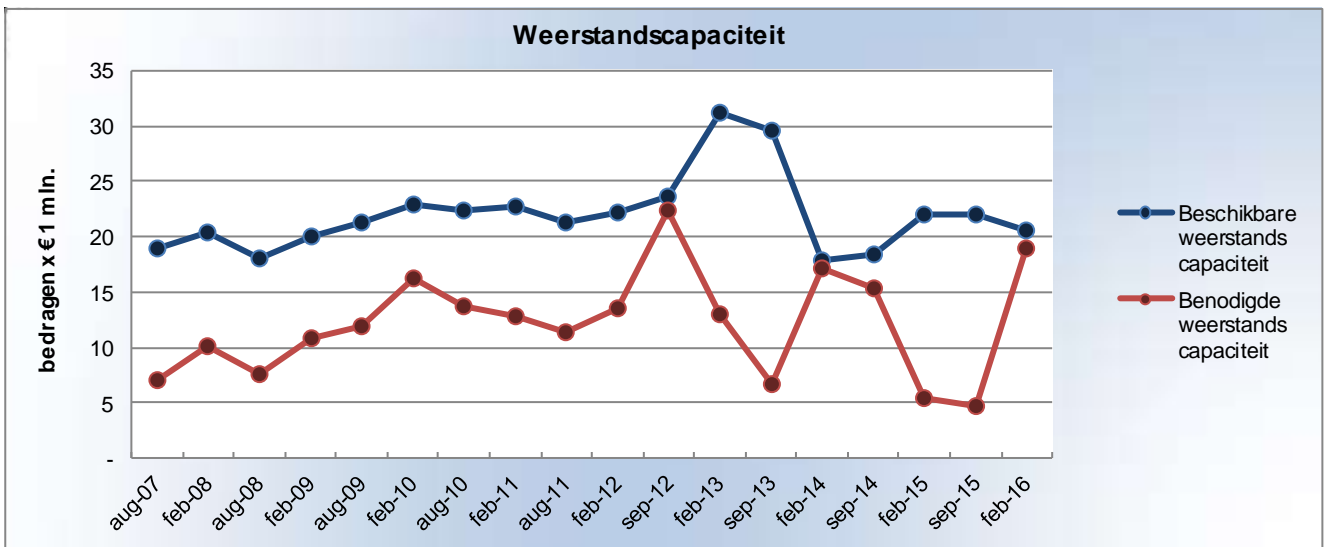
2.5 Benodigde weerstandscapaciteit

Alle risico's zijn onlangs geactualiseerd. Daarnaast zijn, waar mogelijk, maatregelen getroffen om het risico te beperken. Vervolgens is een risicosimulatie uitgevoerd. Deze simulatie resulteert in een totaal risicobedrag van € 19,0 miljoen. Bij de programmabegroting 2016 kwamen we nog uit op een bedrag van € 4,7 miljoen. De toename van € 14,3 miljoen is vooral tot stand gekomen door het opnemen van posten voor onvoorziene risico's grondexploitaties. Dit conform het door de raad in januari 2016 vastgestelde beleid (nota risico management en weerstandvermogen). In de programmabegroting 2016 is reeds aangegeven dat we, mede op advies van de accountant, deze extra risicopost op zouden nemen.

De belangrijkste tien risico's (mix van omvang/geld en kans), in volgorde van impact zijn :

- 1) onvoorziene risico's niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG);
- 2) onvoorziene risico's in exploitatie genomen gronden (IEGG);
- 3) faillissement ingeval van borgstelling/garanties;
- 4) uitvoering jeugdwet valt duurder uit dan begroot;
- 5) geldkraan banken gaat dicht;
- 6) instroom statushouders;
- 7) bijdragen van derden, tijdige afzet Esvelderbeek;
- 8) dekkingsgraad ABP zakt onder kritische grens;
- 9) mogelijk onvoldoende budget WSW a.g.v. Participatiewet in 2015;
- 10) woningen (oud) medewerkers minder waard dan hypotheekbedrag.

De ontwikkeling van onze reserves (beschikbare weerstandscapaciteit) en risicobedrag (benodigde weerstandscapaciteit) sinds de invoering van risicomangement ziet er als volgt uit:

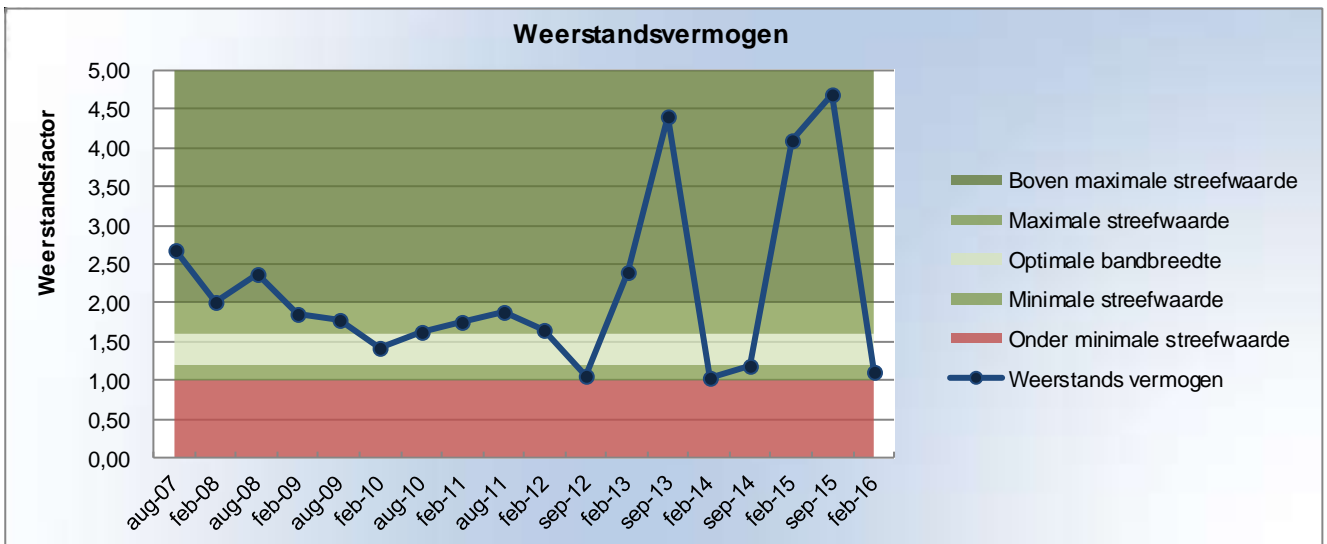
Noot bij beschikbare weerstandscapaciteit : de cijfers van augustus/september hebben betrekking op prognoses (begroting); die van februari geven de werkelijkheid weer (jaarverslaggeving).

Sinds de programmabegroting 2013 zijn risico's ook inzichtelijk (en integraal onderdeel van) bij alle speerpunten van de vier programma's. De risico's van verbonden partijen zijn in paragraaf 6 in beeld gebracht.

2.6 Berekening weerstandsvermogen per 31 december 2015

$$\text{Weerstandsvormogen} = \frac{20.644}{19.000} = 1,1$$

2.7 Ontwikkeling weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is door het opnemen van de posten voor onvoorziene risico's grondexploitatie teruggelopen en begeeft zich op het niveau van de minimale streefwaarde met een waarde van 1,1. Bij de programmabegroting 2016 was de factor nog 4,7. In de begroting 2016 is reeds de verwachting uitgesproken dat het weerstandsvermogen op 1,2 zou uitkomen. Door de in de afgelopen jaren getroffen voorzieningen voor de grondexploitatie en het opnemen van de post voor onvoorziene risico's grondexploitatie is de verwachting dat het weerstandsvermogen minder zal fluctueren dan in de afgelopen jaren het geval was. Als we conform voorstel het rekeningresultaat van € 1,4 miljoen storten in de algemene reserve, stijgt het weerstandsvermogen naar 1,2. Daarmee komt het weerstandsvermogen binnen de optimale bandbreedte.

2.8 Financiële kengetallen

De financiële kengetallen zoals die voorgeschreven worden door het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn in deze jaarverslaggeving opgenomen in paragraaf 2. In de begroting waren deze in paragraaf 4 opgenomen. Volgens het BBV dienen deze voortaan opgenomen te worden in paragraaf 2. De kengetallen hebben een verband met zowel het weerstandsvermogen als ook met de financiering. Landelijk wordt aandacht gevraagd voor deze kengetallen. Daarin is met name aangegeven om naast het weerstandsvermogen ook te letten op de ontwikkeling van deze financiële kengetallen en om vooral het geheel van deze getallen in samenhang te bezien.

Mede gezien de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt is het goed de financiële kengetallen of ratio's in beeld te hebben. Deze ratio's zijn verhoudingsgetallen op basis van de balans en/of exploitatie cijfers. Bij het beoordelen van de hoogte en ontwikkeling van de ratio's kijken we vooral naar de samenhang tussen deze ratio's en de ontwikkeling in de tijd. De uitkomst van een individuele ratio biedt een beperkt inzicht. Samen met het weerstandsvermogen kunnen we een beeld vormen van hoe de gemeente er in financieel opzicht voor staat. De ratio's geven cijfermatig het volgende beeld:

Kengetallen	2011	2012	2013	2014	2015
Netto schuldquote	275%	274%	287%	268%	195%
Netto schuldquote gecorr. voor verstrekte leningen	234%	237%	249%	230%	167%
Solvabiliteitsratio	27%	21%	15%	15%	19%
Grondexploitatie	183%	183%	163%	156%	111%
Structurele exploitatieruimte	-1%	0%	1%	0%	1%
Gemeentelijke belastingcapaciteit	105%	105%	102%	102%	103%

Onderstaand geven we een korte toelichting op de definitie van deze ratio's. Daarnaast geven we bij een aantal de trend weer plus een beeld ten opzichte van de norm die door de VNG is gesteld.

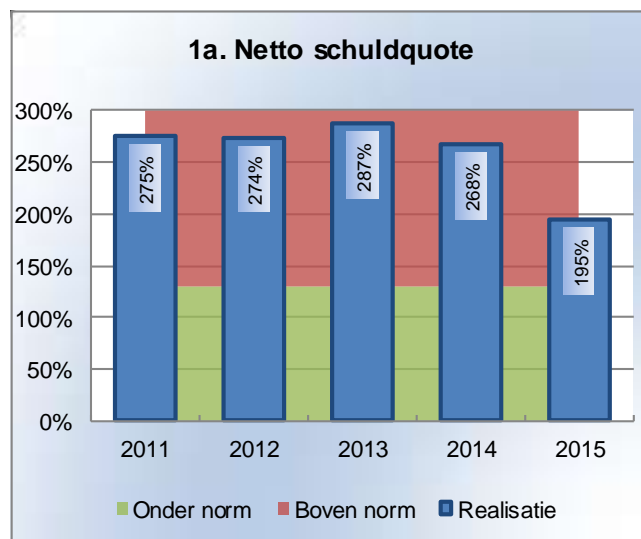
De netto schuld als aandeel van de inkomsten in een jaar. De gehanteerde formule is:

$$\frac{\text{(vaste activa + voorraden - reserves - voorzieningen)}}{\text{inkomsten voor bestemming reserves}}$$

De ratio geeft aan in hoeverre de schulden meer bedragen dan de jaarlijkse inkomsten.

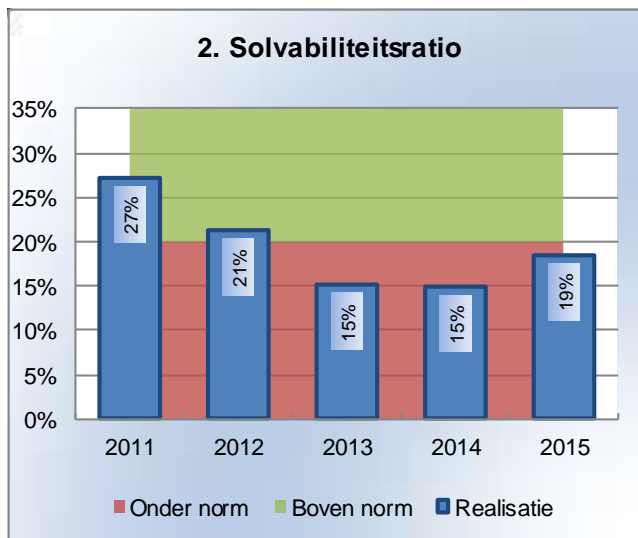
De VNG hanteert een norm van 130%.

De daling van deze schuldquote in 2015 is ontstaan door meerdere effecten. Eén ervan is de afname van de voorraden grond met € 13 miljoen. Mede hierdoor hebben we leningen kunnen aflossen. Een ander effect is de toename van de inkomsten. Deze zijn vooral toegenomen door de decentralisaties.

Het procentuele aandeel van het eigen vermogen op het totale vermogen. De ratio geeft aan in hoeverre de gemeente aan haar lange termijn financiële verplichtingen kan voldoen. De ratio geeft een beeld van de stand van het eigen vermogen.

De gehanteerde norm is 20%. Vanuit de grafiek is te zien hoe deze ratio zich heeft ontwikkeld de laatste jaren. De solvabiliteit is in 2015 sterk verbeterd. Op basis van deze ontwikkeling is het raadzaam aandacht te geven aan mogelijkheden om het eigen vermogen te laten groeien. Dit komt met name door de aflossingen die we hebben kunnen doen op onze leningen, zowel de langlopende als de kortlopende. Onder andere door het verkopen van gronden hebben we dit in 2015 kunnen realiseren.

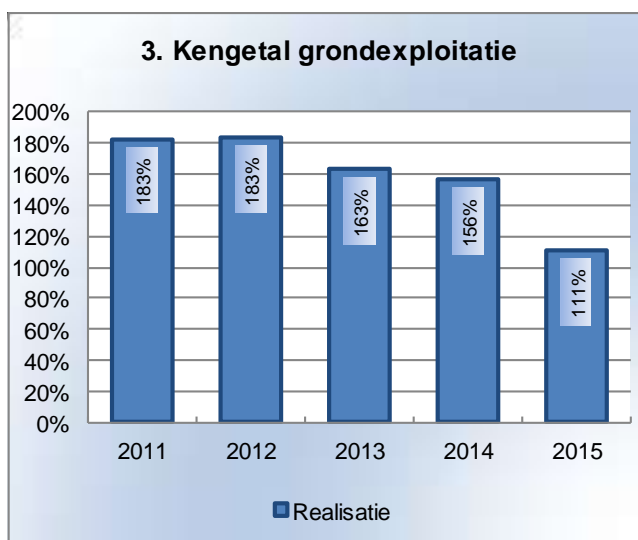

De voorraad bouwgrond als aandeel van de inkomsten in een jaar.

De voorraadquote geeft zicht op de ontwikkeling van de omvang van de voorradenpositie van de gemeente en wordt berekend volgens de formule:

(voorraden / inkomsten voor bestemming reserves)

De daling in deze ratio in 2015 is ontstaan door twee effecten. Eén daarvan is de afname van de voorraad gronden. Dit door een toename van de verkopen. En ander effect is de toename van de gemeentelijke inkomsten. Deze zijn in 2015 met name toegenomen door de decentralisaties.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van leningen) te dekken.

Gemeentelijke belastingcapaciteit

Dit kengetal deelt de woonlasten voor een gezin bij een gemiddelde WOZ waarde door het landelijk gemiddelde in het voorafgaande jaar. Een percentage van meer dan 100% geeft aan dat de gemiddelde woonlasten hoger zijn dan het landelijke gemiddelde van het jaar daarvoor.

Algemeen

De dalingen bij de netto schuldquote en het kengetal grondexploitatie ontstaan mede door de toename van onze inkomsten. Deze inkomsten zijn veel hoger in 2015 door de decentralisaties. In deze ratio's zijn de inkomsten van de gemeente een belangrijke factor. Met de komst van decentralisaties ontvangen we als gemeente meer geld uit het gemeentefonds. Het is goed te beseffen dat we, zoals in de financiële analyse toegelicht is, de komende jaren minder geld zullen ontvangen voor de decentralisaties. Dat zal te zijner tijd een mogelijk negatief effect geven op deze ratio's.

Zowel de stand van ons weerstandsvermogen, de solvabiliteit en de netto schuldquote geven aan dat we de juiste koers varen op dit moment. Het geeft tevens aan dat we richting de toekomst behoedzaam met ons eigen vermogen om dienen te gaan, om er zorg voor te dragen dat we de gewenste normen bereiken.

Paragraaf 3

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Het onderhoud van de kapitaalgoederen legt een aanzienlijk beslag op de financiële middelen van de gemeente. Kapitaalgoederen zijn verdeeld naar de categorieën wegen, water en gebouwen. In deze paragraaf wordt ingegaan op het beleidskader, de beheerplannen en de financiële consequenties.

In de beheerplannen legt de gemeenteraad de kaders vast voor de uitvoering van het onderhoud aan de kapitaalgoederen. Het niveau van het onderhoud en de kwaliteit van de kapitaalgoederen zijn bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten. Met de vaststelling van de programmabegroting machtigt de raad ons college om de uitgaven ten laste van de betreffende onderhoudsvoorzieningen te doen. De voorzieningen worden gevuld door een jaarlijkse bijdragen en stortingen vanuit de verschillende programma's. Bedragen genoemd in deze paragraaf zijn in duizenden (x € 1.000,-).

3.1 Wegen

Beleidskader

De gemeente heeft op dit moment ongeveer circa 3,4 miljoen m² verharding in beheer en eigendom. De gemeente is, als wegbeheerder, verantwoordelijk voor deze wegen. De uitvoering van het groot onderhoud vindt plaats volgens het jaarlijks vast te stellen uitvoeringsplan, dat op basis van een (CROW-)methodiek voor wegbeheer tot stand komt.

De bepaling van het kwaliteitsniveau van de gemeentelijke verhardingen wordt jaarlijks vastgesteld op basis van een globale visuele wegininspectie volgens de geldende landelijke (CROW-)methodiek. Alle wegen worden geïnspecteerd op schade waarbij schadetype, ernst en omvang daarvan per weggedeelte wordt bepaald.

Beheerplan

De uitvoering van het wegonderhoud wordt jaarlijks door het college vastgesteld in het zogenoemde uitvoeringsplan. De onderhoudswerkzaamheden die daarin zijn opgenomen worden voorafgaand integraal afgestemd met alle betrokken disciplines.

a. Kwaliteitsniveau verhardingen

De wegen kennen achterstallig onderhoud en de middelen waren onvoldoende om het wegenareaal op niveau te houden. Op basis van het beleidsplan "Beheer en onderhoud wegen 2013 – 2017" zijn incidenteel, voor drie jaren, aanvullende middelen als beleidstoevoeging opgenomen om de wezenlijke onderhoudsmaatregelen aan wegen uit te voeren.

Uit de in 2015 uitgevoerde wegininspectie is gebleken dat de achterstand op het onderhoud niet is ingelopen. In 2016 wordt nieuw beleid voorgesteld om de kwaliteit van de wegen op het gewenste niveau te krijgen. Bij de kadernota 2017 vindt de afweging van de daarvoor benodigde middelen plaats.

Uitvoering wegonderhoud

Vanaf 2015 is het onderhoud uitgevoerd middels een raambestek/-contract. Dit houdt in dat vrijwel alle voorkomende onderhoudsmaatregelen in het bestek zijn opgenomen. In het contract is niet vastgesteld op welke wegen onderhoud wordt uitgevoerd. Daardoor is de gemeente, na gunning, vrij in het bepalen van de wegen waarop onderhoud wordt uitgevoerd en welke onderhoudsmaatregelen worden toegepast. Hierdoor heeft de gemeente een mate van flexibiliteit om te anticiperen op ontwikkelingen. Qua onderhoud is in 2015 een inhaalslag gemaakt van werkzaamheden die in 2014 uitgevoerd hadden moeten worden. Mede daardoor is de voorziening weer terug gelopen naar een normaal niveau. Deze was in 2014 opgelopen door uitstel van een aantal onderhoudswerkzaamheden. De achterstand is echter nog niet voldoende ingelopen.

Financiële consequenties

bedragen x € 1.000

Voorziening Groot onderhoud wegen	Saldo 1-1-2015	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2015
Voorziening Groot onderhoud wegen	1.249	1.428	- 2.475	202

Paragrafen

bedragen x € 1.000

Specificatie storting groot onderhoud wegen	Bedrag
- Bijdrage derden	99
- Bijdrage platteland ontwikkelingsfonds	48
- Subsidie provincie 60 km zone Kootwijkerbroek zuid oost	36
- Dotatie vanuit productbegroting	1.245
Totaal	1.428

bedragen x € 1.000

Specificatie onttrekking groot onderhoud wegen	Bedrag
- Contract groot onderhoud	2.049
- Realisatie 60 km zone Kootwijkerbroek-Stroe-Voorthuizen	10
- Teerhoudend asfalt	42
- Bermverhardingen	133
- Overige projecten	241
Totaal	2.475

bedragen x € 1.000

Specificatie onttrekking groot onderhoud wegen	Bedrag
- Contract groot onderhoud	2.049
- Realisatie 60 km zone Kootwijkerbroek-Stroe-Voorthuizen	10
- Teerhoudend asfalt	42
- Bermverhardingen	133
- Overige projecten	241
Totaal	2.475

3.2 Water

Beleidskader

a. *Verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan (VGRP)*

Het VGRP 2010-2014 is op 28 oktober 2010 vastgesteld door de gemeenteraad. Het College heeft op 4 december 2014 besloten om het huidige VGRP te verlengen tot en met 2015 en in 2015 een nieuw GRP op te stellen voor de planperiode 2016-2019. Dit nieuwe Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2016 – 2019 is op 2 maart 2016 door de raad vastgesteld. Hierin worden de activiteiten aangegeven die nodig zijn om de doelstellingen van het VGRP te verwezenlijken. Naast de kosten is een overzicht gegeven van de ontwikkeling van de inkomsten; de rioolheffing.

b. *Waterplan Barneveld*

Het Waterplan Barneveld is op 22 november 2005 door de gemeenteraad vastgesteld. Dit plan is gezamenlijk opgesteld door de waterschappen Vallei & Eem en Veluwe, de provincie Gelderland en de gemeente Barneveld. Het bestaat uit drie delen: de Watervisie 2004-2025, een Uitvoeringsplan en een Operationeel Programma. De voor de gemeente relevante onderdelen zijn opgenomen in het huidige- en nieuwe GRP 2016-2019.

b. *Toekomst Waterketen Gelderland en Platform Water Vallei & Eem (PWVE).*

De stuurgroep Toekomst Waterketen Gelderland heeft initiatieven ontwikkeld om de samenwerking in de waterketen te bevorderen. Veranderingen in het riolering- en waterbeheer vragen om grote personele en financiële inspanningen. Door samenwerking worden kostenbesparingen bereikt, de kwaliteit van producten en dienstverlening vergroot en de personele kwetsbaarheid verminderd. Gelderse en Utrechtse gemeenten, gelegen binnen het beheergebied van het waterschap Vallei & Veluwe, werken sinds 27 maart 2008 samen in het PWVE. Dit samenwerkingsverband bestaat uit een ambtelijk platform, een kernteam, een (bestuurlijke) regiegroep en een bestuurlijk platform. Wethouder Van Daalen is voorzitter van het Platform.

Medewerkers van de gemeente Barneveld zijn momenteel actief in de projectgroepen van het PWVE en het hieraan verbonden afvalwaterteam Ede - Veenendaal – Barneveld (AWT). De financiële bijdrage aan het PWVE / AWT, de personele kosten en de investeringen zijn opgenomen in het huidige-, het nieuwe GRP 2016 – 2019, de uitvoeringsplanningen en de jaarplanningen.

d. Grondwaterbeleidsplan

Op 9 juli 2013 is het grondwaterbeleidsplan 2013-2019 door het college vastgesteld; de gemeenteraad heeft het ter kennisname ontvangen. Het plan beschrijft de verantwoordelijkheden van de betrokken partijen, geeft invulling aan de gemeentelijke zorgplicht voor grondwater en levert een bijdrage aan het oplossen en voorkomen van grondwaterproblemen.

e. Platform Water Vallei & Eem

Bevordering en uitbreiding van de regionale samenwerking heeft vanuit Toekomst Waterketen Gelderland geleid tot samenwerking in de regio De Vallei en uiteindelijk het Platform Water Vallei & Eem (PWVE) en het hieraan verbonden Afvalwaterteam waterschap Vallei en Veluwe - Ede – Veenendaal – Barneveld (AWT).

In 2015 hebben de projectgroepen vanuit het PWVE de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Meten en monitoren Afvalwaterketen
- Grondwatermeetnet

Vanuit het AWT is gewerkt aan:

- Opstellen jaarlijks evaluatie- en uitvoeringsplan
- Aanpassing van verbeterd gescheiden rioolstelsels
- Optimalisatie van het afvalwatersysteem Ede – Barneveld
- Delen / 'exporteren' van opgedane kennis en ervaring
- Deelname pilot decentrale zuivering buitengebied
- Trekken synchronisatie beleidskaders afvalwaterketen van de gemeenten Ede, Veenendaal, Barneveld en waterschap Vallei en Veluwe, naar verwachting begin 2016 af te ronden met bestuurlijke vaststelling

Beheerplan

Naast de reguliere activiteiten zijn in 2015 ook de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Reinigen en inspecteren van riolen rioolgemalen, bergbezinkbassins en bergbezinkleidingen;
- Vervangen elektromechanische onderdelen, 199 drukrioleringgemalen;
- Voorbereiding van reconstructie, rioolvervanging en afkoppelen in 5 straten van de woonwijk De Lors te Barneveld;
- Opstellen en uitvoeren van reconstructie – en afkoppelplannen voor de Essenerweg (loopt door in 2016 inclusief pilot afkoppelen particuliere verharding) en Wesselseweg (in samenwerking met de Provincie) te Kootwijkerbroek;
- Opstellen uitvraag van externe projectleiding ten behoeve van de voorbereiding en realisatie van twee grootste - en urgentste maatregelen uit het Afvalwaterakkoord Garderen in samenwerking met waterschap Vallei en Veluwe en volgend op de uitgevoerde optimalisatiestudie afvalwatersysteem (OAS) voor de kern Garderen;
- Start voorbereiding en uitvoering verbetermaatregelen vanuit basisrioleringsplan Zwarteboek en Terschuur;
- In kader van het op te stellen verbeterplan riolering De Glind:
  - In samenwerking met Rudolphstichting inventarisatie verhard oppervlak en afgesloten met bestuurlijk gedragen advies het verhard oppervlak volledig af te koppelen;
  - ondersteuning en advisering bestuurlijk overleg inzake kostenverdeling afkoppelen en overdracht van riool- en wegbeheer van de Rudolphstichting naar de gemeente, naar verwachting begin 2016 af te sluiten met een Vaststellingsovereenkomst.
- Formuleren uitvraag voor het opstellen van het Basisrioleringsplan voor Harselaar West en Harselaar Oost in samenwerking met het waterschap Vallei en Veluwe en de BIK;
- Opstellen rioolbeheerplan;
- Opstellen uitvraag externe advisering over de resterende afkoppelopgave in het recreatiegebied Kieftveen;
- In eigen beheer opstellen van nieuwe GRP 2016 – 2019;
- Start opstellen subsidieverordening afkoppelen hemelwater (particulieren);
- Bijdrage aan opstellen Strategische Visie;
- Bijdrage aan nationale Benchmark regenwateroverlast 2015.

Financiële consequenties

bedragen x € 1.000

Reserve Egalisatiefonds riolering GRP	Saldo 1-1-2015	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2015
Reserve Egalisatiefonds riolering GRP	1.012	-	- 237	775

bedragen x € 1.000

Specificatie onttrekking reserve riolering	Begroting 2015	Rekening 2015
Lasten		
Exploitatiekosten	1.994	1.913
Kapitaallasten	2.352	2.192
Totaal lasten	4.346	4.105
Baten		
Rioolheffing	3.817	3.861
Aansluitrechten	24	6
Overige baten	1	1
Totaal baten	3.842	3.868
Verschil lasten-baten	504	237
Onttrekking voorziening VGRP	504	237

3.3 Gebouwen

Beleidskader

Het beleidskader voor de uitvoering van het planmatig onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen is de rapportage planmatig onderhoud 2015 - 2034. Hierin wordt inzichtelijk gemaakt welke structurele onderhoudswerkzaamheden noodzakelijk zijn, gekoppeld aan de toekomstvisie voor het gebruik en het beheer van de gebouwen. Daarnaast zijn de mutaties op het gebouwenbestand en de meest omvangrijke werkzaamheden toegelicht. Binnen het beleidskader is het efficiënt uitbesteden van planmatige onderhoudswerkzaamheden een doorlopend aandachtspunt.

Beheer en onderhoudsplan

Het meerjarig onderhoudsplan gebouwen wordt jaarlijks door het college vastgesteld. De gemeente Barneveld heeft ongeveer 90 gemeentelijke gebouwen waarop planmatig onderhoud plaatsvindt. Dit varieert van huisvesting van gemeentelijke diensten, kleedruimten op sportcomplexen, opstallen bij begraafplaatsen, monumentale kerktorens, parkeergarage Transferium Noord, brandweergarages waaronder het hulpverleningscentrum tot overige eigendommen zoals woningen.

Sinds 1 januari 2015 zijn de binnensport-accommodaties, zwembaden en de Veluwehal in exploitatie aan de firma Optisport overgedragen. Op basis van een overeengekomen demarcatielijst worden deze accommodaties planmatig door de gemeente Barneveld onderhouden.

Binnen de onderhoudsvoorziening gemeentelijke gebouwen (exclusief schoolgebouwen) beheert de gemeente in totaal circa 67.000 m2 bruto vloeroppervlak. Daarnaast wordt binnen de onderhoudsvoorziening scholengebouwen voor het onderwijs nog circa 4.300 m2 bruto vloeroppervlak beheerd.

De meerjarenbegroting 2015 – 2034 en het jaarplan zijn opgenomen in de rapportage planmatig onderhoud gebouwen 2015. In deze rapportage wordt een toelichting gegeven op de uitgangspunten, gewijzigde parameters en een toelichting op de meest omvangrijke vervangingen. Daarnaast wordt een (financiële) terugblik gegeven over het voorgaande dienstjaar.

In het najaar van 2013 zijn de objecten geïnspecteerd op de onderhoudsconditie volgens de NEN 2767. Uit de uitkomsten van deze inspectie blijkt dat er geen noemenswaardige kostenverhogende gebreken bij de objecten zijn geconstateerd. De gemiddelde staat van onderhoud van de objecten is conditiescore 3; wat wil zeggen sober, maar doelmatig. Op de middellange termijn worden grotere uitgaven verwacht. Gelet op de huidige onderhoudsplanning zal de eerste 12 jaar de dotatie in de onderhoudsvoorziening voor bestaande gebouwen mogelijk niet te hoeven worden aangepast.

Medio 2016 worden de gebouwen opnieuw op de onderhoudsconditie volgend NEN 2767 getoetst, aan de hand van deze driejaarlijkse conditiemeting en onderhoudstechnische gegevens uit het dagelijkse onderhoud wordt vastgesteld of de staat van onderhoud aan gebouwen is veranderd en of werkzaamheden in een uitvoeringsjaar moeten worden bijgesteld.

Mede op grond van de Nota grip op energie wordt zonnestroomopwekking op gemeentelijke gebouwen gerealiseerd. In 2015 zijn in totaal 1280 zonnepanelen geplaatst, op onder andere het gemeentehuis, het Hulpverleningscentrum, zwembad de Heuvelrand en sportzaal de IJsvogel. Deze panelen hebben een totale gecalculeerde besparing van +/- 307.000 kWh om

Paragrafen

de huidige energielast te verlichten. Afgezet tegen het totale stroomverbruik gemeentelijk vastgoed wordt hiermee 8.36% duurzaam geproduceerd en jaarlijks 141 ton CO2 bespaard. In het raadsvoorstel 'Realisatie van zonnestroomproductie voor het gemeentelijk vastgoed: fase 1' van december 2014 is als doelstelling een besparing van ruim 80 ton CO2 per jaar opgenomen. Deze wordt hiermee ruimschoots behaald. Daarnaast is in het gemeentehuis overgegaan op led-verlichting in de gangen en vergaderruimtes (levering in 2016). De totale energiebesparing in het verbruik van het gemeentehuis bedraagt hiermee 30.141 kWh op jaarbasis, een besparingspotentieel van totaal 2,94% op deze energielast.

Financiële consequenties

In de rapportage planmatig onderhoud 2015 werd de onttrekking geraamd op € 1.181.511. Uiteindelijk is de onttrekking uitgekomen op € 1.045.021. Deze lagere onttrekking wordt veroorzaakt door:

- beleidsmatige beslissingen, zoals sloop of renovatie, waardoor werkzaamheden niet uitgevoerd of uitgesteld zijn;
- doorschuiven van planmatig onderhoud op grond van rapportages uit het dagelijks onderhoud.

bedragen x € 1.000

Voorziening Onderhoud gemeentelijke gebouwen	Saldo 1-1-2015	Stortingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2015
Voorziening Onderhoud gem. gebouwen	2.125	1.144	- 1.045	2.224

bedragen x € 1.000

Specificatie onttrekking voorziening gemeentelijke gebouwen	Bedrag
- Gymnastieklokalen / sportzalen	85
- Monumenten en fonteinen	35
- Gemeentehuis	97
- Gemeentewerf	87
- Veluwehal, incl zwembad	197
- Openluchtzwembaden	212
- Hulpverleningscentrum (HVC)	93
- Overige gebouwen (o.a. buitensport accommodaties)	239
Totaal	1.045

bedragen x € 1.000

Voorziening Onderhoud gebouwen primair onderwijs	Saldo 1-1-2015	Stortingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2015
Voorziening Onderhoud primair onderwijs	2.034	87	- 1.806	314

bedragen x € 1.000

Specificatie onttrekking gebouwen primair onderwijs	Bedrag
- Onderhoud burghof	11
- Vrijval voorziening ten gunste van algemene reserve	1.795
Totaal	1.806

Uit deze voorziening worden kosten gedekt voor de scholencomplexen waar de gemeente voorlopig het (binnen)onderhoud blijft doen.

De verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud van scholen voor het primair onderwijs en (voortgezet)speciaal onderwijs is met ingang van 1 januari 2015 overgeheveld van gemeenten naar schoolbesturen. Vanwege de overdracht van het onderhoud van de schoolgebouwen naar het schoolbestuur valt € 1.795.000 vrij ten gunste aan de algemene reserve en wordt de toevoeging in deze voorziening voor een groot deel verlaagd. Het deel van deze voorziening dat ingezet zou worden op renovatie/vervangende nieuwbouw van de scholen De Hoeksteen, De Zaaier en Het Anker en Ds. J. Fraanjeschool is als beleidstoevoeging opgenomen..

Paragraaf 4

Financiering

4.1 Inleiding

Onder financiering wordt het aantrekken van geldleningen verstaan. Behalve voor investeringen wordt er geld aangetrokken (of uitgezet) voor de exploitatie. Als de inkomsten van de gemeente (vanuit de algemene uitkering en de belastingen) niet gelijk lopen met de uitgaven, wordt er zogenaamd kort geld aangetrokken. Dit zijn geldleningen met een looptijd korter dan één jaar. In de meeste gevallen wordt een kasgeldlening met een looptijd van één of enkele maanden aangetrokken. Als de geldbehoefte een termijn beslaat langer dan één jaar dan wordt via een vaste geldlening lang geld aangetrokken.

In deze paragraaf worden de kansen en risico's rond financiering in beeld gebracht. Om de financieringsbehoefte zo goed mogelijk in te schatten wordt een liquiditeitsprognose gemaakt die maandelijks wordt geactualiseerd.

4.2 Beleid

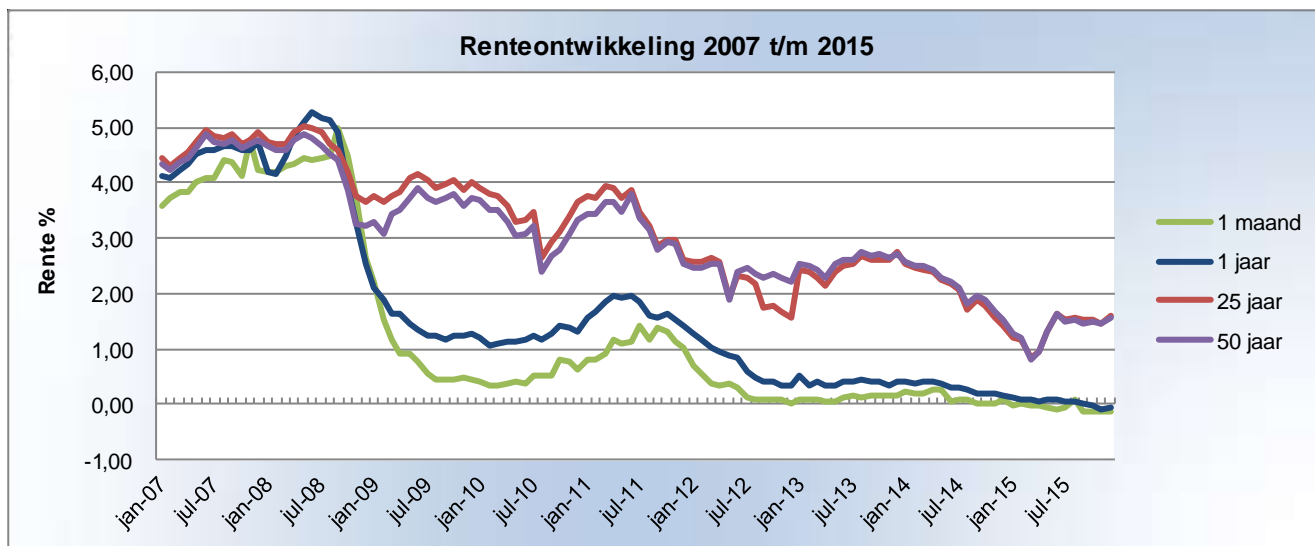
Om het renterisico te beheersen en de rentekosten zo laag mogelijk te houden, wordt gebruik gemaakt van de kaders die in het treasurystatuut staan, gebaseerd op de Wet Fido.

Bij het aantrekken of uitzetten van geld is het van belang dat slechts beperkt risico wordt genomen bij het oversluiten (consolideren) van kasgeldleningen. Daarom worden vaste geldleningen voor (grote) investeringen aangetrokken op momenten dat de rente gunstig is en wordt het tijdelijk overschot aan liquide middelen zo beperkt mogelijk gehouden. Voor het liquiditeitsbeheer zijn afspraken met de bank gemaakt voor het dagelijkse afkomen van overbodige saldi op de rekeningen couranten bij de bank.

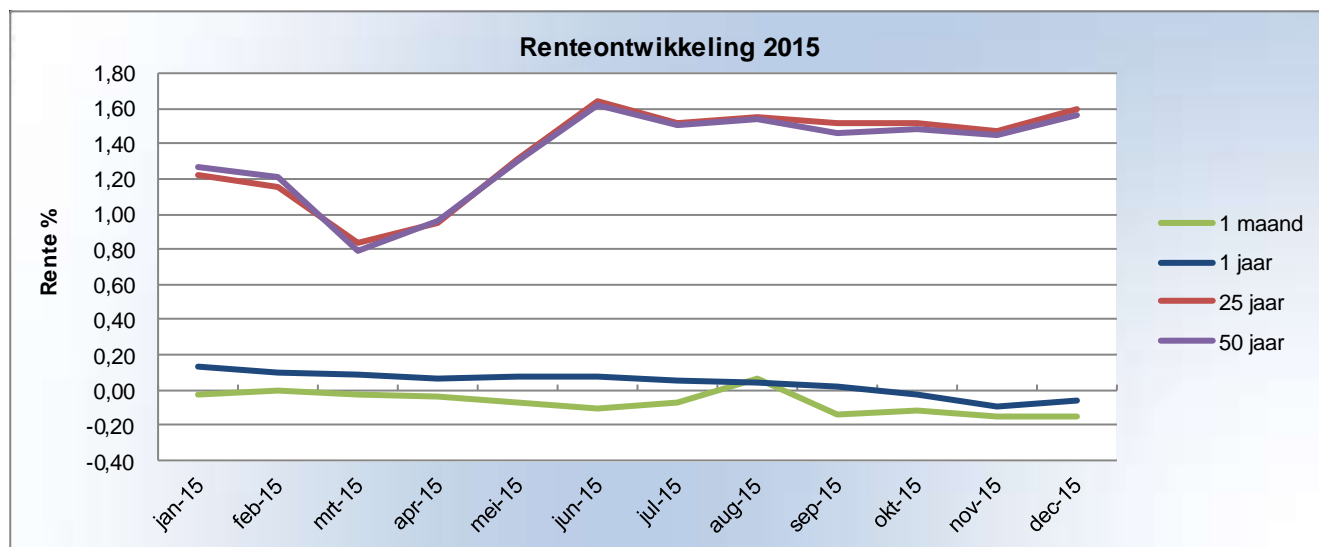
4.3 Financiële aspecten

4.3.1 Renteontwikkeling en -resultaat 2015

In de grafiek van de renteontwikkeling 2007 t/m 2015 is te zien dat de rente als gevolg van de wereldwijde financiële en economische crisis gedaald is vanaf 2008. In de grafiek die de renteontwikkeling van 2015 laat zien, is duidelijk zichtbaar dat het korte geld op een stabiel laag niveau beschikbaar was. Voor het hele korte geld bedroeg de rentevergoeding 0% (of lager). Door bewust de kortlopende financieringspositie op een hoog niveau te houden zijn de financieringskosten van de leningenportefeuille laag gebleven.

Op het beleidsproduct Treasury vindt u de financiële resultaten van onze rente (zie bijlage 5). Zowel de rente kosten als de opbrengsten worden daar verantwoord. Aan de kostenkant worden de rente kosten over onze opgenomen (geld)leningen hier verantwoord. De rente opbrengsten worden gevormd door de ontvangen rente op uitstaande leningen en de rente die we ten laste brengen van de grondexploitaties. Daarnaast wordt binnen het beleidsproduct Treasury ontvangen dividend verantwoord. Per saldo heeft de gemeente circa € 0,8 miljoen aan kosten op dit product.

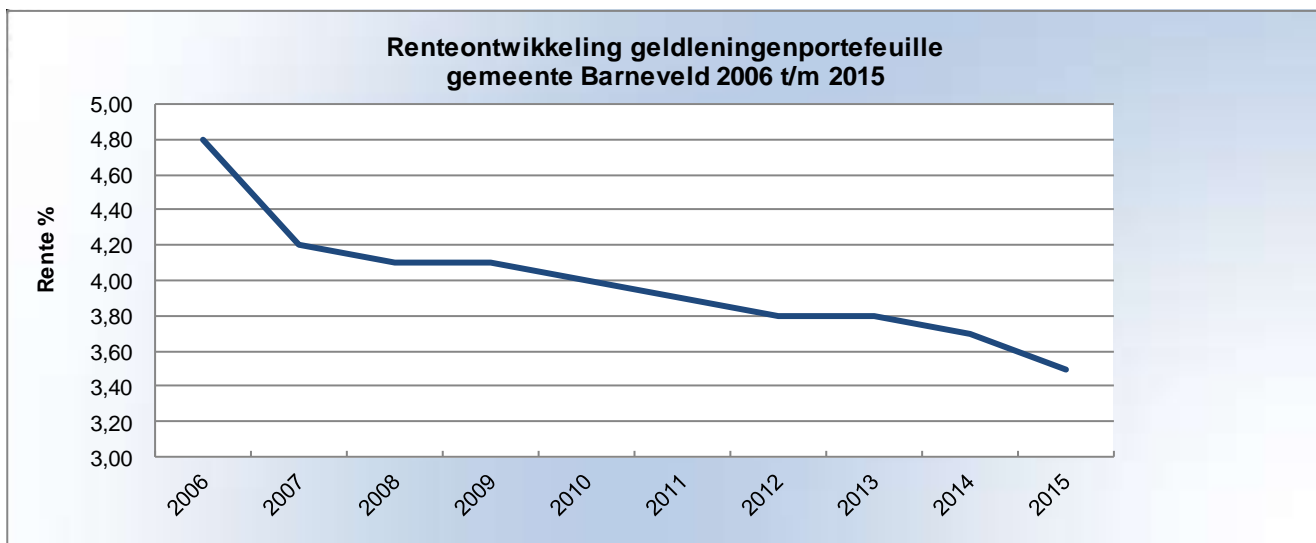

4.3.2 Financieringsbehoefte

In de begroting 2015 is rekening gehouden met een afnemende financieringsbehoefte, die met leningen ingevuld dienden te worden. Dit is gedurende 2015 ook zo gebleken, de reguliere aflossingen gedurende het jaar hebben niet geleid tot structurele herfinanciering. Gedurende het jaar is gebruik gemaakt van de lage rentestanden van het korte geld. Daarnaast is geanticipeerd op de renteontwikkeling van het lange geld en is voor een bedrag van € 10 miljoen aan nieuwe vaste geldleningen afgesloten ter gedeeltelijke indekking van eindaflossingen in 2017. Aan reguliere, jaarlijkse aflossingen is er in het jaar 2015 € 20,9 miljoen afgelost.

		bedragen x € 1.000
Financieringsbehoefte		Rekening 2015
Stand van de opgenomen leningen per 1 jan.		251.139
Aflossingen in de loop van het jaar		- 20.949
Aangetrokken nieuwe leningen		-
Stand van de opgenomen leningen per 31 dec.		230.190

Het gemiddelde gewogen rentepercentage van de langlopende leningen bedroeg over het jaar 2015 afgerond 3,5%. In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van het gemiddelde gewogen rentepercentage van de opgenomen langlopende leningen weergegeven.

4.4 Risicobeheer

In de Wet Fido zijn kaders opgenomen ter beperking van het renterisico op de netto vlottende schuld (kasgeldlimiet) en het renterisico op de vaste schuld (renterisiconorm). Renterisico's kunnen ook met behulp van derivaten afgedekt worden, de gemeente Barneveld maakt hier geen gebruik van. Daarnaast kan nog sprake zijn van een kredietrisico van aan derden verstrekte leningen.

4.4.1 Renterisiconorm

Op grond van de Wet Fido is voor gemeenten de zogenaamde renterisiconorm ingesteld. Doel hiervan is, dat gemeenten hun leningenportefeuille zodanig spreiden, dat de renterisico's gelijkmatig over de jaren worden gespreid ingeval van herfinanciering en renteherziening van geldleningen. De renterisiconorm geeft een aanwijzing voor de gevoeligheid van de gemeente voor veranderingen in de rente.

bedragen x € 1.000

Renterisiconorm	Rekening 2015	Rekening 2014
Omvang begroting 2015 (=grondslag)	116.829	102.000
Renterisiconorm (in % van de grondslag)	20%	20%
Toegestane renterisiconorm	23.366	20.400

De renterisiconorm wordt afgezet tegen de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen. Voor 2015 bedroegen de aflossingen € 20,9 miljoen. Deze som van aflossingen in 2015 ligt onder de renterisiconorm. In 2015 is een herfinancieringsvraagstuk van 2017 vroegtijdig beoordeeld en is lopende 2015 gedeeltelijk ingedekt door nieuwe financiering aan te trekken met als stortingsdatum 2017. Hiermee wordt in de tijd gespreid geld aangetrokken.

4.4.2 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een vastgesteld percentage berekend over de lastenkant van de begroting. Zodra de kortlopende financiering (rekening-courant en kasgeldleningen) boven dit bedrag uitkomt, wordt geadviseerd om over te gaan tot consolidatie. De kortlopende schuld kan dan omgezet worden in een langlopende geldlening (zodat de rente alsnog komt 'vast te staan').

bedragen x € 1.000

Kasgeldlimiet	Rekening 2015	Rekening 2014
Omvang begroting 2015 (=grondslag)	116.829	102.000
Kasgeldlimiet (in % van de grondslag)	8,5%	8,5%
Toegestane kasgeldlimiet	9.930	8.670

De markt voor het kasgeld bleef gedurende geheel 2015 dusdanig laag (ultimo 2015: circa 0,0%) dat het lonend was om de kasgeldpositie, mede op basis van de middellange liquiditeitsprognose, niet overhaast te consolideren. Dagelijks worden de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt nadrukkelijk gevolgd om zo nodig direct te kunnen handelen ingeval een acute en forse rentesprong zich zou voordoen. De werkelijke omvang van de kasgeldleningen was per einde van het boekjaar kleiner dan de kasgeldlimiet, namelijk € 7 miljoen.

4.4.3 Garantieverplichtingen

De gemeente verstrekt geen garanties, tenzij de gemeenteraad besluit om hiervan af te wijken. Dit kan zij doen om een publiek doel te dienen, waarbij aan randvoorwaarden wordt voldaan. De mogelijkheden om deze garanties af te geven, bepaald in wet Fido en het treasurywettelijk, zijn beperkt. In 2010 is in de nota 'Garantstellingen' nader uitgewerkt welke beleidsregels hierbij gehanteerd worden.

Ontwikkeling garantstellingen

Garantstellingen	Aantal gegarandeerde leningen	Totaal bedrag van de leningen	Waarvan gegarandeerd door de gemeente
2012	14	€ 188 mln	€ 89 mln
2013	13	€ 183 mln	€ 87 mln
2014	12	€ 167 mln	€ 81 mln
2015	11	€ 161 mln	€ 79 mln

Per eind 2015 staat de gemeente garant voor een bedrag van afgerond € 79 miljoen. De grootste mutaties gedurende het boekjaar betreffen :

- Een afname van de achtervang WSW bij woningstichting Barneveld met € 2,3 miljoen;
- Een garantstelling voor de Bibliotheek Kulturhus die afgelopen is, ter grootte van € 75.000.

4.4.4 Verstrekte leningen

De mogelijkheden tot het verstrekken van leningen door de gemeente zijn beperkt in de wet Fido en het treasurywettelijk. Alleen in afwijkende gevallen kan de gemeenteraad besluiten tot verstrekking van een lening. In het verleden zijn hypotheekleningen aan ambtenaren verstrekt en dit vormt een belangrijk aandeel in het totaal van de verstrekte leningen (per 1/1/2015 € 28,6 miljoen). Nieuwe hypotheekleningen worden sinds 2009 niet meer verstrekt.

bedragen x € 1.000

Verstrekte leningen	Rekening 2015
Stand van de verstrekte leningen per 1 jan.	37.298
Nieuw verstrekte leningen	512
Aflossingen in de loop van het jaar	- 3.512
Stand van de verstrekte leningen per 31 dec.	34.298

De belangrijkste verstrekking voor 2015 betreft de storting van de lopende lening aan GBO BV ten behoeve van de PPS De Burgt ter grootte van € 200.000 (begin van 2015). Van de aflossingen zijn de belangrijkste mutaties , de aflossing eind 2015 van € 1,2 miljoen op de lening van GBO BV (totaal saldo geldlening GBO BV per 31/12/2015 € 3,4 miljoen). Daarnaast is er per saldo € 2,3 miljoen afgelost op de hypotheekportefeuille (totaal saldo per 31/12/2015 € 26,4 miljoen).

Paragraaf 5

Bedrijfsvoering

5.1 Inleiding

Op het gebied van bedrijfsvoering is een aantal zaken gerealiseerd en vermeldenswaardig. In deze paragraaf komen onderwerpen aan de orde die niet in programma 4 zijn opgenomen.

5.2 Visie

Zoals in de begroting 2015 aangegeven willen wij een inspirerende, (zelf)bewuste organisatie zijn die mensen bindt, boeit en motiveert en waar medewerkers binnen hun mogelijkheden en talenten optimaal mogelijke prestaties leveren. In 2015 hebben we onder meer ingezet op een verdere ontwikkeling van onze organisatie om te komen tot een (zelf)bewuste organisatie die bestaat uit mensen die vertrouwen hebben in zichzelf, in elkaar en in de organisatie en die hun antenne zowel naar binnen als naar buiten hebben gericht.

Zo zijn er diverse intervisie groepen aan het werk onder een professionele begeleiding. Dit om met elkaar steeds bewuster te worden van eigen mogelijkheden. Daarnaast zijn medewerkers uitgedaagd om over afdelingsmuren heen te kijken door een ingezet programma 'de zomer van de uitwisseling'.

5.3 Digitale overheid

In de Programmabegroting is als speerpunt bij de verbetering van de bedrijfsvoering en informatievoorziening de fasegewijze invoering van het zaakgericht werken binnen de organisatie genoemd. Na heroriëntatie op zaakgericht werken versus digitaal werken hebben wij geconcludeerd dat:

- De huidige visie op dienstverlening aanpassing behoeft;
- Het grootste deel van de lange termijn doelstelling van informatievoorziening ook kan worden gerealiseerd door de invoering van een nieuw documentmanagementsysteem in combinatie met digitaal werken;
- De huidige behoeften meer zijn geënt op digitaal werken dan op zaakgericht werken.

Dit betekende vervolgens het uitvoeren van een upgrade van het huidige documentmanagementsysteem, die in het eerste kwartaal van 2016 operationeel wordt. Ook is de actualisering van de visie op dienstverlening opgepakt, hetgeen uitmondt in het vaststellen van een nieuwe visie in april 2016. Daarbij is het rapport van de regionale rekenkamer over de digitale dienstverlening meegenomen. Tevens is de voorbereiding gestart van de vernieuwing van de website. Daardoor ondersteunen we ook de digitale klant steeds beter.

Ook in 2015 hebben we een nagenoeg ongestoorde ICT-omgeving kunnen aanbieden, die stabiel, bij de tijd en 24/7 beschikbaar is. We hebben volop gewerkt aan aansluiting op de landelijke ICT infrastructuur. Zo zijn we aangesloten op de Landelijke Voorziening WOZ, de Basisregistratie Kadaster en is de applicatie voor de Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen vernieuwd. De Basisregistratie Grootchalige Topografie bouwen we gezamenlijk met de gemeenten Leusden, Scherpenzeel en Woudenberg op. We lopen in de pas met de landelijke planning.

Het tot stand brengen van de ICT-samenwerking met Scherpenzeel en Woudenberg is in een afrondend stadium.

In mei 2015 is regio FoodValley gestart met het digitaal uitwisselen van declaratie- en factuurberichten tussen zorgaanbieders en regiokantoor. Regiokantoor en gemeenten kregen al snel te maken met onvolledige of onjuiste cliëntgegevens. In verband hiermee is geadviseerd om gebruik te maken van Filecap om cliëntgegevens uit te wisselen. Intussen is aan VNG/KINGemeenten gevraagd vaart te maken met de keuze/implementatie van een beveiligde e-mailoplossing die de hele keten Jeugdzorg en WMO bestrijkt. In het najaar is door I&A FoodValley geadviseerd om de beveiligde e-mailoplossing van Jeugdbescherming Gelderland voor de hele regio in te zetten. De informatievoorziening in het Sociaal Domein is lastig omdat alle betrokken ketenpartners hun organisatie en systemen op de nieuwe keten moeten aanpassen. Hierdoor zijn we genoodzaakt diverse noodoplossingen in te zetten. Bij de verzelfstandiging van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is geadviseerd welke ICT-middelen nodig zijn om als CJG goed te kunnen werken.

Digitaal vergaderen hebben we mogelijk gemaakt met de aanschaf en invoering van een digitale tool.

5.4 Klantcontactcentrum

De fysieke dienstverlening van de gemeente Barneveld aan de balies is de constante factor. De samenwerking tussen de verschillende balies, te weten Publiekzaken, Ruimtelijke ontwikkeling en Sociaal Domein heeft zich verder ontwikkeld. Uit Klanttevredenheidsonderzoek blijkt dat Barneveld onverminderd hoog scoort bij haar inwoners. Zij kunnen goed terecht via dit kanaal. In 2015 hebben wij ook nader onderzoek laten doen naar de wensen en behoeften van onze burgers als het gaat om het gebruik maken van de diverse gemeentelijke kanalen. Dan blijkt dat inwoners onverminderd de keuzes willen hebben en houden over het te kiezen kanaal. Met name het persoonlijke contact aan de balie wordt nog onverminderd gewaardeerd.

Ook wordt het telefonische kanaal via het Klantcontactcentrum veel gebruikt. In het afgelopen jaar hebben wij verder geïnvesteerd in de goede telefonische informatievoorziening aan de voorkant door onze medewerkers. Ook hebben we de afhandeling van e-mail en het up tot date houden van informatie op de gemeentelijke website nadrukkelijk verbonden met het KCC, zodat er eenduidig en snel kan worden geantwoord richting de inwoners. Daarvoor wordt ook steeds meer aansluiting gevonden met de gemeentelijke afdelingen en worden bij het doen uitgaan van grootschalige gemeentelijke mailings proactief met elkaar afspraken gemaakt en informatie uitgewisseld. Bekeken wordt of dergelijke brieven begrijpelijk zijn en of via veel gestelde vragen en antwoorden aan de voorkant reeds antwoorden kunnen worden gegeven. Het afdoeningspercentage schommelt rond de 60%. In 2016 kan verder worden gewerkt aan de doorontwikkeling van het KCC, nadat de dienstverleningsvisie met bijbehorend uitvoeringsprogramma is vastgesteld en daardoor ook de benodigde technische faciliteiten voor het KCC kunnen worden verbeterd.

Ondertussen verandert de Barneveldse samenleving en maken inwoners in toenemende mate gebruik van de technologische mogelijkheden en willen ook direct en liefst online zaken kunnen doen met de gemeente. De Rekenkamercommissie heeft een onderzoek gedaan naar de stand van zaken. Een van de aanbevelingen is om vooral een duidelijke visie met focus vast te stellen op de e-dienstverlening en te investeren in een geheel vernieuwde gemeentelijke website zoals ook aangegeven onder 'Digitale overheid'.

In de tweede helft van 2015 hebben wij daarvoor de benodigde stappen gezet. Door allereerst de huidige website op de meest urgente punten per direct te verbeteren. Daarnaast is begonnen met het ontwikkelen van een duidelijke visie op de dienstverlening en met name ook op mogelijkheden van de digitalisering daarvan. Behalve dat de inwoner bij de gemeentelijke balie zijn zaken kan doen, moet dat tegelijkertijd ook zoveel mogelijk langs de digitale weg kunnen. Daarvoor hebben wij de wensen, behoeften en knelpunten binnen en buiten de organisatie geïnventariseerd en stellen wij in het eerste kwartaal van 2016 een visie (e) Dienstverlening vast en een Programma van Eisen voor een geheel nieuwe gemeentelijke website.

5.5 Medewerkers

In 2015 is het HRM-beleid met een aantal speerpunten voor de komende jaren verder ontwikkeld. De voornaamste uitdaging is het aantrekken, behouden en optimaal inzetten van onze talentvolle medewerkers en het bevorderen van de instroom van jongeren.

Zo zijn we in 2015 gestart met een traineeprogramma. Een zestal trainees zijn aangenomen voor een traject van twee jaar. Het gehele programma en begeleiding doen we grotendeels met eigen mensen. Deze jonge mensen geven nieuwe energie en een frisse blik in onze organisatie.

Tevens is in 2015 het vertrekarrangement voor medewerkers van 63 jaar en ouder doorgevoerd. Meerdere medewerkers hebben hier gebruik van gemaakt, in totaal gaat het om 20 medewerkers in 2015. Naast deze uitstroom is de formatie in 2015 afgenomen door de verzelfstandiging van de exploitatie zwembaden en sporthallen. Hierbij gaat het om bijna 12 fte's.

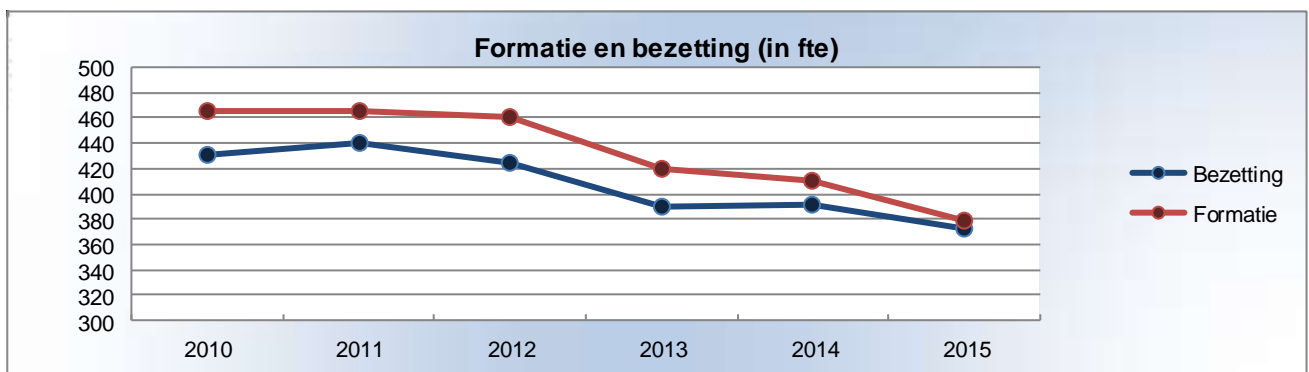
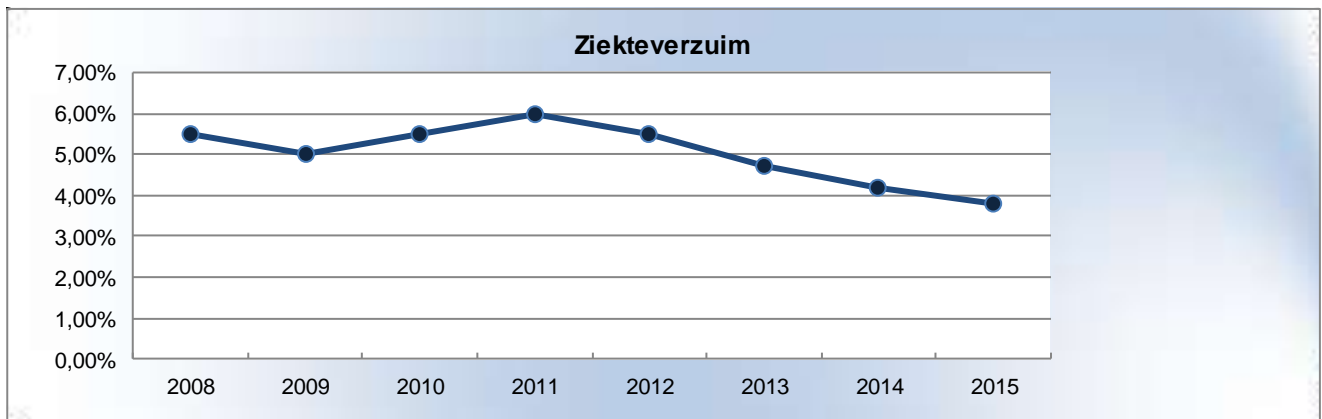
2015 was ook het jaar waarin we gestart zijn instrumenten te ontwikkelen voor het vergroten van de arbeidsmobiliteit en duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers. Om te weten welke competenties, ervaring en formatie we nu en in de toekomst nodig hebben starten we met een vloot-schouwinstrument. Gedurende de komende periode zullen we dit verder ontwikkelen en hier uitvoering aan gaan geven.

We hebben de nieuw ontwikkelde gesprekscyclus verder geautomatiseerd in het e-HRM systeem. Aan opleiding en vorming van onze medewerkers wordt inhoud gegeven door onder andere de interne cursus 'Hoe werkt de gemeente' en daarnaast door het inzetten van externe individuele opleidingstrajecten. Tevens hebben we afgelopen jaar meerdere intervisie trajecten gehad.

Samen met onze arbodienst is ingezet op een actief beleid rond verzuimbegeleiding. Zo hebben alle medewerkers aan een interactieve sessie deelgenomen rondom verzuim.

Het verzuimpercentage is verder gedaald in 2015. Sinds 2011 zien we een dalende trend. Aandacht voor onze zieke medewerkers, voor verzuimgedrag als ook coaching van leidinggevendenden hebben zeker een positieve impact. Inzet op gezonde, energieke medewerkers blijft dan ook van continue belang.

Paragrafen

Formatie en bezetting (in fte)	Bezetting	Formatie
2010	430	465
2011	440	465
2012	425	460
2013	390	420
2014	391	410
2015	372	379

Good governance

Er zijn geen wezenlijke zaken veranderd ten opzichte van de uitkomst van de checklist 2014. De voor 2015 geplande integriteitsworkshops zijn vanwege de voorbereidingen voor de 3D's en de organisatie aanpassing een jaar doorgeschoven. Deze zijn nu gepland in 2016.

Paragraaf 6

Verbonden partijen

6.1 Inleiding

De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de relaties van de gemeente in derde rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend én waarmee financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen dienen een publiek belang. De raad ziet erop toe dat de verbonden partijen bijdragen aan de doelstellingen in de programma's. De functie van de paragraaf verbonden partijen is dat inzicht te bieden.

6.2 Definities

Verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Als geen sprake is van bestuurlijke zeggenschap, worden eventuele risico's in de paragraaf weerstandsvermogen beschreven.

Financieel belang: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Als de financiële relatie uitsluitend bestaat uit inkomens- en/of vermogensoverdrachten (subsidies), is geen sprake van een financieel belang. Deze relaties worden niet in deze paragraaf beschreven. Als daartoe vanuit de kaderstellende rol aanleiding is, worden deze relaties direct bij de programma's beschreven. Als er sprake is van financiële risico's, dan worden deze in de paragraaf weerstandsvermogen beschreven.

Er zijn twee soorten verbonden partijen:

- 1) Publiekrechtelijk: de gemeenschappelijke regeling. Afhankelijk van de aard van samenwerking kan wel of geen rechtspersoon worden gecreëerd. Wordt er geen rechtspersoon gecreëerd dan bestaat de samenwerking vooral uit overleg. Wordt er wel een rechtspersoon in het leven geroepen, dan is er sprake van verlengd lokaal bestuur;
- 2) Privaatrechtelijk: rechtspersoon, zoals een vennootschap (BV, NV of CV), stichting en vereniging.

6.3 Visie op het aangaan van verbonden partijen

De gemeente wil de beoogde doelen, zoals geformuleerd in Kadernota en Programmabegroting, optimaal realiseren. In de meeste gevallen betekent dit dat de gemeente zelfstandig taken en resultaten kan realiseren. In een aantal gevallen is samenwerking met derden zinvol.

De gemeente kan een relatie met een verbonden partij aangaan, indien de voordelen van de samenwerking opwegen tegen de nadelen. Mogelijke voor- en nadelen van verbonden partijen staan beschreven in de nota 'Verbonden Partijen' (juni 2014).

De visie en kaders van verbonden partijen moeten geen harnas zijn, maar een werkbaar en helder instrument. De afweging van voor- en nadelen is tenslotte slechts beperkt in cijfers uit te drukken. De beoordeling en weging van factoren is iets dat bij elke verbonden partij opnieuw zorgvuldig dient te gebeuren. Voor het aangaan van een verbonden partij zijn kaders in de nota 'Verbonden Partijen' geformuleerd.

6.4 Inzicht in verbonden partijen

Om het college en de raad te ondersteunen bij de besturing, rangschikken we onze verbonden partijen bij elke programmabegroting en jaarverslaggeving naar de volgende 3 relevante criteria:

- zeggenschap – de mate waarin de gemeente Barneveld een reële of verwaarloosbare invloed heeft op de verbonden partij (het gaat hierbij niet zozeer om een hard percentage);
- beleidsintensiteit – de mate waarin sprake is veel en/of veranderende beleidskaders;
- financieel belang/risico/kans – de mate waarin de gemeente Barneveld financieel belang heeft, risico loopt of kansen heeft.

Op basis van deze criteria zijn alle verbonden partijen gerangschikt naar een vak in de tabel. De mate van aandacht kan per vak verschillen. Als het gaat om financiële risico's, is zicht op het huishoudboekje belangrijk. Bij een hoge beleidsintensiteit willen we ook invloed kunnen uitoefenen op de dienstverlening.

Paragrafen

Reële zeggenschap		Beleidsintensiteit: Laag	Beleidsintensiteit: Hoog
	Financieel belang/risico/kans: Laag	O-Gen Parkeerservice POA Regio de Vallei	Regio Food Valley
	Financieel belang/risico/kans: Hoog	GBO MTB OddV PPS de Burgt	Permar VGGM
Verwaarloosbare zeggenschap		Beleidsintensiteit: Laag	Beleidsintensiteit: Hoog
	Financieel belang/risico/kans: Laag	Alliander BNG Leisurelands Veluws Bosbrand Comité	
	Financieel belang/risico/kans: Hoog	SVn	

Verbonden partijen ingedeeld naar zeggenschap, beleidsintensiteit en financieel belang/risico/kans

De drie oranje gekleurde vakken betreffen de verbonden partijen waar vanuit financiën en beleid de meeste aandacht naar toe zou moeten gaan.

De volgende mutatie is ten opzichte van de vorige rapportage (programmabegroting 2016) in het overzicht verwerkt:

- Per verbonden partij zijn de resultaten 2015 benoemd en risico's beoordeeld. Ook de financiën zijn in beeld gebracht en vergeleken met de begroting.

De gemeente Barneveld is per 31-12-2015 verbonden aan onderstaande organisaties, in volgorde van de vier programma's.

Verbonden partij	Platform Onderwijs Arbeidsmarkt Valleiregio	Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM)
Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het Platform stelt zich ten doel om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt met elkaar in evenwicht te brengen door bedrijfsleven, onderwijspartijen, gemeenten en andere betrokken met elkaar te verbinden.	Realisatie van bovengemeentelijke en/of specialistische taken zoals opgedragen in de Wet veiligheidsregio's en de Wet Publieke Gezondheid en zoals vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling.
Resultaten 2015	Uit een in 2015 gehouden evaluatie van het POA blijkt dat er behoefte is aan een nieuwe overlegvorm voor de 3 O's. Deze overlegvorm moet tot stand komen in samenhang met de Regionale Strategische Agenda, het Regionaal Werkbedrijf en de opgaven die uit de Arbeidsmarktregio FoodValley volgen. Er is een onderzoek gestart naar de wijze waarop één regionale overlegtafel kan worden opgericht voor de 3 O's, waarin het POA op kan gaan. De resultaten van dit onderzoek worden naar verwachting begin 2016 bekend.	Met betrekking tot de jeugdgezondheidszorg zijn taken overgeheveld naar de VVGM (o.a. in de leeftijd van 0 tot 4 jaar). Met betrekking tot de brandweer is gestart met de implementatie van de Doorontwikkeling Repressieve Organisatie.
Risico's en weerstandsvermogen	n.v.t.	n.v.t.
Programma	1. Participatie en Ondersteuning	1. Participatie en Ondersteuning 3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	1.1 Zelfredzame inwoners	1.2 Sociale en vitale samenleving 3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Financieel Belang	De gemeentelijke bijdrage in 2015 was €8.246 (t.o.v. €8.300 begroot).	De bijdrage 2015 bedroeg € 3,3 mln voor het deel brandweer en rampenbestrijding, en € 0,6 mln voor het deel volksgezondheid/GGD. Beide bedragen zijn conform de begroting.

Verbonden partij	Permar WS	Coöperatie Parkeerservice UA
Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Inwoners met een Wsw-indicatie (mensen met een arbeidsbeperking die willen werken) moeten in een zo normaal mogelijke arbeidsomgeving kunnen werken. Permar helpt mensen om hun arbeidsvermogen zo goed mogelijk te ontwikkelen. Er wordt altijd eerst bekeken of mensen met een Wsw-indicatie bij een reguliere werkgever geplaatst kunnen worden. Het kan zijn dat een aangepaste werkplek bij een reguliere werkgever niet mogelijk is, dan komen mensen bij Permar zelf in dienst. De organisatie Permar WS is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening.	Ondersteuning bij het ontwikkelen, implementeren en uitvoeren van parkeerbeleid, zonder winst oogmerk; De deelnemende gemeenten (leden) zorgen samen voor inkoopkracht, schaalvoordeel en bundeling van kennis.
Resultaten 2015	Permar heeft voor 109 arbeidsjaren (voltijds Wsw-plekken) de uitvoering van de Wsw voor Barneveld verzorgd. Daarnaast zijn er 5,8 arbeidsjaren voor Barneveldse Wsw-ers bij andere werkvoorzieningschappen dan Permar gerealiseerd. De raad heeft in juli 2015 ingestemd met het uitvoeren van een onderzoek naar de toekomstige relatie van de gemeente Barneveld met Permar. Dit onderzoek is in het najaar van 2015 uitgevoerd en in december 2015 en januari 2016 aan de raad gepresenteerd. De raad steunt de door het college voorgestelde strategische richting: het lokaal uitvoeren van de Wsw. Deze strategische richting wordt ingebracht in het regionale onderzoek dat momenteel uitgevoerd wordt.	ParkeerService heeft ultimo 2015 een promotie-actie voor belparkeren verzorgd.
Risico's en weerstandsvermogen	De gemeenten zijn eindverantwoordelijk voor Permar WS. Verliezen moeten uiteindelijk door de gemeenten worden aangevuld als het weerstandsvermogen ontoereikend is. Het gewenste weerstandsvermogen is ongeveer €3,5 miljoen. Op dit moment beschikt Permar niet over een weerstandsvermogen. Conform artikel 28 van de GR Permar WS zuiveren de deelnemende gemeenten naar rato het negatieve eigen vermogen aan tot nul. Gemeente Barneveld zal circa 13% van het tekort als extra gemeentelijke bijdrage moeten betalen.	De raad heeft een besluit genomen ten aanzien van de wet Markt en Overheid. De wet kent een bevoordelingsverbod, maar er is ook een uitzonderingsmogelijkheid.
Programma	1. Participatie en Ondersteuning	2. Bedrijvigheid en Bereikbaarheid
Doelstelling(en)	1.3 Gemeentelijk vangnet	2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat (inclusief goede bereikbaarheid)
Financieel Belang	De begroting voor de Wsw bedroeg in 2015 € 3 mln (gelijk aan de Wsw Rijksbijdrage). De realisatie in 2015 is € 3,2 mln. Belangrijke oorzaken van de overschrijding zijn het subsidietekort op de Wsw en het afstoten van de kwekerij. Van het te verwachten tekort van € 200.000 is € 135.000 ten laste gekomen van de incidentele begrotingsruimte 2015. Voor het overige deel zal een dekkingsvoorstel worden gedaan bij het aanbieden van de jaarstukken van Permar aan de raad in mei 2016.	De bijdrage van Barneveld aan Parkeerservice in 2015 is € 183.000 (begroot was € 145.000). De taken die Parkeerservice voor de gemeente Barneveld uitvoert zijn in 2015 uitgebreid en op de ALV van Parkeerservice zijn in december 2014 een aantal besluiten aangenomen met financiële gevolgen voor de gemeente Barneveld. Begin 2015 is er een nieuw contract met Parkeerservice gesloten, waarin beide bovenstaande punten zijn verwerkt. Dit heeft

Paragrafen

		geleid tot een bijdrage van € 158.000. Hetgeen € 13.000 hoger is dan bij het opstellen van de begroting geraamd. De overige overschrijding kan worden verklaard door diverse kosten a.g.v. storingen en de ombouw van parkeerautomaten (€ 13.000) en de hoger uitgevallen nacalculatie over 2014 (€ 8.000) en te verwachten nacalculatie over 2015 (€ 4.000).
--	--	--

Verbonden partij	Leisurelands	Gebiedscoöperatie O-gen
Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het op een maatschappelijk en economisch verantwoorde wijze aanbieden van een recreatief aanbod dat past bij de eisen en wensen van de recreant.	Herstel van het evenwicht tussen landbouw, wonen, werken, recreatie, natuur en landschap in het gebied van de Gelderse Vallei. O-gen faciliteert en adviseert gemeenten en regio inzake het buitengebied en is daarvoor een kennisnetwerk. Daarnaast is O-gen uitvoeringsorganisatie voor projecten uit het Regiocontract FoodValley.
Resultaten 2015	Leisurelands heeft in 2015 op 19 recreatieterreinen ruim 4 miljoen bezoekers getrokken.	-Faciliteren coördinatiegroep functieverandering; -Projectverantwoording Regiocontractprojecten Natuur & Landschap, klompenpad en Landbouw -Projectleiding/-uitvoering diverse Regiocontractprojecten landbouw en ruimtelijke kwaliteit (Duurzaam Agrarisch Ondernemen, Vallei Boert Bewust, Kavelruil de Glind) -Organiseren en faciliteren ledenwerkgroep Vrijkomende Agrarische Bebouwing Participatie in Ambtelijk Overleg RO Foodvalley en in project Menukaart FoodValley
Risico's en weerstandsvermogen	N.v.t.	Er is een theoretisch risico dat O-gen de uitvoeringstaken m.b.t. Regiocontractprojecten niet goed vervult. Omdat in die projecten vrij veel geld omgaat, zou het effect daarvan groot kunnen zijn, maar de kans dat dit gebeurt wordt heel laag ingeschat. In theorie kunnen de leden van O-gen tot een democratisch besluit komen waar de gemeente Barneveld niet achter kan staan. Gezien de historie van de samenwerking is dat niet waarschijnlijk en de gemeente kan in dat geval besluiten het lidmaatschap op te zeggen. Dit geeft ook geen financieel risico omdat deelname aan projecten waar de gemeente Barneveld niet achter kan staan, niet verplicht is. Beide risico's zijn in 2015 niet aan de orde geweest.
Programma	2. Bedrijvigheid en Bereikbaarheid	2. Bedrijvigheid en Bereikbaarheid 3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat	2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat (inclusief goede bereikbaarheid) 3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Financieel Belang	De gemeente Barneveld heeft op basis van haar inwoneraantal 4,6% van de aandelen in bezit met een intrinsieke waarde van € 1,6 miljoen.	De bijdrage voor 2015 bedroeg €20.000 (conform begroting).

Paragrafen

Verbonden partij	Gemeente Barneveld Ontwikkeling (GBO)	PPS De Burgt
Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Participeren in gebiedsontwikkelingen	Ontwikkeling van nieuwbouwwijk De Burgt
Resultaten 2015	Geen inhoudelijke resultaten. GBO is "slechts"vehikel tot deelname in PPS De Burgt.	Er is een Aanvullende overeenkomst gesloten tussen de partners in de PPS De Burgt, waarmee de eerdere juridische procedures tot ieders genoegen zijn beëindigd. In De Burgt is een begin gemaakt met de feitelijke realisering van het deelgebied Eilanden-Oost.
Risico's en weerstandsvermogen	Geen. GBO is 100% "dochter" van gemeente en dient als vehikel tot participatie in grondexploitaties.	Op 9 juli 2013 heeft de gemeenteraad besloten de financiering van het project via GBO BV over te nemen onder de gelijktijdige verstrekking van dezelfde zekerheden als waarover de bank voor die tijd als externe financier beschikte.
Programma	2. Bedrijvigheid en Bereikbaarheid 3. Woon- en leefomgeving	3.Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)		3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)
Financieel belang	GBO fungeert als geldlener aan GEM De Burgt 2 BV tot een bedrag van €6,1 miljoen	Deelneming in maatschappelijk kapitaal: €90.000. De gemeente heeft een lening verstrekt van € 6,1 miljoen via GBO BV aan GEM De Burgt II BV. De stand van de lening aan GBO BV bedraagt ultimo 2015 € 3,4 miljoen.

Verbonden partij	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn)	Veluws Bosbrand Comité
Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Zorg dragen voor de verbetering van de kwaliteit van de volkshuisvesting en de gebouwde omgeving in brede zin. Doelstelling wordt nagestreefd door het verstrekken van leningen. Gemeente heeft via SVn lopen: <ul style="list-style-type: none"> - garantstelling Woningstichting Barneveld. - VROM Starterslening - Duurzaamheidslening 	Het voorkomen en beperken van bos- en natuurbranden op de Veluwe. Het verrichten van alle verdere werkzaamheden, die met het vorenstaande verband houden.
Resultaten 2015	Er zijn 24 startersleningen verstrekt in de bestaande bouw en 15 starterslening verstrekt in de nieuwbouw.	Geen bijzonderheden.
Risico's en weerstandsvermogen	Het risico dat we lopen is dat huishoudens hun lening niet kunnen aflossen. Het effect is op zich is als hoog in te schatten, maar de kans dat het gebeurt is laag, dus per saldo een laag risico. Daar komt bij dat de eerste hypotheek en de starterslening beide moeten voldoen aan de voorwaarden van NHG.	Als er meer vluchten zijn ten gevolge van langere droogte met hoge indexwaarden, worden de meerkosten via de deelnemende gemeenten verrekend.
Programma	3.Woon- en leefomgeving	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)	3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Financieel Belang	Het saldo van de uitstaande leningen was per 31-12-2015 € 1,7 miljoen voor starters/duurzaamheidsleningen. Garantstelling van € 1 miljoen voor de Woningstichting Barneveld.	De bijdrage in de exploitatielasten is opgenomen in de bijdrage van VGGM.

Paragrafen

Verbonden partij	Regio De Vallei	Omgevingsdienst de Vallei
Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Door de oprichting van de Regio FoodValley is de regio De Vallei als intergemeentelijk samenwerkingsverband grotendeels overbodig geworden en zou kunnen worden opgeheven. De Regio De Vallei wordt in stand gehouden voor de afwikkeling van enkele portefeuilles die alleen de gemeenten betreffen, die bij deze gemeenschappelijke regeling betrokken zijn (de Gelderse gemeenten in de regio FoodValley). Nadat verschillende portefeuilles inmiddels zijn afgebouwd, resteren thans het aandelenbezit in de ARN (Afvalverwerking Regio Nijmegen) en het project externe veiligheid..	Voert de taken uit voor de gemeente op het gebied van het Omgevingsrecht (vergunningverlening en handhaving).
Resultaten 2015	Het project externe veiligheid is afgerond. De samenwerking beperkt zich nu nog tot het aandelenbezit in de ARN.	De OddV staat voor de opgave om tegen marktconforme tarieven producten en diensten te leveren aan de opdrachtgevers i.c. de aangesloten gemeenten en de provincie. Uiterlijk in 2017 moet dit leiden tot een op output gerichte financiering. De jaarrekening van de OddV wordt overigens afzonderlijk aangeboden na ontvangst.
Risico's en weerstandsvermogen	Gelet op de beperkte taakstelling van de regionale samenwerking en de afloop van het project externe veiligheid in 2015 en de afloop van de garantieregeling ARN per eind 2015 is het risico beperkt. De regio heeft een risicofonds van € 100.000.	Bij de oprichting van de OddV is gekozen om geen weerstandsvermogen op te nemen bij de inbreng door de latende organisaties, maar te bepalen dat de OddV zelf weerstandsvermogen opbouwt. Onvoorziene tegenvallers komen hiermee (cf. de afgesproken verdeelsleutel) ten laste van de opdrachtgevers.
Programma	3. Woon- en leefomgeving	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.2 Aantrekkelijke leefomgeving	3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Financieel belang	De bijdrage 2015 bedroeg conform begroting €8.789).	De bijdrage 2015 was begroot op € 2.510.000. In werkelijkheid is € 2.721.000 aan de OddV betaald. Dit is een verschil van € 211.000. Vanaf 1 april 2015 is 1,39 Fte in specialistische taken overgegaan naar de OddV. Hierdoor is de bijdrage in 2015 met € 112.000 verhoogd. Daarnaast zijn door herfinanciering van het overgebleven provinciale takenpakket na de decentralisatie van VVGB-bedrijven, meer middelen beschikbaar gesteld door de provincie. Hierdoor is de bijdrage voor Barneveld met € 21.000 verlaagd. Ten slotte is door de aantrekkende economie het aantal vergunningaanvragen toegenomen, waardoor extra capaciteit is ingezet door de OddV. De bijdrage van de gemeente Barneveld is hierdoor met € 120.000 verhoogd. Per saldo heeft bovenstaande geleid tot een verhoging van de bijdrage in 2015 met € 211.000.

Verbonden partij	Muziektheater Barneveld (MTB)	Regio FoodValley
Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Verzorgt namens de gemeente en Woningstichting Barneveld het aanbod aan huisvesting c.a. aan het Schaffelaartheater en de Muziekschool Barneveld	Een regio zijn, die de belangen en ontwikkelingskansen van het gebied in relatie tot de Agenda Food Valley 2020 krachtig onder de aandacht kan brengen van belangrijke

Paragrafen

		spelers op diverse terreinen
Resultaten 2015	Het beschikbaar stellen van de accommodatie aan de huurder.	De samenwerking heeft zich in 2015 doorontwikkeld in een triple helix organisatie, waarin kennisinstellingen en bedrijfsleven meer verantwoordelijkheid nemen. Er is een strategische agenda opgesteld.
Risico's en weerstandsvermogen	MTB BV heeft één huurder, te weten Schaffelaartheater BV. De exploitatie is daarom afhankelijk van de financiële positie van huurder. I.v.m. de verzelfstandiging van de Muziekschool Barneveld wordt ook een huurovereenkomst gesloten.	De regio beschikt over een toereikende algemene reserve om eventueel risico's op te vangen.
Programma	3. Woon- en leefomgeving	4. Bestuur en interne dienstverlening
Doelstelling(en)	3.3 Adequate voorzieningen	4.1 Bestuur
Financieel belang	Deelneming in geplaatst maatschappelijk kapitaal van € 7,2 miljoen. Het aandeel van de gemeente is 50,1%. De exploitatie van het theater is in handen van de Schaffelaartheater BV.	De bijdragen in 2015 bedroeg €95.710, op basis van een bedrag van € 1,78 per inwoner exclusief projecten (conform begroting).

Verbonden partij	BNG Bank	NV Alliander
Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Lage tarieven, dividend en overige bancaire faciliteiten	Zorgen voor een betrouwbaar en bestendig netwerk t.b.v. transport energie
Resultaten 2015	Geen bijzonderheden Eigen vermogen per juni 2015: €3,7 mld Resultaat 1e halfjaar 2015: €155 mln	Geen bijzonderheden Eigen vermogen 1e halfjaar 2015: €3,6 mld Resultaat 1e halfjaar 2015: €161 mln
Risico's en weerstandsvermogen	De financiële resultaten blijven onder druk vanwege de aanhoudende financiële crisis.	n.v.t.
Programma	4. Bestuur en interne dienstverlening	4. Bestuur en interne dienstverlening
Doelstelling(en)	n.v.t.	n.v.t.
Financieel Belang	24.570 aandelen van een totaal van 55.690.720 aandelen, i.c. 0,04%. Het ontvangen dividend in 2015 bedroeg €14.000 (begroting €31.000)	557.962 aandelen in bezit. Het uitgekeerde dividend in 2015 bedroeg €507.000 (begroting €428.500).

Paragraaf 7

Grondbeleid

7.1 Inleiding

Het gemeentelijk grondbeleid is de afgelopen jaren in belangrijke mate bepaald door de vele projecten die in de gemeente in uitvoering zijn genomen, zoals Blankensgoed, Puurveen, Columbiz Park, Harselaar Zuid, het Centrumplan Barneveld, De Burgt en Veller. Sinds 2011 wordt daarbij gewerkt in de lijn van de Nota Grondbeleid zoals de gemeenteraad die in 2011 heeft vastgesteld. Actief en behoedzaam zijn daarbij de kernbegrippen.

Het grondbeleid is een belangrijk instrument bij het bereiken van de doelstellingen die bij elk van de projecten zijn geformuleerd. De projecten worden in verschillende vormen van samenwerking met marktpartijen tot uitvoering gebracht.

De afgelopen jaren is duidelijk gebleken dat de economische crisis invloed heeft op de grote ruimtelijke projecten in onze gemeente. Na een aantal moeizame jaren is inmiddels een (voorzichtige) kentering merkbaar. Ook in de samenwerking met marktpartijen is dat te merken. In De Burgt behoort het conflict met de partner in de CV inmiddels tot het verleden en wordt constructief samengewerkt in de realisering van het deelgebied Eilanden-Oost. Mede vanwege de ruimtelijke dynamiek in onze gemeente mag Barneveld zich daarnaast verheugen in de belangstelling van een groot aantal marktpartijen.

Het actieve grondbeleid van de afgelopen jaren heeft de gemeente veel mogelijkheden verschaft om actief sturing te geven op de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen. Maar door het actieve grondbeleid is de gemeente eveneens gevoeliger geworden voor de economische ontwikkelingen.

Als gevolg van deze ontwikkelingen heeft de gemeente in 2012 een voorziening getroffen voor de totale grondportefeuille van in totaal € 31,4 miljoen. Hierdoor konden we de grondexploitaties toekomstbestendig maken. Via de periodieke rapportages wordt u regelmatig op de hoogte gehouden van het verloop van deze voorziening op het niveau van de afzonderlijke complexen. Jaarlijks, met het opmaken van de jaarrekening, vindt een actualisatie plaats van alle grondexploitaties. Deze actualisatie vormt tevens de basis voor het herijken van deze voorziening. Het opnieuw herijken van deze voorziening zal jaarlijks plaatsvinden bij het actualiseren van de totale grondportefeuille.

Om sturing te kunnen geven aan de gewenste invulling van de projecten en om de gemeentelijke kosten vergoed te krijgen en ook te kunnen delen in de revenuen van ontwikkelingen, blijven eigen grondposities voor de gemeente van belang. Vanzelfsprekend wordt hierbij in deze tijd uiterste behoedzaamheid betracht. Voorkomen moet worden dat nog meer plancapaciteit wordt toegevoegd, daar waar dat niet leidt tot realisering. Deze lijn is nadrukkelijk verwoord in de Nota Grondbeleid zoals de raad die in 2011 heeft vastgesteld. Deze nota bevat het vigerend beleid ten aanzien van alle relevante aspecten van het gemeentelijk grondbeleid.

De baten en lasten van de grondexploitatie zijn verantwoord onder programma 2 en 3 (respectievelijk Bedrijvigheid en Leefbaarheid). Het projectmatige karakter van de grondexploitatie is duidelijk afwijkend ten opzichte van de rest van de gemeentelijke exploitatie. Het onder programma 2 en 3 verantwoorde saldo van baten en lasten wordt bepaald door het resultaat op de afgesloten complexen en de voorlopige winst- en verliesnemingen op lopende complexen. De resterende baten en lasten worden geactiveerd en hebben als zodanig geen invloed op het resultaat in het betreffende jaar. Deze activering wordt zichtbaar op de balans van de gemeente, onder 'voorraden'.

7.2 Beleid

In alle projecten – in De Burgt via de CV – voert de gemeente op dit moment als gezegd een *actief maar behoedzaam grondbeleid*. Een *actief grondbeleid* betekent kort gezegd, dat de gemeente de benodigde gronden verwerft, bouwrijp maakt en uitgeeft. In dit beleid zijn een actief grondaankoopbeleid, het vestigen van het voorkeursrecht en het zo nodig toepassen van onteigening, de uitvoeringsinstrumenten. Conform het coalitieakkoord 2014-2018 zetten we het concept van faseren en doceren voort van woningbouwontwikkelingen.

De reeds ingezette ontwikkelingen zijn in 2015 voort gezet, voor zowel de woningbouw als ook voor de bedrijventerreinen. Dit houdt tevens in een samenwerking met marktpartijen, daar waar dat gewenst is. Randvoorwaarde bij dit beleid is dat zeer terughoudend wordt aangekocht in gebieden waarvoor nog geen bestemmingsplanprocedure is gestart, tenzij sprake is van een strategische noodzaak. Deze noodzaak dient achteraf expliciet aan de raad te worden verantwoord. Bij een *passief cq faciliterend grondbeleid* laat de gemeente de gewenste ruimtelijke ontwikkeling over aan de markt. Een actief grondbeleid maakt sturing door de gemeentelijke overheid op elk beleidsterrein, op het gebied van de ruimtelijke inrichting, de kwaliteit van realisatie, de categorie woningen en de wijze van exploiteren van terreinen en gebouwen eenvoudiger. Bovendien is de mogelijkheid tot het verhalen van alle gemaakte kosten in dat geval beter mogelijk. Sinds 1 juli 2008 beschikt de gemeente over een instrumentarium, waarbij ook een exploitatieplan als publiekrechtelijke basis voor kostenverhaal kan worden ingezet. Daarnaast is in 2014 de nota bovenwijkse investeringen vastgesteld waardoor specifiek kostenverhaal voor dit type investeringen is geborgd in een beleidsdocument, dat overigens jaarlijks wordt herzien.

Paragrafen

In de systematiek van grondexploitaties wordt winst in principe pas genomen als deze is gerealiseerd, dus bij het afsluiten van een complex (realisatieprincipe). Bij realisering van deelplannen of bij sterk positieve plannen kunnen ook tussentijdse (voorlopige) winstnemingen worden gedaan. Het is gewenst ten aanzien van voorlopige winstnemingen een vaste gedragslijn te volgen. Met het oog hierop is voor de volgende methodiek gekozen:

- De opbrengsten van het complex overstijgen op de balansdatum de kosten;
- Er dient hierbij rekening te worden gehouden met nog te maken kosten;
- Het overblijvende saldo moet minstens € 50.000 bedragen.

Conform beleid worden de grondexploitaties jaarlijks geactualiseerd en vastgesteld. De resultaten van deze actualisaties worden verwerkt in de jaarrekening en opgenomen in het totale resultaat van de gemeente. Bij positieve resultaten worden deze toegevoegd aan de algemene reserve. Bij negatieve resultaten worden deze onttrokken uit deze reserve. Bij het vaststellen van de kadernota besluit de raad vervolgens hoe we eventuele positieve resultaten kunnen inzetten voor een verdere ontwikkeling van onze gemeente.

Wanneer voor een vastgesteld plan een verlies op eindwaarde wordt voorzien, wordt hiervoor direct een verliesvoorziening getroffen (het zogeheten voorzichtigheidsprincipe).

7.3 Financiële aspecten

7.3.1 Resultaat 2015

Het resultaat op de grondexploitatie over het jaar 2015 bedraagt € 77.000 nadelig. In de begroting was geen rekening gehouden met enig resultaat uit de grondexploitatie. Het verschil is het gevolg van het afsluiten van een winstgevend complex, plus de mutaties op de voorzieningen die we hebben bijgesteld op basis van de geactualiseerde grondexploitaties. In het hierna volgende overzicht wordt de opbouw van het resultaat over 2015 weergegeven.

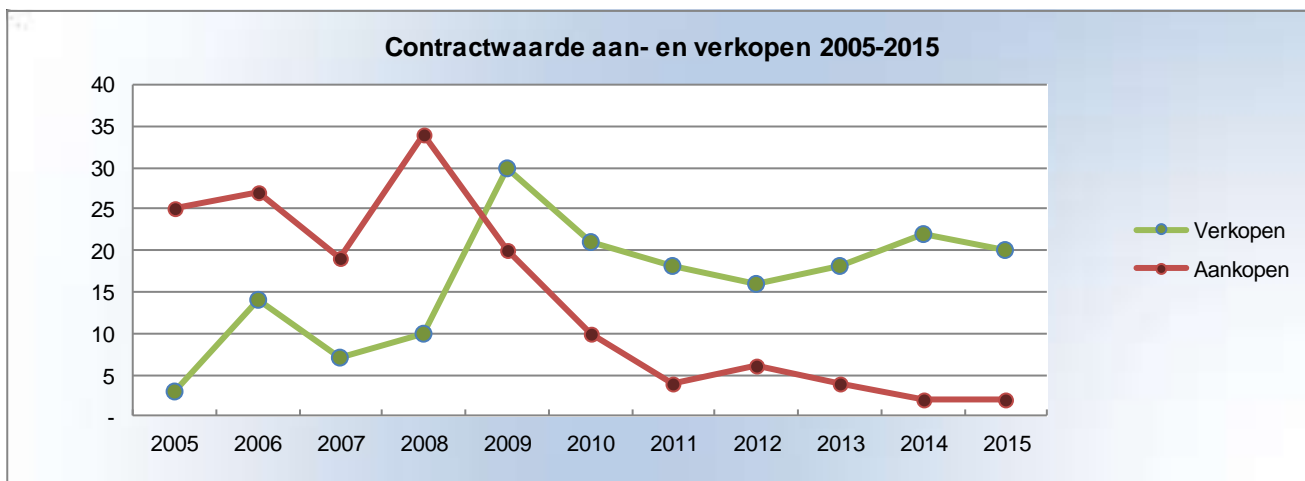
bedragen x € 1.000

Resultaat grondexploitatie	Rekening 2015
A) Afgesloten projecten	
Stroe IV en V	229
Totaal winstnemingen 2015	229 V
B) Mutaties verliesvoorziening 2015	
Saldo toename verliesvoorziening bedrijventerreinen	- 1.034
Saldo afname verliesvoorziening woningbouwterreinen	732
Saldo toename voorziening GBO (de Burgt)	- 4
Totaal toename verliesvoorzieningen	- 306 N
Totaal resultaat grondexploitatie	- 77 N

Voor een uitgebreid overzicht van de mutaties in de grondexploitatie verwijzen we u naar bijlage 2 en 3 van deze jaarverslaggeving. Een verloopoverzicht van de getroffen voorzieningen op de eigen gronden is opgenomen in bijlage 4. In deze bijlage vindt u tevens de mutaties op deze voorzieningen. De financiële effecten van de geboekte resultaten op de grondexploitaties zijn opgenomen onder de beleidsvelden 222-grondexploitatie bedrijventerreinen en 312-grondexploitatie woningen, respectievelijk in programma 2 en 3.

Contractwaarden aan- en verkopen

In 2015 heeft de gemeente contracten gesloten voor aan- en verkoop van gronden. Het gaat om een verkoopcontractwaarde van ca. € 20 miljoen en een aankoopwaarde van ca. € 2 miljoen. In bijgaande grafiek wordt het verloop weer gegeven van deze contractwaarden. In figuur 7.1. ziet u het verloop van de afgelopen jaren voor de waarde van afgesloten verkoop- en aankoopcontracten. In figuur 7.2. wordt vervolgens het saldo verloop getoond van de waarde van deze verkoopcontracten minus de waarde van de aankoopcontracten. Contracten die gesloten zijn worden niet in alle gevallen ook geleverd en betaald in het jaar van contractsluiting. Voor wat betreft de liquiditeiten rond verkoop en aankoop gronden kan het beeld dan ook anders zijn.

Figuur 7.1. Contractwaarde aan- en verkopen gronden

Figuur 7.2. Saldo verloop verkopen minus aankopen gronden

Liquiditeiten

Voor wat betreft de liquiditeiten met betrekking tot de aan- en verkopen van gronden kan worden gemeld dat er in 2015 ruim € 22 miljoen is ontvangen en overgedragen en voor ca. € 2 miljoen is betaald en overgedragen.

7.3.2 Begroot resultaat 2015

Sinds een aantal jaren wordt conform de besluitvorming in de gemeentelijke exploitatiebegroting geen rekening gehouden met een positieve bijdrage vanuit de grondexploitatie. In het afgelopen jaar zien we dat er één project is afgesloten met een positief resultaat. Daarnaast hebben we voor de in exploitatie genomen projecten per saldo een aanvullende verliesvoorziening moeten nemen. Voorzichtigheidshalve is het verstandig om ook voor 2016 geen rekening te houden met een (netto) te verwachten winst op de grondexploitatie. Middels de maandrapportages informeren we u over de voortgang van de projecten met de daarbij behorende te verwachten resultaten.

7.3.3 Risico management

In het kader van risicomanagement is een gemeentebreed weerstandsvermogen bepaald, waar de grondexploitaties onderdeel van uitmaken. Risicomanagement is volledig operationeel. Tot en met 2015 werd het benodigde weerstandsvermogen, aan de hand van de risico-inventarisatie, vier keer per jaar bepaald. Dit is in januari 2016 teruggebracht naar twee keer per jaar. De risico's in de grondexploitaties lopen mee in deze concern brede inventarisatie. In paragraaf 2 vindt u een verdere toelichting op het risicomanagement van de gemeente.

7.4 Jaaroverzicht grondexploitaties en periodieke rapportages

In bijlage 2 en 3 vindt u het jaarlijks overzicht grondexploitaties. In deze bijlagen zijn de geactualiseerde cijfers opgenomen van alle grondexploitaties.

Voor wat betreft de inbreidingslocaties is er voor gekozen deze per deellocatie op te nemen. In 2013 heeft de raad ingestemd met het uitvoeren van 22 inbreidingslocaties. Op basis van een doorrekening van 8 projecten is uitgegaan van ca. € 4 miljoen positief resultaat op deze locaties in totaliteit. Een aantal van deze inbreidingslocaties is in 2014 reeds afgesloten met in totaal een positief resultaat van € 2,1 miljoen (Begoniastraat en Valkseweg). Daarnaast is er een tussentijdse winst genomen in 2014 van € 1 miljoen (Leeuwerikstraat) waardoor het totale resultaat van deze eerste inbreidingslocaties uitkomt op € 3,1 miljoen. Naar verwachting zullen er in 2016 opnieuw een aantal van deze locaties worden afgesloten.

7.5 Toekomstresultaat

Alle grondexploitaties zijn bij het opmaken van de jaarverslaggeving geactualiseerd. Vanuit BBV regelgeving dienen grondexploitaties minstens één keer per jaar te worden geactualiseerd. Dit houdt in dat alle parameters en actuele boekwaarden worden doorgelopen en waar nodig worden bijgesteld. Het actualiseren van de grondexploitaties heeft in de meeste gevallen een effect op het te verwachten resultaat op eindwaarde.

In bijlage 2 zijn de onderhanden werken opgenomen, of in exploitatie genomen gronden (IEGG). Daarin is onder andere het te verwachten resultaat per complex opgenomen. In totaliteit wordt er een negatief resultaat verwacht op eindwaarde van € 12 miljoen. Vorig jaar werd er nog een negatief resultaat op eindwaarde verwacht van € 10 miljoen. Het nadelige verschil van € 2 miljoen wordt vooral veroorzaakt door een lager te verwachten resultaat ten opzichte van vorig jaar in de complexen Columbiz Park (0,9 miljoen), Harselaar Driehoek West (0,8 miljoen) en Holzenbosch I (0,4 miljoen). Daarnaast ontstaat een deel van dit verschil door het afsluiten van Stroe IV en V met een positief resultaat van € 0,2 miljoen.

bedragen x € 1.000

Recapitulatie bouwgronden in exploitatie	Rekening 2015	Rekening 2014
Boekwaarde per 1 januari	97.082	104.561
Bij: Vermeerderingen in het dienstjaar	12.555	10.259
Af: Resultaatsnemingen	229	4.494
Af: Verminderingen in het dienstjaar	- 28.445	- 27.654
Af: Overboekingen	26	5.422
Boekwaarde per 31 december	81.447	97.082
Bij: Nog te besteden bedragen	89.813	97.710
Af: Nog te verwachten opbrengsten	- 159.214	- 184.710
Vermoedelijk resultaat (op eindwaarde)	12.046	10.082

Het toekomstresultaat van de 'niet in exploitatie genomen complexen' wordt in dit verband buiten beschouwing gelaten, omdat de plannen hiervoor (en de berekeningen hiervan) veelal nog te prematuur zijn. Wel zijn van deze complexen globale haalbaarheidsberekeningen aanwezig. De voorzieningen voor de NIEGG gronden houden we voorzichtigheidshalve aan in 2015.

Bij de opmaak van de jaarverslaggeving 2015 zijn aanvullende voorzieningen getroffen voor de grondexploitatie. Op basis van actuele grondexploitaties zijn de voorzieningen voor de grondexploitaties ook geactualiseerd. Met het vaststellen van de jaarverslaggeving worden ook de te verwachten resultaten op eindwaarde van de grondexploitaties, en de bijstelling van de voorzieningen, door de raad geaccordeerd.

5. Balans en toelichting

1. Balans per 31 december 2015

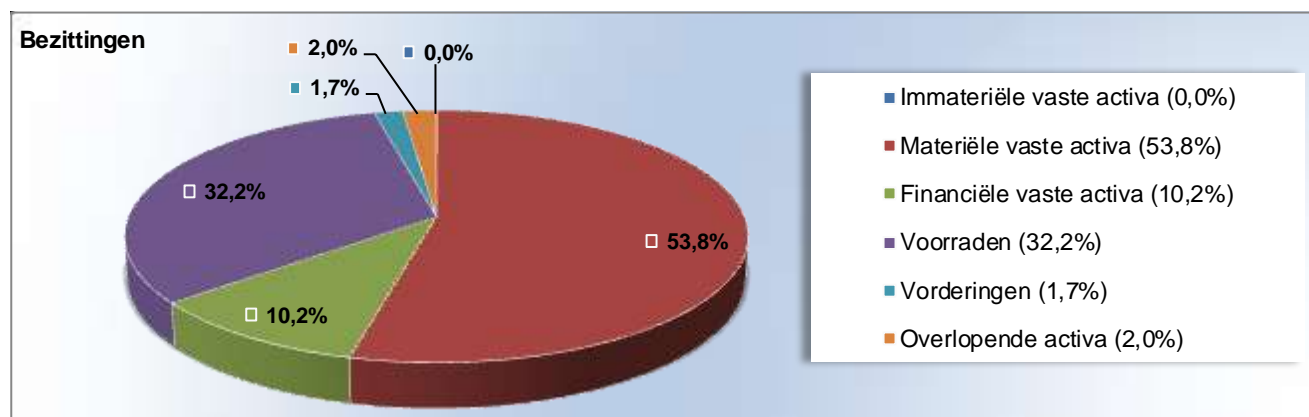
Balans

bedragen x € 1.000

Activa	31-12-2014	31-12-2015	Passiva	31-12-2014	31-12-2015
Vaste activa			Eigen vermogen		
Immateriële vaste activa	157	122	Reserves	55.194	60.541
Materiële vaste activa	179.384	180.071	Onverdeeld resultaat	- 1.215	1.449
Financiële vaste activa	37.298	34.298	Totaal eigen vermogen	53.978	61.990
Totaal Vaste activa	216.839	214.491	Vreemd vermogen		
Vlottende activa			Voorzieningen	14.942	11.377
Voorraden	120.898	107.621	Langlopende schulden	253.247	232.274
Vorderingen	15.716	5.731	Totaal vreemd vermogen	268.189	243.651
Overlopende activa	9.331	6.774	Vlottende passiva		
Totaal vlottende activa	145.945	120.127	Kortlopende schulden	26.806	18.446
Totaal activa	362.783	334.617	Liquide middelen	3.042	2.984
			Overlopende passiva	10.767	7.547
			Totaal Vlottende passiva	40.616	28.977
			Totaal passiva	362.783	334.617

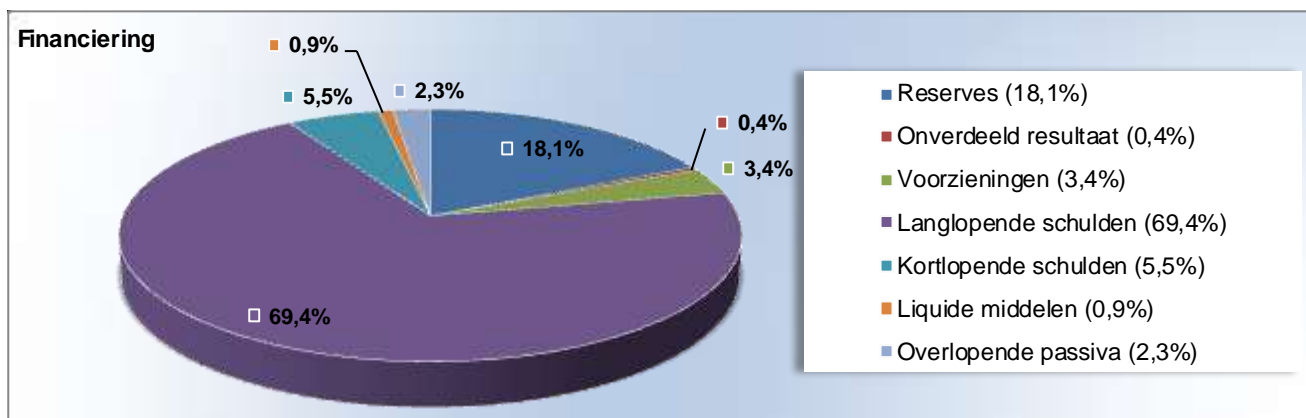
Bezittingen

Op de activa zijde van de balans staan de bezittingen van de gemeente benoemd, uitgedrukt in geld. Onderstaande grafiek geeft een beeld van de omvang van deze diverse bezittingen.

Financiering

De passiva zijde van de balans geeft weer hoe de bezittingen zijn gefinancierd. Uit onderstaande grafiek is helder te zien dat dit voor ca 70% wordt gedaan met langlopende schulden.

2. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

2.1. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Activa algemeen

Voor zover niet anders vermeld, zijn de activa gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond - en hulpstoffen. Daarnaast behoren hiertoe de overige kosten welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Immateriële vaste activa

Onder immateriële vaste activa wordt opgenomen:

- kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en disagio;
- kosten van onderzoek en ontwikkeling.

De afschrijvingstermijn op de kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en disagio is maximaal gelijk aan de looptijd van de lening. De afschrijvingstermijn van kosten onderzoek en ontwikkeling bedraagt ten hoogste vijf jaar.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs verminderd met de afschrijvingen en/of eventuele beschikkingen over reserves en/of ontvangen subsidies voor zover het investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreft.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen, leningen, overige langlopende leningen en overige uitzettingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs onder aftrek van eventuele aflossingen. Deelnemingen worden in afwijking hiervan gewaardeerd tegen marktwaarde indien deze waarde lager is dan de verkrijgingprijs. De bijdrage aan activa in eigendom van derden worden gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdrage verminderd met afschrijvingen. Onder uitzettingen worden aandelen, obligaties, maar ook leningen en vorderingen verstaan. Uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar worden opgenomen onder de vlottende activa. Uitzettingen met een oorspronkelijke looptijd van langer dan een jaar worden gedurende de gehele looptijd onder de financiële vaste activa opgenomen. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de nominale waarde van leningen verrekend.

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs plus bijkomende kosten, dan wel lagere marktwaarde. Vanaf 2012 zijn de BBV richtlijnen voor de waardering van gronden gewijzigd. In 2012 is er een voorziening getroffen op de grondvoorraden. Deze voorziening is meegenomen in de optelling van de voorraden en niet als een reguliere voorziening. De verwerking is conform BBV. In de jaarrekening 2015 heeft een mutatie plaatsgevonden op deze voorziening. Op basis van de actualisaties van de grondexploitaties wordt deze voorziening bijgesteld. Het verloop van deze voorziening is als een aparte bijlage opgenomen in deze jaarverslaggeving. Met het vaststellen van de jaarverslaggeving worden tevens deze actualisaties geaccordeerd.

Passiva

Voor zover niet anders vermeld, zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het onverdeeld resultaat over het boekjaar.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd ter afdekking van:

- Verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's voor bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

2.2 Grondslagen voor resultaatbepaling

Onder baten worden verstaan de inkomsten die rechtstreeks aan het jaar zijn toe te rekenen en die in het jaar als gerealiseerd kunnen worden beschouwd (voorzichtigheidsbeginsel). De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Rente

Sinds 2013 wordt er geen rente meer toegerekend aan de activa. Binnen het optimalisatietraject van de P&C, waaronder de inrichting van een nieuwe administratieve structuur, is tevens de afspraak gemaakt met ingang van de begroting 2013 geen rente meer toe te rekenen aan de vaste activa. Hiermee is de jaarlijks terugkerende, en ingewikkelde administratieve verwerking van omslagrente, komen te vervallen. Met de invoering van een "eigen product" voor de financieringskosten wordt tevens inzichtelijk gemaakt welke rentekosten en renteopbrengsten er zijn.

Afschrijvingen

De afschrijvingen geschieden tijdsevenredig op basis van de verwachte economische levensduur en starten 1 januari volgend op het jaar van ingebruikname. Deze werkwijze hanteren wij vanaf begrotingsjaar 2013. Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.

Resultaten rekening

Op concernniveau is een resultatenrekening opgenomen in de jaarrekening zodat inzicht wordt gegeven in de inkomsten- en kostensoorten welke binnen de gemeente zich voordoen. De resultatenrekening is opgenomen op hoofdlijnen. In hoofdstuk 2, financieel resultaat, is deze resultatenrekening opgenomen.

2.3 Balansratio's

Mede door de economische crisis staan de inkomsten van gemeenten onder druk. Kunnen we de komende tijd nog wel investeren, hebben we daar financieel nog ruimte voor? In dat licht is het goed om naar de balans van de gemeente te kijken en om met een aantal verhoudingsgetallen te werken.

In de jaarverslaggeving hebben we een aantal kengetallen opgenomen ter beoordeling van onze schuldpositie. Deze zijn conform de BBV regelgeving opgenomen in paragraaf 2. Een aantal van deze kengetallen hebben een direct verband met de balans van de gemeente.

3. Toelichting op de balans

3.1. Activa

3.1.1 Vaste activa

Immateriële vaste activa

Onder de immateriële vaste activa zijn met name kosten geactiveerd die gemaakt worden voor onderzoek en ontwikkeling. In 2015 is aanzienlijk minder geactiveerd onder deze immateriële activa. Het beleid is er op gericht om kosten voor onderzoek en ontwikkeling niet meer activeren maar zoveel mogelijk te dekken uit de exploitatiebegroting.

bedragen x € 1.000

Immateriële vaste activa	Boek- waarde 1-1-2015	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrij- vingen	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12- 2015
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	157	25	-	- 59	-	122
Totaal	157	25	-	- 59	-	122

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa is onder te verdelen in economisch nut, maatschappelijk nut en economisch nut met een dekking door heffing. Onder maatschappelijk nut vallen die investeringen die dienen voor het algemeen belang van de gemeente en welke uitsluitend door de gemeente uitgevoerd kunnen worden. U ziet hier een negatieve boekwaarde bij met name de 'Grond-, weg en waterbouwkundige werken'. In dit bedrag zijn onder andere de reeds toegekende reserves opgenomen voor de Harselaartunnel en de verbindingsweg Wesselseweg-Hanzeweg.

Bij activa met een economisch nut gaat het veelal om activa die verhandelbaar zijn en/of die opbrengsten voor de gemeente genereren. Onder de materiële vaste activa met een economisch nut ziet u onder andere de in erfpacht verstrekte gronden. Dit zijn gronden die middels een erfpachtovereenkomst verpacht zijn aan derden. Onder de activa met een economisch nut met een dekking door heffing worden die activa opgenomen die nodig zijn voor bijvoorbeeld de afvalstoffen en riolering en waar tegenover onder andere de afschrijvingskosten een heffing staat als inkomsten.

bedragen x € 1.000

Materiële vaste activa	Boek- waarde 1-1-2015	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrij- vingen	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12- 2015
Economisch nut						
Gronden en terreinen	23.221	1.056	-	- 1.032	-	23.245
Grond-,weg- en waterbouwkundige werken	- 2.222	862	- 1.138	- 365	-	- 2.864
Woonruimten	1.463	-	-	- 41	-	1.422
Bedrijfsgebouwen	110.608	4.790	- 59	- 3.581	-	111.758
Vervoermiddelen	1.532	185	-	- 267	-	1.450
Machines, apparaten en installaties	3.301	2.323	- 6	- 572	-	5.045
Gronden in erfpacht	6.675	1.714	- 3.849	-	-	4.541
Overige	10.880	1.327	45	- 1.416	- 320	10.517
Totaal Economisch nut	155.457	12.256	- 5.007	- 7.274	- 320	155.113
Maatschappelijk nut						
Grond-,weg- en waterbouwkundige werken	- 7.053	1.983	- 1.376	- 339	-	- 6.786
Bedrijfsgebouwen	188	-	-	- 64	-	124
Vervoermiddelen	-	82	-	-	-	82
Machines, apparaten en installaties	173	-	-	- 14	-	160
Overige	1.431	1.114	-	- 166	-	2.379
Totaal Maatschappelijk nut	- 5.261	3.178	- 1.376	- 583	-	- 4.042

Balans en toelichting

Economisch nut, dekking door heffing						
Gronden en terreinen	254	-	-	- 0	-	253
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	22.698	1.202	-	- 930	- 74	22.896
Woonruimten	35	-	-	- 1	-	34
Bedrijfsgebouwen	779	-	-	- 39	-	740
Vervoermiddelen	1.188	-	-	- 237	-	951
Machines, apparaten en installaties	3.111	199	-	- 249	-	3.062
Overige	1.125	3	-	- 64	-	1.064
Totaal Economisch nut, dekking door heffing	29.188	1.405	-	- 1.520	- 74	29.000
Totaal	179.384	16.840	- 6.383	- 9.376	- 393	180.071

De toename van de materiële vaste activa bestaat uit diverse gedane investeringen in 2015. In onderstaande tabel zijn de investeringen opgenomen waar in 2015 meer dan € 1 miljoen aan is besteed. Voor wat betreft de gronden die in erfpacht zijn uitgegeven geldt dat deze op de balans verschoven zijn van de grondvoorraden naar de materiële vaste activa. De erfpachtcanon wordt vervolgens als een inkomst meegenomen in de meerjarige begroting.

bedragen x € 1.000

Belangrijkste investeringen (groter dan € 1.000.000)	investeringen 2015
Belangrijkste investeringen	
Gronden en terreinen	1.492
Detmar & Rehobothschool terrein 2015	1.492
Bedrijfsgebouwen	2.645
Uitbreiding Eben Haezerschool	1.145
Detmar & Rehobothschool nwbw school 2015	1.500
Machines, apparaten en installaties	1.529
Overdekt zwembad Voorthuizen installaties	1.529
Gronden in erfpacht	1.105
Belangrijkste investeringen	6.771
Overige investeringen	10.069
Totaal	16.840

Financiële vaste activa

Bij de financiële vaste activa is onder meer de door de gemeente in 2013 verstrekte lening aan GBO BV (met een doorlening aan PPS De Burgt) opgenomen (leningen aan deelnemingen). In 2015 is, binnen de gestelde kaders van de leningsovereenkomst, een aanvullende storting gedaan van € 200.000. Tevens heeft er een aflossing plaatsgevonden van € 1,2 miljoen waardoor de lening op €3,4 uitkomt per eind 2015. Onder de overige langlopende leningen zijn onder andere verstrekte hypotheekleningen aan ambtenaren opgenomen (ca. € 26,4 miljoen); op deze verstrekte hypotheekleningen is in 2015 ca. € 2,3 miljoen aan aflossingen ontvangen. Het resterende deel van de overige langlopende leningen bestaat uit leningen aan de SVN (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten), voor onder andere startersleningen.

bedragen x € 1.000

Financiële vaste activa	Boek- waarde 1-1-2015	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijv./ Aflossing	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12- 2015
Kapitaalverstrekking deelnemingen	87	-	-	-	-	87
Bijdrage aan activa van derden	554	- 537	321	- 144	-	194
Leningen aan deelnemingen	4.427	200	- 1.208	-	-	3.420
Overige langlopende leningen	32.229	849	- 2.466	- 15	-	30.597
Totaal	37.298	512	- 3.353	- 159	-	34.298

Balans en toelichting

3.1.2 Vlottende activa

Vorraden

Voor wat betreft de voorraden gronden wordt in het schema hieronder met name de mutatie getoond op balansniveau. De bedragen onder vermeerderingen betreffen veelal kosten voor aankoop, bouw- en woonrijp maken van de gronden. Onder de verminderingen zijn de verkopen en erfpachten opgenomen als mede grondmutaties tussen complexen onderling. Bij de resultaatnemingen gaat het om verlies- en winstnemingen in het boekjaar. Voor een nadere toelichting op de resultaten van de grondexploitaties wordt verwezen naar paragraaf 7.

In bijlage 2 en 3 van deze jaarverslaggeving vindt u een uitgebreid overzicht van de boekwaarden, resultaatnemingen en te verwachten resultaten per complex.

De voorziening voorraden betreft met name een voorziening die in 2012 is getroffen. Een deel van deze voorziening is reeds ingezet ter dekking van een aantal verlieslijdende projecten. In de jaarrekening van 2015 is een bijstelling van deze voorziening opgenomen. In bijlage 4 is een verloopoverzicht opgenomen van deze voorziening gespecificeerd naar complex.

bedragen x € 1.000

Vorraden	Boek- waarde 31-12-2014	Admin. mutaties	Boek- waarde 1-1-2015	Vermeer- deringen	Verminder- ingen	Resultaat- nemingen	Boek- waarde 31-12- 2015
Vorraden Bouwgrond							
In exploitatie	97.082	26	97.108	12.555	- 28.445	229	81.447
Niet in exploitatie	53.506	- 26	53.480	2.816	- 130	-	56.166
Vorraden bouwgrond	150.588	-	150.588	15.371	- 28.575	229	137.613
Voorziening bouwgrond							
In exploitatie	- 24.201		- 24.201	- 302			- 24.503
Niet in exploitatie	- 5.489		- 5.489	-			- 5.489
Voorziening bouwgrond	- 29.690	-	- 29.690	- 302	-	-	- 29.992
Totaal	120.898	-	120.898	15.070	- 28.575	229	107.621

Vorderingen

Een deel van de stand van de debiteuren wordt vanaf 2015 apart weer gegeven. Dit betreft de zogenaamde debiteuren overheid. Als we die standen bij elkaar tellen is het saldo van 2015 nagenoeg op hetzelfde niveau als eind 2014. De stand van de voorziening debiteuren is licht toegenomen. We werken met een vaste storting per jaar in deze voorziening. De onttrekking uit de voorziening is in 2015 lager dan de jaren ervoor. De voorziening is voldoende van omvang. In de begroting 2016 wordt reeds rekening gehouden met een lagere storting in deze voorziening.

De vorderingen op GBO BV bestaan uit facturen welke door de gemeente zijn betaald ten behoeve van GBO BV. Deze zijn in een rekening courant verhouding opgenomen. Het voornemen bestaat om hier een rente over in rekening te gaan brengen vanaf 2016. Het bedrag van 'Nog te ontvangen bedragen' bestond voornamelijk uit de vordering op Vattenfall, ad € 8,4 miljoen. De laatste termijn is conform afspraak in 2015 voldaan. Mede daardoor zijn de vorderingen aanzienlijk gedaald.

bedragen x € 1.000

Vorderingen	31-dec-2014	31-dec-2015
Debiteuren algemeen	3.569	1.697
Voorziening debiteuren	- 533	- 596
Debiteuren belastingen	1.135	913
Debiteuren WZI (WWB, WMO en andere regelingen)	1.064	943
Nog te ontvangen bedragen	8.748	250
Overige vorderingen	10	10
Vorderingen op GBO BV	1.723	1.723
Debiteuren overheid	-	791
Totaal	15.716	5.731

Balans en toelichting

Overlopende activa

Dit onderdeel bestaat uit een aantal balans posten welke periodiek muteren. Het gaat hier om een momentopname. Dat is goed te zien bij met name de posten als de nog te ontvangen koopsommen. Eind 2015 zijn alle verkopen ook afgerond in 2015 terwijl dit in 2014 niet het geval was, daar hadden we nog een aantal koopsommen te ontvangen. Hetzelfde geldt bij de overlopende activa, waar het met name gaat om vooruitbetaalde bedragen. Deze zijn per eind december 2015 lager dan eind 2014. De grootste post betreft de nog te ontvangen BTW/BCF gelden. De aangifte voor het BTW compensatiefonds (BCF) wordt éénmaal per jaar ingediend, aan het einde van het boekjaar. De beschikkingen van de BCF aangiften worden altijd in juni door de belastingdienst verzonden waarna uitbetaling volgt.

bedragen x € 1.000

Overlopende activa	31-dec-2014	31-dec-2015
Nog te ontvangen koopsommen	1.726	-
Nog te verrekenen BTW / BCF	4.369	5.794
Overige overlopende activa	3.235	980
Totaal	9.331	6.774

3.2. Passiva

3.2.1 Eigen vermogen

Reserves

In bijgaand overzicht vindt u het verloopoverzicht van de reserves over het afgelopen boekjaar. Reserves kunnen op verschillende manieren worden aangesproken. In het overzicht ziet u de stortingen en onttrekkingen ten laste en ten gunste van de exploitatie. Daarnaast kunnen reserves worden ingezet als dekkingsmiddel bij investeringen. Deze mutaties staan verantwoord in de kolom 'Overige mutaties'. In 2015 hebben geen mutaties plaatsgevonden ter dekking van investeringen. De onttrekkingen uit de reserves zijn steeds gebaseerd op expliciet vastgesteld beleid dan wel op separate raadsbesluiten. Dit geldt evenzo voor de toevoegingen aan de reserves.

bedragen x € 1.000

Reserves	Saldo 1-1-2015	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Overige mutaties	Saldo 31-12-2015
Algemene reserve					
Reserve Algemene reserve	22.072	2.237	- 3.665	-	20.644
Algemene reserve	22.072	2.237	- 3.665	-	20.644
Bestemmings reserve (bestedingsfunctie)					
Reserve Bovenformatieven	18	260	- 259	-	19
Reserve Co-financiering Food Valley	552	-	- 54	-	498
Reserve Egalisatiefonds riolering GRP	1.012	-	- 237	-	775
Reserve Evenementenhal	375	-	-	-	375
Reserve Parkeren	810	-	-	-	810
Reserve precariobelasting	-	2.633	-	-	2.633
Reserve Sociaal Domein	1.787	3.800	-	-	5.587
Bestemmings reserve (bestedingsfunctie)	4.553	6.693	- 550	-	10.696
Bestemmings reserve (inkomensfunctie)					
Reserve Nuon gelden	-	7.979	-	-	7.979
Reserve Nuon gelden (nog te ontvangen)	6.347	-	- 6.347	-	-
Bestemmings reserve (inkomensfunctie)	6.347	7.979	- 6.347	-	7.979
Bestemmings reserve (lasten activa)					
Reserve Kapitaallasten	22.222	-	- 1.000	-	21.222
Bestemmings reserve (lasten activa)	22.222	-	- 1.000	-	21.222
Totaal	55.194	16.909	- 11.562	-	60.541

Balans en toelichting

Onverdeeld resultaat

Onder het eigen vermogen wordt naast de reserves het resultaat van het boekjaar opgenomen. In 2015 is het resultaat € 1,4 miljoen positief. Het voorstel is om het resultaat over 2015 te storten in de algemene reserve.

bedragen x € 1.000

Onverdeeld resultaat	31-dec-2014	31-dec-2015
Resultaat boekjaar	- 1.215	1.449
Totaal	- 1.215	1.449

3.2.2 Vreemd vermogen

Voorzieningen

De voorzieningen kunnen worden onderverdeeld in een tweetal soorten. De eerste soort voorzieningen zijn bedoeld voor de egalisatie van lasten. Deze worden gebruikt ter regulering van jaarlijks schommelende lasten. Aan deze voorzieningen liggen beheersplannen ten grondslag. Periodiek worden deze plannen herzien en door de raad vastgesteld.

De andere voorzieningen worden opgenomen op basis van reëel in te schatten risico's. De grootste voorziening die u hierin aantreft is de voorziening bovenwijkse investeringen. Deze is gevormd op basis van de nota bovenwijkse investeringen welke de raad heeft vastgesteld in 2013.

De toevoeging aan de voorziening De Burgt heeft plaatsgevonden bij het vaststellen van de jaarrekening 2014 van GBO BV. De stand van deze voorziening sluit aan op het negatieve eigen vermogen in GBO BV, conform vastgesteld beleid. De gemeente is 100% aandeelhouder van deze B.V.

Als laatste is de voorziening WAO grotendeels aangewend voor de in 2014 reeds genoemde afrekening. In de voorziening wordt nu nog jaarlijks een vast bedrag gestort. De onttrekkingen worden gevormd door de uitkeringen die de gemeente in het kader van het eigen risicodragerschap moet doen.

bedragen x € 1.000

Voorzieningen	Saldo 1-1-2015	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Aanwen- dingen	Saldo 31-12- 2015
Voorzieningen (egalisatie lasten)					
Voorziening Groot onderhoud wegen	1.249	1.428	-	- 2.475	202
Voorziening Onderhoud gemeentelijke gebouwen	2.125	1.144	-	- 1.045	2.224
Voorziening Onderhoud primair onderwijs	2.034	87	- 1.795	- 11	314
Voorziening ontwikkelingsfonds platteland	490	505	-	- 479	517
Totaal Voorzieningen (egalisatie lasten)	5.898	3.165	- 1.795	- 4.010	3.258
Voorzieningen (verplichting risico's)					
Voorziening Bovenwijkse investeringen	6.470	-	-	-	6.470
Voorziening De Burgt	1.490	4	-	-	1.494
Voorziening WAO	1.000	96	-	- 941	155
Voorziening WSW	83	-	- 21	- 62	-
Totaal Voorzieningen (verplichting risico's)	9.044	100	- 21	- 1.003	8.120
Totaal	14.942	3.264	- 1.816	- 5.013	11.377

Balans en toelichting

Langlopende schulden

De langlopende schulden bestaan uit twee onderdelen. Een deel betreft de leningen die bij de BNG zijn opgenomen. Een ander deel betreft de schuld vanuit spaarhypotheken. De post langlopende leningen is afgenomen in 2015. Voor het financieringsbeleid en relevante balansratio's wordt verwezen naar paragraaf 4 van deze jaarverslaggeving.

bedragen x € 1.000

Langlopende schulden	31-dec-2014	Opname	Aflossing	31-dec-2015
Opgenomen langlopende leningen	320.637	-	-	320.637
Aflossing Onderhandse leningen	- 69.498	-	20.949	- 90.447
Spaarsaldo hypotheken	2.108	- 24	-	2.084
Totaal	253.247	- 24	20.949	232.274

3.2.3 Vlottende passiva

Kortlopende schulden

Bij de kortlopende schulden zien we een afname van de kasgeldleningen. Een aantal leningen zijn omgezet naar een langere termijn dan wel zijn afgelost. In paragraaf 4 vindt u nadere informatie rond ons treasury beleid.

bedragen x € 1.000

Kortlopende schulden	31-dec-2014	31-dec-2015
Crediteuren	1.376	2.229
Kasgeldleningen	18.000	7.000
Nog te betalen bedragen	7.179	8.695
Waarborgsommen	252	521
Totaal	26.806	18.446

Liquide middelen

De bankstanden, of liquide middelen, betreffen bij de jaarrekening een momentopname. Gezien de negatieve bankstanden is er geen sprake van het aanhouden van gelden in 's rijks schatkist, het zogenaamde schatkistbankieren. Voor een inzicht in de kasstromen wordt u verwezen naar het kastroomoverzicht in deze jaarrekening.

bedragen x € 1.000

Liquide middelen	31-dec-2014	31-dec-2015
Bank Nederlandse gemeenten	3.042	2.984
Totaal	3.042	2.984

Overlopende passiva

Het grootste onderdeel van de overlopende passiva betreffen gelden die we ontvangen hebben en die betrekking hebben op komende uitgaven. De post vooruit ontvangen bedragen is afgenomen door de afwikkeling van de escrow van Vattenfall. Reeds eerder had de gemeente €1,6 miljoen ontvangen. Gezien het nog altijd aanwezige risico was dit opgenomen onder deze post. Nu de definitieve afwikkeling heeft plaatsgevonden in 2015 is dit bedrag over geboekt naar de nuon reserve, tezamen met de laatste betalingen van Vattenfall.

Daarnaast is nog te betalen loonbelasting opgenomen onder de overlopende passiva; dit betreft de aangifte over de maand december.

bedragen x € 1.000

Overlopende passiva	31-dec-2014	31-dec-2015
Te betalen loonbelasting	1.551	1.512
Te betalen WWB/WMO/IOAZ gelden	367	353
Nog te betalen grondtransacties	810	810
Vooruit ontvangen bedragen	7.559	4.482
Overige overlopende passiva	481	391
Totaal	10.767	7.547

4. Kasstroomoverzicht

bedragen x € 1.000

Kasstroomoverzicht		Rekening 2015
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo jaarrekening		1.449
Afschrijvingen		9.595
Mutatie werkkapitaal (afname)		25.237
- Mutatie voorraden (afname)	13.277	
- Mutatie vorderingen (afname)	12.541	
- Mutatie kortlopende schulden excl. Bankschulden (afname)	- 581	
Mutatie reserves (toename)		6.563
Mutatie voorzieningen (afname)		- 3.565
Kasstroom uit operationele activiteiten		39.278
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen immateriële vaste activa		- 25
Desinvesteringen immateriële vaste activa		-
Investeringen materiële vaste activa		- 16.840
Desinvesteringen materiële vaste activa		6.776
Investeringen financiële vaste activa		- 512
Desinvesteringen financiële vaste activa		3.353
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		- 7.247
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Opname langlopende geldleningen		- 24
Aflossing langlopende geldleningen		- 20.949
Mutatie kasgeldleningen (afname)		- 11.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		- 31.974
Mutatie geldmiddelen (toename)		58
De mutatie in geldmiddelen is als volgt te specificeren		
Liquide middelen ultimo vorig dienstjaar:		- 3.042
Liquide middelen ultimo dienstjaar:		- 2.984
Mutatie geldmiddelen (toename)		58

Een kasstroomoverzicht is een overzicht van de feitelijke geldstromen die in een organisatie in de loop van een boekjaar binnenkomen en uitgaan. Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in verschillende onderdelen zoals:

- De financiering van de activiteiten van de onderneming in het boekjaar.*
Zo zien we dat er in 2015 per saldo een afname plaats heeft gevonden van de lang- en kortlopende leningen met 32 miljoen.
- De liquiditeitspositie*
De mutatie in liquide middelen zien we terug in het overzicht. Deze zijn gestegen met € 58.000
- Het vermogen van de onderneming om geldstromen te genereren.*
Uit het overzicht zien we dat er ca. € 39 miljoen aan liquiditeiten beschikbaar is vanuit de operationele activiteiten. Voor een deel, ca. € 7 miljoen, worden deze gebruikt voor uitgaven in investeringen. De grootste investeringsuitgaven betreffen het zwembad Voorthuizen (€ 1,5 mln), Detmar-, Rehoboth- en Eben Haezerschool (totaal ruim € 4 mln) en gronden in erfpacht (€ 1,1 mln).

Gecombineerd geven de balans, de resultatenrekening en het kasstroomoverzicht een volledig beeld van het financiële reilen en zeilen van een onderneming. De balans toont de waarde van de bezittingen en schulden op enig moment en de resultatenrekening verschaft inzicht in de opbrengsten en kosten in een periode. Het kasstroomoverzicht ten slotte geeft inzicht in de inkomsten en uitgaven in die periode. In vergelijking met voorgaand jaar zien we een afname van de uitgaven die we doen in investeringsactiviteiten (een daling van € 17 miljoen). Tegelijk zien we dat daarmee de mogelijkheid ontstaat om schulden af te lossen.

5. Wet normering topinkomens (WNT)

In het kader van nieuwe wetgeving is de gemeente verplicht de salariskosten van topfunctionarissen in de jaarverslaggeving expliciet te vermelden. In de wet worden voor gemeenten de gemeentesecretaris en de griffier aangemerkt als topfunctionaris. De WNT-norm is opgebouwd uit drie componenten te weten:

1. Beloning (zoals regulier bruto salaris, eindejaarsuitkering, vaste bruto componenten)
2. Beloningen betaalbaar op termijn (zoals de werkgeversbijdrage voor pensioen, arbeidsongeschiktheidsverzekeringen, betalingen bij arbeidsongeschiktheid);
3. Belaste vaste en variabele kostenvergoedingen (zoals belaste reiskostenvergoedingen).

Het totale normbedrag is voor 2015 vastgesteld op € 178.000. Onderstaand treft u de bedragen aan die voor rekening van de gemeente komen in 2015.

Wet normering topinkomens (WNT)	Gemeente secretaris	Griffier
Aantal fte (1 fte = 36 uur per week)	1,00	1,00
Naam functionaris	D. Bakhuizen	E. van Steden
Datum in dienst	01-03-1986	01-07-2003
1. Beloning	€ 112.039	€ 94.699
2. Beloningen betaalbaar op termijn	€ 14.852	€ 13.762
3. Belaste vaste en variabele kostenvergoedingen	€ 582	€ 225
Totaal	€ 127.473	€ 108.686

Bijlagen

Bijlage 1 – Controleverklaring

Accountants

Baker Tilly Berk N.V.
Entrada 303
Postbus 94124
1090 GC Amsterdam
T: +31 (0)20 644 28 40
F: +31 (0)20 646 35 07
E: amsterdam@bakertillyberk.nl
KvK: 24425560
www.bakertillyberk.nl

Aan Het College van Burgemeester en Wethouders van de
gemeente Barneveld

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de (in de jaarstukken op bladzijde 6 tot en met 9 en 71 tot en met 82 inclusief de bijlagen 2, 3, 4 en 7) opgenomen jaarrekening 2015 van de gemeente Barneveld gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en het overzicht van baten en lasten over 2015 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SISA-bijlage met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

Verantwoordelijkheid van het College van Burgemeester en Wethouders

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Barneveld is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Het College van Burgemeester en Wethouders is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het Controleprotocol WNT.

Accountants

Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2 lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door de Gemeenteraad bij raadsbesluit van 6 mei 2014 vastgesteld. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeente Barneveld een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2015 als van de activa en passiva per 31 december 2015 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Accountants

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213 lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Amsterdam, 3 mei 2016

Baker Tilly Berk N.V.

was getekend

drs. E.C.J. Moens RA
Partner

Bijlage 2 – In exploitatie genomen gronden (IEGG)

Op de volgende pagina vindt u een totaaloverzicht van de in exploitatie genomen gronden.

- In de kolom 'Resultaatsneming t/m 2014' zijn de resultaten weergegeven die reeds verwerkt zijn in de boekwaarden. Dit betreffen onder andere reeds geboekte afwaarderingen als ook voorlopige winstnemingen die in voorgaande jaren al in het resultaat verwerkt zijn.
- De resultaatsneming t/m 2014 bij het Columbiz Park van € 4,85 miljoen bestaat uit de volgende onderdelen:
  - getroffen verliesnemingen op contante waarde € 2,85 miljoen
  - een reeds ontvangen bijdrage van Heilijgers € 2,00 miljoen

Daarnaast is er nog een te ontvangen bedrag van Heilijgers van € 0,85 miljoen. Deze is verwerkt in de nog te ontvangen opbrengsten.

- De boekwaarden van de grondvoorraden worden weergegeven per begin- en per einde van het boekjaar. Deze boekwaarde is het saldo van de kosten minus de opbrengsten die we in de betreffende grondcomplexen hebben gehad. Daar waar een complex een negatieve boekwaarde laat zien hebben we reeds meer inkomsten gerealiseerd dan uitgaven. De kolom vermeerdering geeft het bedrag aan dat we in het afgelopen jaar hebben uitgegeven per complex. De kolom vermindering geeft het bedrag weer van de inkomsten van het afgelopen jaar. In de kolom resultaatsneming ziet u de resultaatsneming in het afgelopen jaar. Het kan zijn dat dit het resultaat is van een afgesloten complex, dan wel een tussentijdse resultaatsneming.
- In de kolommen 'nog te maken kosten' en 'nog te ontvangen opbrengsten' ziet u per complex wat we nog verwachten aan uitgaven en inkomsten. Deze totale bedragen zijn opgebouwd uit de achterliggende details uit de grondexploitaties. In de MPG (Meerjaren Prognose Grondexploitaties) zijn de details per complex inzichtelijk, per kosten- en opbrengstsoort.

bedragen x € 1.000

Voorraden: In exploitatie genomen gronden	Resultaat- neming t/m 2014	Boek- waarde begin djr	Vermeer- dering	Vermin- dering	Resultaat- neming in 2015	Boek- waarde einde djr	Restant uitgeef- bare grond	BW per restant uitgeef- bare m2	Nog te maken kosten	Nog te ontvan- gen opbreng- sten	Verwacht eind- resultaat eind- waarde	Getroffen voorzie- ning	Verwacht jaar van afron- ding
Bedrijventerrein													
800003 - Thorbeckelaan Zuid		9.950	625	- 4.065	-	6.509	5,82 ha	€ 112	5.186	- 11.037	- 658	658	2021
800008 - Briellaerd Noord		6.275	472	- 731	-	6.015	1,73 ha	€ 348	851	- 6.114	- 752	752	2017
800020 - Columbiz Park	- 4.850	17.312	1.149	-	-	18.461	3,84 ha	€ 481	8.280	- 11.536	- 15.204	15.204	2020
800026 - Harselaar Driehoek West		143	15	-	-	158	1,69 ha	€ 9	1.803	- 2.638	676	-	2017
800029 - Harselaar Zuid fase 1a		20.003	1.510	- 30	-	21.483	27,36 ha	€ 79	36.103	- 60.258	2.672	-	2024
800031 - Harselaar West West		2.901	597	- 3.482	-	15	4,44 ha	€ 0	2.110	- 2.702	577	-	2016
800078 - BTP Herontw ikkeling Nijkerkerw eg 119		14	25	-	-	39	0,30 ha	€ 13	341	- 708	329	-	2016
Totaal Bedrijventerrein	- 4.850	56.597	4.392	- 8.309	-	52.680	45,17 ha		54.673	- 94.993	- 12.361	16.615	
Woningbouw													
800001 - Jonkersw eg		103	37	-	-	140	0,40 ha	€ 35	740	- 1.194	314	-	2017
800002 - Van den Bogertlaan		- 62	- 42	9	-	- 95	-	€ -	327	- 0	- 232	232	2016
800006 - Schoolterrein Hessenw eg (Meer waarde)		80	3	-	-	83	0,02 ha	€ 414	141	- 762	538	-	2017
800007 - Overgangszone Esvelderbeek		4.085	646	- 2.250	-	2.482	8,92 ha	€ 28	456	- 1.964	- 974	974	2017
800010 - Veller I		6.412	652	- 922	-	6.142	0,72 ha	€ 855	672	- 3.428	- 3.386	3.386	2017
800011 - Veller II		19.174	2.222	- 10.539	-	10.858	5,89 ha	€ 184	8.519	- 18.461	- 916	916	2019
800012 - Voorzieningenstrook Luntersew eg	- 680	- 18	21	-	-	3	0,08 ha	€ 3	356	- 366	7	-	2017
800015 - Centrumplan Markthalgebied		108	- 26	- 271	-	- 189	0,12 ha	€ -155	683	- 764	269	-	2016
800022 - Blankensgoed		- 385	118	- 17	-	- 284	0,84 ha	€ -34	1.743	- 1.799	340	-	2017
800024 - Holzenbosch I		5.669	580	- 23	-	6.227	7,89 ha	€ 79	13.998	- 20.990	766	-	2021
800032 - Kootw ikerbroek III	785	- 69	- 2	-	-	- 71	0,22 ha	€ -32	134	- 400	337	-	2018
800033 - Puurveen		2.466	293	- 2.598	-	161	1,54 ha	€ 10	939	- 2.943	1.843	-	2017
800034 - Stroe IV en V	500	- 302	73	-	229	-	-	€ -	-	-	-	-	2016
800035 - Blaupot ten Catehof		427	76	-	-	503	0,14 ha	€ 354	322	- 421	- 404	404	2016
800036 - Herontw ikkeling Schoutenstraat 109 (GvP)		3.496	612	- 1.494	-	2.615	2,12 ha	€ 123	583	- 1.652	- 1.545	1.545	2017
800037 - Herontw ikkeling J. Catsstraat 82 (Mauritsschool)		- 850	224	- 45	-	- 672	-	€ -	399	- 7	280	-	2016
800041 - Herontw ikkeling Schoonderb.w eg 45(Besselaarschool)		240	132	- 125	-	247	-	€ -	113	- 171	- 189	189	2017
800046 - Kootw ikerbroek Oost fase 1		- 529	94	-	-	- 435	0,85 ha	€ -51	161	- 704	978	-	2017
800049 - Herontw ikkeling Leeuw erikstraat 26	950	- 111	11	-	-	- 100	-	€ -	78	- 0	22	-	2016
800054 - Herontw ikkeling Sandersstraat 5		423	76	-	-	498	0,60 ha	€ 83	320	- 620	- 199	199	2018
800055 - Herontw ikkeling Kosterrijw eg 25 (Rehobothschool)		13	106	- 274	-	- 156	-	€ -	750	- 723	128	-	2017
800071 - Herontw ikkeling Van den Berglaan / Spade		39	4	- 539	-	- 495	0,11 ha	€ -457	8	0	487	-	2017
800072 - Herontw ikkeling Wildzoom 2-6		32	10	-	-	42	0,42 ha	€ 10	299	- 299	- 43	43	2016
800073 - Herontw ikkeling Iepenhof 29		10	0	-	-	10	0,11 ha	€ 9	142	- 251	99	-	2018
800074 - Herontw ikkeling Valkhof 89-93		13	4	-	-	17	1,30 ha	€ 1	2.110	- 2.561	434	-	2017
800076 - Herontw ikkeling Putterw eg 1		11	11	-	-	22	0,20 ha	€ 11	351	- 482	110	-	2018
800079 - Stroe VI		37	31	- 298	-	- 231	0,57 ha	€ -41	796	- 1.816	1.250	-	2019
800080 - De Burgt		-	2.195	- 751	-	1.444	-	€ -	-	- 1.444	-	-	-
Totaal Woningbouw	1.555	40.511	8.163	- 20.136	229	28.766	33,07 ha		35.139	- 64.221	315	7.888	
Totaal voorraden: In exploitatie genomen gronden	- 3.295	97.108	12.555	- 28.445	229	81.447	78,25 ha		89.813	- 159.214	- 12.046	24.503	

Bijlage 3 – Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)

bedragen x€ 1.000

Vorraden: Niet in exploitatie genomen gronden	Resultaat-neming t/m 2014	Boek-waarde begin djr	Vermeer-dering	Vermin-dering	Resultaat-neming in 2015	Boek-waarde einde djr	Bruto oppervlakte grond	Getroffen voorzie-ning	Verwacht jaar in exploitatie name
Bedrijventerrein									
800044 - Thorbeckelaan Noord		1.509	75	- 16	-	1.568	2,24 ha	-	-
800047 - Herontwikkeling Tolnegenweg		1.438	64	- 7	-	1.494	1,44 ha	540	2016
800069 - Harselaar Zuid fase 1b		2.580	103	-	-	2.682	9,83 ha	-	-
Totaal Bedrijventerrein		5.527	241	- 23	-	5.744	13,51 ha	540	
Woningbouw									
800018 - Herontwikkeling stortlokatie Hessenweg		84	3	- 0	-	87	2,20 ha	-	-
800025 - Holzenbosch II		3.735	148	- 1	-	3.882	9,21 ha	-	-
800043 - Barneveld Noord		28.981	1.193	- 51	-	30.123	50,04 ha	-	-
800045 - Verbindingsweg		6.493	256	- 25	-	6.723	3,68 ha	4.800	2018
800050 - Herontwikkeling Scherpenzeelsweg 10	- 4.000	1.060	60	- 17	-	1.102	1,59 ha	149	2018
800053 - Herontwikkeling Elzenkamperweg (verpl.Manege HWW)		5	0	-	-	6	1,48 ha	-	-
800056 - Herontwikkeling Essenerweg 59 (Fietscrossbaan)		19	1	-	-	20	0,65 ha	-	-
800057 - Grond Stationsweg 181	- 600	155	6	-	-	161	0,08 ha	-	-
800061 - Herontwikkeling Eendrachtstraat 31		3.113	138	-	-	3.251	5,83 ha	-	-
800067 - Grond nabij Harselaar West West (Vedege)		62	4	-	-	66	0,74 ha	-	-
800068 - Kootwijkerbroek Oost fase 2		3.485	225	-	-	3.710	6,27 ha	-	2016
800075 - Lijsterstraat 2		5	1	-	-	6	0,56 ha	-	-
800081 - Herontwikkeling Achterveldseweg 13		754	31	- 12	-	773	0,43 ha	-	-
800082 - Herontwikkeling Zonnebloemstraat 25		1	66	-	-	67	0,78 ha	-	-
800083 - Herontwikkeling Puurveensweg 32		-	444	-	-	444	4,50 ha	-	-
Totaal Woningbouw	- 4.600	47.954	2.575	- 107	-	50.422	88,02 ha	4.949	
Totaal voorraden: Niet in exploitatie genomen gronden	- 4.600	53.480	2.816	- 130	-	56.166	101,53 ha	5.489	

Bijlage 4 – Verloopoverzicht voorziening grondexploitaties

bedragen x € 1.000

Voorziening grondexploitaties	31-dec-2014	Mutatie	31-dec-2015
Voorraden: Bouwgrond in exploitatie			
800002 - Van den Bogertlaan	234	- 2	232
800003 - Thorbeckelaan Zuid	761	- 103	658
800007 - Overgangszone Esvelderbeek	671	303	974
800008 - Briellaerd Noord	530	222	752
800010 - Veller I	3.418	- 32	3.386
800011 - Veller II	1.644	- 728	916
800020 - Columbiz Park	14.289	915	15.204
800035 - Kootwijk (Blaupt ten Cate)	395	9	404
800036 - Herontwikking Schoutenstraat 109 (GvP)	1.947	- 401	1.546
800041 - Herontwikking Schoonderbekerweg	180	9	189
800041 - Herontwikking Sandersstraat 5	-	199	199
800072 - Herontwikking Wildzoom	132	- 89	43
Voorraden: Bouwgrond in exploitatie	24.201	302	24.503
Voorraden: Bouwgrond niet in exploitatie			
800045 - Verbindingsweg	4.800	-	4.800
800047 - Tolnegenweg	540	-	540
800050 - Herontwikking Scherpenzeelseweg 10	149	-	149
Voorraden: Bouwgrond niet in exploitatie	5.489	-	5.489
Totaal voorziening	29.690	302	29.992

In de MPG wordt nader in gegaan op de ontstane verschillen in te verwachten resultaten. Deze te verwachten resultaten vormen de aanleiding voor het al dan niet treffen en bijstellen van een voorziening.

Bijlage 5 – Baten en lasten per beleidsproduct

bedragen x € 1.000

1. Participatie en ondersteuning	Rekening 2014	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015	Vershil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
1.1 Zelfredzame inwoners	- 5.782	- 7.830	- 8.087	- 7.205	882 V
111 Lokaal onderwijsbeleid	- 3.098	- 3.096	- 2.919	- 2.738	181 V
112 Reïntegratie	- 995	- 1.004	- 977	- 935	42 V
113 Maatschappelijke zorg	- 1.689	- 3.730	- 4.191	- 3.532	660 V
1.2 Sociale en vitale samenleving	- 3.749	- 16.859	- 17.969	- 19.141	- 1.173 N
121 Sportstimulering	- 55	- 54	- 54	- 56	- 2 N
122 Sociaal-cultureel werk	- 905	- 814	- 881	- 964	- 83 N
123 Volksgezondheid en jeugdhulp	- 2.790	- 15.992	- 17.034	- 18.121	- 1.088 N
1.3 Gemeentelijk vangnet	- 16.871	- 21.855	- 21.858	- 17.167	4.691 V
131 Inkomensvoorziening	- 8.749	- 9.062	- 8.942	- 8.231	710 V
132 Voorzieningen inwoners met beperking	- 8.121	- 12.793	- 12.917	- 8.936	3.980 V
Totaal Lasten	- 26.402	- 46.544	- 47.914	- 43.514	4.400 V
Baten					
1.1 Zelfredzame inwoners	1.577	1.384	818	765	- 53 N
111 Lokaal onderwijsbeleid	963	806	803	753	- 50 N
112 Reïntegratie	603	578	5	12	7 V
113 Maatschappelijke zorg	11	-	10	0	- 10 N
1.2 Sociale en vitale samenleving	38	-	172	255	83 V
122 Sociaal-cultureel werk	5	-	10	52	42 V
123 Volksgezondheid en jeugdhulp	33	-	162	203	41 V
1.3 Gemeentelijk vangnet	10.958	10.740	7.833	7.049	- 784 N
131 Inkomensvoorziening	6.832	6.945	7.008	6.474	- 534 N
132 Voorzieningen inwoners met beperking	4.125	3.795	825	574	- 251 N
Totaal Baten	12.573	12.124	8.823	8.068	- 755 N
Saldo van baten en lasten	- 13.829	- 34.421	- 39.091	- 35.446	3.645 V
Resultaat	- 13.829	- 34.421	- 39.091	- 35.446	3.645 V

bedragen x € 1.000

2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	Rekening 2014	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015	Vershil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat	- 526	- 717	- 763	- 744	18 V
211 Promotie economie	- 526	- 717	- 763	- 744	18 V
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	- 225	- 188	- 228	- 218	10 V
221 Economisch structuurbeleid	- 225	- 188	- 228	- 218	10 V
2.3 Bereikbaarheid	- 1.197	- 1.570	- 1.353	- 1.465	- 113 N
231 Verkeer	- 682	- 1.076	- 804	- 907	- 103 N
232 Parkeren	- 515	- 494	- 549	- 559	- 10 N
Totaal Lasten	- 1.948	- 2.476	- 2.344	- 2.428	- 84 N
Baten					
2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat	-	-	-	2	2 V
211 Promotie economie	-	-	-	2	2 V
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	- 7.355	135	165	- 873	- 1.038 N
221 Economisch structuurbeleid	137	135	165	162	- 4 N
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen	- 7.492	-	-	- 1.034	- 1.034 N
2.3 Bereikbaarheid	1.225	1.239	1.253	1.230	- 23 N
231 Verkeer	14	20	35	27	- 8 N
232 Parkeren	1.211	1.218	1.218	1.204	- 15 N
Totaal Baten	- 6.130	1.374	1.418	360	- 1.059 N
Saldo van baten en lasten	- 8.078	- 1.102	- 926	- 2.068	- 1.143 N
Resultaat	- 8.078	- 1.102	- 926	- 2.068	- 1.143 N

bedragen x € 1.000

3. Woon- en leefomgeving	Rekening 2014	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015	Vershil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)	- 835	- 210	- 1.289	- 1.254	35 V
311 Volkshuisvesting	- 610	- 210	- 1.225	- 1.191	35 V
312 Grondexploitatie woningen	- 225	-	- 64	- 64	-
3.2 Aantrekkelijke leefomgeving	- 23.436	- 23.498	- 23.818	- 24.170	- 352 N
321 Veiligheid	- 4.568	- 4.164	- 4.504	- 4.584	- 80 N
322 Groen	- 2.963	- 3.088	- 2.996	- 3.002	- 6 N
323 Begraven	- 721	- 662	- 772	- 801	- 29 N
324 Afvalinzameling en -verwerking	- 3.658	- 3.856	- 3.740	- 3.965	- 225 N
325 Riolering & water	- 2.472	- 2.756	- 2.670	- 2.610	60 V
326 Milieu & ruimtelijke ordening	- 5.321	- 5.134	- 5.201	- 5.284	- 83 N
327 Wegen	- 3.218	- 3.277	- 3.268	- 3.219	49 V
328 Reiniging en vuilbeheersing	- 515	- 560	- 667	- 704	- 37 N
3.3 Adequate voorzieningen	- 12.643	- 13.393	- 13.319	- 13.279	40 V
331 Publiekszaken	- 1.044	- 1.052	- 991	- 1.020	- 29 N
332 Huisvesting onderwijs	- 4.470	- 4.979	- 3.778	- 3.763	15 V
333 Bibliotheek	- 977	- 963	- 938	- 939	- 1 N
334 Kunst en cultuur	- 2.061	- 2.026	- 1.803	- 1.765	38 V
335 Sportaccomodaties	- 2.644	- 2.805	- 5.009	- 5.052	- 43 N
336 Overige accommodaties	- 1.175	- 1.261	- 480	- 440	40 V
337 Speelvoorzieningen	- 272	- 308	- 320	- 300	21 V
Totaal Lasten	- 36.915	- 37.101	- 38.426	- 38.703	- 277 N
Baten					
3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)	4.100	9	896	1.884	989 V
311 Volkshuisvesting	7	9	896	923	28 V
312 Grondexploitatie woningen	4.093	-	-	961	961 V
3.2 Aantrekkelijke leefomgeving	12.344	12.240	12.687	12.949	262 V
321 Veiligheid	132	144	448	455	8 V
322 Groen	13	8	8	21	13 V
323 Begraven	758	752	752	813	61 V
324 Afvalinzameling en -verwerking	5.299	5.378	5.373	5.389	16 V
325 Riolering & water	3.653	3.842	3.842	3.868	26 V
326 Milieu & ruimtelijke ordening	2.413	2.059	2.207	2.332	124 V
327 Wegen	74	58	58	70	12 V
328 Reiniging en vuilbeheersing	1	-	-	2	2 V
3.3 Adequate voorzieningen	2.977	2.886	3.740	3.743	3 V
331 Publiekszaken	940	904	904	964	60 V
332 Huisvesting onderwijs	637	630	314	241	- 73 N
333 Bibliotheek	44	40	25	37	12 V
334 Kunst en cultuur	237	183	193	206	13 V
335 Sportaccomodaties	601	620	2.224	2.224	0 V
336 Overige accommodaties	517	509	80	70	- 9 N
337 Speelvoorzieningen	- 0	-	-	-	-
Totaal Baten	19.420	15.134	17.323	18.576	1.253 V
Saldo van baten en lasten	- 17.494	- 21.967	- 21.103	- 20.127	977 V
Resultaat	- 17.494	- 21.967	- 21.103	- 20.127	977 V

bedragen x € 1.000

4. Bestuur en interne dienstverlening	Rekening 2014	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2015	Vershil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
4.1 Bestuur	- 2.086	- 2.056	- 2.061	- 2.045	16 V
411 Raad	- 977	- 974	- 982	- 981	2 V
412 B&W	- 839	- 818	- 815	- 797	19 V
413 Bestuurlijke samenwerking	- 269	- 264	- 264	- 268	- 4 N
4.2 Interne dienstverlening	- 15.802	- 15.394	- 16.863	- 16.628	235 V
421 Beheer overige eigen gebouwen en gronden	- 506	- 320	- 1.179	- 1.241	- 62 N
422 Ondersteuning organisatie	- 15.296	- 15.074	- 15.685	- 15.387	298 V
4.3 Algemene dekkingsmiddelen	- 14.176	- 11.650	- 13.222	- 12.826	396 V
431 Treasury	- 9.229	- 8.854	- 8.874	- 8.518	356 V
432 Belastingen	- 664	- 685	- 670	- 673	- 4 N
434 Overige baten en lasten	- 2.100	- 495	- 1.918	- 1.879	39 V
436 Werken voor derden	- 2.183	- 1.616	- 1.760	- 1.755	5 V
Totaal Lasten	- 32.063	- 29.100	- 32.146	- 31.498	648 V
Baten					
4.1 Bestuur	185	211	211	187	- 24 N
411 Raad	172	211	211	187	- 24 N
412 B&W	13	-	-	-	-
4.2 Interne dienstverlening	1.509	1.272	2.157	2.337	180 V
421 Beheer overige eigen gebouwen en gronden	596	508	1.279	1.269	- 10 N
422 Ondersteuning organisatie	913	764	878	1.068	190 V
4.3 Algemene dekkingsmiddelen	68.686	83.949	93.925	94.281	356 V
431 Treasury	8.658	8.097	8.097	7.723	- 373 N
432 Belastingen	11.420	13.019	15.861	15.887	26 V
433 Algemene uitkering	44.456	60.368	65.665	65.691	26 V
434 Overige baten en lasten	1.051	-	1.633	2.330	697 V
436 Werken voor derden	3.102	2.466	2.670	2.650	- 20 N
Totaal Baten	70.381	85.432	96.293	96.805	512 V
Saldo van baten en lasten	38.317	56.332	64.147	65.307	1.160 V
Mutatie reserves					
Onttrekkingen					
4.4 Resultaatbepaling	2.185	2.766	3.030	2.550	- 480 N
441 Mutaties reserves	2.185	2.766	3.030	2.550	- 480 N
Totaal Onttrekkingen	2.185	2.766	3.030	2.550	- 480 N
Toevoegingen					
4.4 Resultaatbepaling	- 2.316	- 1.235	- 5.467	- 8.767	- 3.300 N
441 Mutaties reserves	- 2.316	- 1.235	- 5.467	- 8.767	- 3.300 N
Totaal Toevoegingen	- 2.316	- 1.235	- 5.467	- 8.767	- 3.300 N
Mutatie reserves	- 131	1.531	- 2.437	- 6.218	- 3.780 N
Resultaat	38.186	57.863	61.710	59.089	- 2.620 N

Bijlage 6

Staat uit te voeren werken

bedragen x € 1.000

Staat uit te voeren werken	Afschr. termijn	Investing	Bijdrage / inkomsten	Beleids toevoegingen t/m 2014	2015	Nr. oorspronkelijk investeringsplan *1)
2. Bedrijvigheid						
6058 Verkeer beleid en maatregelen						
Stationsomgeving Barneveld Centrum	20	197	-	-	-	bt 2009-12 (bt 2010-12)
Aanleg Fietsroutes	20	800	400	-	-	bt 2014/15
Transferium Barneveld Noord - voorzieningen	20	100	-	5	-	bt 2009-24 (bt 2010-24)
Totaal 6058 Verkeer beleid en maatregelen		1.097	400	5	-	
Totaal 2. Bedrijvigheid		1.097	400	5	-	
3. Leefbaarheid						
6160 Huisvesting bijzonder basisonderwijs						
Renovaties 2011	20	764	-	38	-	bt 2011
Totaal 6160 Huisvesting bijzonder basisonderwijs		764	-	38	-	
Totaal 3. Leefbaarheid		764	-	38	-	
Totaal staat uit te voeren werken		1.861	400	43	-	

*1) bt = beleids toevoeging

Bijlage 7

Sisa staat

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2015 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 11 januari 2016 DEFINITIEF

OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2015 (OAB) Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijk onderwijsachterstanden beleid 2011-2014 Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	
			Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04	
			€ 744.395	€ 193.563	€ 6.240	€ 0	
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Overige bestedingen (jaar T) Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05
			1 2014-003554	€ 4.989	€ 5.011	€ 0	€ 0
			2 2015-002901	€ 5.948	€ 5.948	€ 0	€ 0
			3 2015-014402	€ 14.172	€ 4.724	€ 0	€ 0
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07	Toelichting Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10
			1 2014-003554	€ 10.192	€ 5.011		Nee
			2 2015-002901	€ 5.948	€ 5.948		Nee
			3 2015-014402	€ 14.172	€ 4.724		Ja
I&M	E28C	Regionale mobiliteitsfondsen SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking, verordening of overeenkomst Gemeenten	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E28C / 01	Gerealiseerd Ja/Nee Aard controle R Indicatornummer: E28C / 02	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicatornummer: E28C / 03	Cumulatieve besteding tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E28C / 04	Te verrekenen met provincie Aard controle R Indicatornummer: E28C / 05
			1 2007-018711	Ja	€ 33.274	€ 2.352.532	€ 122.671
			Kopie beschikingsnummer	Toelichting Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E28C / 06	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor het komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E28C / 07		
			1 2007-018711		Ja		

SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_totaal 2014 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoord voor het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar Lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;			
				inclusief deel openbaar lichaam	inclusief deel openbaar lichaam			
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03			
		60203 Bameveld	120,08		7,31			
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, gemeentedeel 2015 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar Lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01 € 6.437.953	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02 € 119.505	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03 € 244.647	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04 € 1.305	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05 € 20.316	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06 € 0
		I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Gemeente Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07 € 65.145	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Gemeente Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08 € 27.288	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09 € 0	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10 € 75.438	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11 € 0	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12 Ja	
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeentedeel 2015 Besluit	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01 € 107.749	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02 € 35.000	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03 € 48.437	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04 € 155.638	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05 € 26.882	Besteding (jaar T) Bob Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06 € 0
		Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07 € 0	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08 € 0	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09 Ja				